

ز بکس پر سر ایښې هېندارې ته کتل
کې ږمنځ تېراوه. په چپ لاس یې د
ه تورو کې پټ کړل خو سپین وینسته
رخه یې وشرې دی بیا درجوت شي،
سره یې په تندي کې گونځې را پیدا

ی سپینو وینستانو په وجه خو ځلي
، سر دې سپین شو، په کور کې زړه
ننگې کړې، هېندارې ته یې په ځیر
ه: «دا وینستان خو مې هسې خدای
خو دومره زیاته نه یم. پلار مې دې
سپین وینسته یې په میراث راپاتې دی.
ځوان و، لا په عسکری کې و چې نیم

Ketabton.com

په هېنداره کې يې خپل مخ ته وکتل، ځان سره يې وويل:
«په رنگ کې خو دومره بده نه يم. سپينې خو هسې بې مالگې وي.
همداسې غنم رنگه بڼه يم.»

لاس يې د پوزې سر ته ونيو، خوله او نيمه پوزه يې پټه شوه. په هېنداره کې غټې تورې سترگې د جگې پوزې په سر باندې بنکارېدې. اوږده بانه يې د سترگو شاوخوا ته لکه پيره داران ولاړ وو. سره نښتې ځيرې وروځې يې لکه د گوربت وزرونه معصومه موسکې. موسکې کېدل؛ خو لاس يې چې ايسته کړ، خدا يې مروره شوه. پر تندي يې گونځې راغلې. پرېرې غوښنې شونډې يې سره راټولې شوې او د پاسنۍ ژامې راوتلې داړې يې پټې کړې. سر يې وڅرېد، تيونو ته يې پام شو. لاس يې ورته وروړ او د شنو پنجابې کاليو له پاسه يې کچ مېچ کړل. گوتې يې له نړيو پوښتيو سره ولگېدې او په ورغو کې يې واړه تيونه د پېرکيو لپاره د پېرو په اندازه. همزولې وريادې شوې، له غټو چاغو تيونو سره. يوازې دا لاپاتې وه، همزولې ټولې واده شوې وې. هره يوه يې د درېو - څلورو اولادونو څښتنه وه.

له دالانه د پښو بنکالو راغی. ژر يې تور پر وني پر سر واچاوه او له ځانه يې تاو کړ. د رمنځ له غاښونو يې خپل تل شوي ويښته راټول کړل. د چپ لاس پر ورغوي يې د ښي لاس په دويمه گوته سره راوپېچل. هېنداره يې بېرته په بکس کې کېښوده. بکس ته يې قلف ورواچاوه او د صندلۍ لاندې چې پر سر يې پرستې او نيالۍ کتار وې، پورې وواژه. د گامسکوت له رخته جوړ شوی څادر يې پر کاليو باندې وغوړاوه.

ور خلاص شو. د ببو وچ کلک لاسونه له بډه وهلو لستونو سره رابنکاره شول. د نیالیو له سره یې رومال راواخیست او مخ لاس یې ورباندې وچ کړل. له دېواله راڅرېدلی د شطرنجیو جای نماز یې راکبسته کړ. د معصومې له څنگه بره تېره شوه. تیندک یې وخور، نژدې پر مخې لوېدلې وه. معصومه ژر وریاڅپېده: ببو! څه وشول؟

ببو د پښې په گوتو باندې د تېغراوتلي تارونه هوار کړل، ویې ویل: هېڅ، پښه مې بنده شوه.

معصومې رمنځ د کوتې د یوازینۍ لوړې کړکۍ له پاسه چې سیوري خواته وه، کېښود. تل شوي وینسته یې په لاس کې تینګ و نیول. له کوتې راووته. د سرای د دیواله خواته لاړه او وینسته یې د څښتو تر منځ په یوه چاوده کې وتومبل.

څو شېبې هماغلته ودرېده. د چاودنو او ازونو ته یې غوږ و نیو، چې د کابل له سوېل او لمر خاته خواوو راپورته کېدل. د کوله پشته غونډۍ یې د سترگو مخه ډب کړې وه ځکه خود چاودنو دورې او لمبې ورته نه ښکارېدلې. دلته هم داسې څه نه وو چې په لېدلو یې د سړي زړه خوشحاله شي خو بیا هم د کوتې ترتیاري بڼه وو. کوتې ته لمر نه ورته او دېوالونه یې یوازې اڅپر شوي وو، رنگ شوي نه وو. لکه شگلنه ځمکه چې پر سړیې اوبه نه تم کېږي، دا بې رنگه دېوالونه هم د رڼا تېرې وو، رڼا به په کې ورکېدله، ته و رڼا یې خورله. د کوتې نیمايي برخه له غولي تر چته پورې په نیالیو، برستنو او اضافي لوښو ډکه وه او ایله په کې د درې په درې گرو ځای پاتې و. د کوتې له چته ښکارېدل چې

خاوند يې کوم بپوزلی انسان و ځکه چې لاري (دستکونه) يې له يوه بله سره لرې اچولي وو. چېرته چې درې لاري پکار وو، دوه دانې. د لارو پر سر د درو او تختو پر ځای د ولي خانگې او کاره واړه بناخونه له پاهو سره. ځای ځای ختې ترې لاندې راوتلې وې. معصومي لمر ته ايښې د اوبو په ډبکو لاس کېښود، تر مې وې. د مني په مازديگري لمر کې نور د دې وس نه و چې د دوې په ډبکو کې اوبه گرمې کړي. ډبکې يې راواخيستې او بېرته کوټې ته لاړه. د کوټې له وره سره جوخت يې ډبکې سره څنگ په څنگ کېښودې. د صندلې له لاندې يې زړه کمپله راوايسته او ډبکې يې ورباندې پټې کړې چې د سهار او داسه ته تودې پاتې شي.

مور يې د مازديگر لمونځ خلاص کړی و. مخ قبلې ته پر جای نماز ناسته وه او د اوږدو لرگينو تسبو دانې يې اړولې. پوښتنه يې وکړه: لورې! د باندې څه خبرې وې؟

— نور به نو څه وي. بيا سره بنکر په بنکر دي. سم دم غوبل

يې جوړ دی.

— په کوم ځای کې، درمالو مېرې که نه؟

— نه ببو! لکه کارته نو خواته چې وي.

ببو سر پورته کړ، چت ته يې وکتل او ويې ويل: خدای دې

خبر کړي. دا ورور خو دې ډېر ځنډ وکو.

— غم يې مه کوه. خدای مهربان دی، رابه شي.

ببو لږه ها خوا ته شوه. د جای نماز کښته سريې، چې يو څه سره راتپول شوی و، بېرته سم کړ او معصومي ته يې وويل: سترگه رالو پري، راشه لمونځ دي وکه.

دا په لمانځه ولاړه وه چې د وره غنجا شوه. تر لمانځه وروسته يې د صندلی له سره يوه کمپله راواخيسته. چوترې ته راووته. ببو د وړې نياليچې پر سر ناسته وه. د او مو خښتو د پوال ته يې ډډه لگولې، تسبي يې اړولې.

معصومي کمپله ورباندې واچوله. بېرته کوټې خوا ته لاړه او ژر له يوه بالښت سره راغله. ببو مخې ته کږه شوه، دا يې شاته ورته بالښت کېښود.

ببو وويل: «ښاده شې، لورې راځه کښه»

د دواړو سترگې د انگړ په ډږه کې ښخې وې. داسې غلې وې لکه دوه نا آشنا کسان چې يو د بل په ژبه سره نه پوهېږي. يو نيم ځل د ببو غږ اورېدل کېده چې د تسبو په اړولو يې «يا رحمن، يا رحيم» داسې ويل لکه د خوږمن انسان زگېروي.

معصومي سر پر زنگانه کېښود او له پښو يې لاسونه تاو کړل، په کرار غږ يې د حمزه بابا دغه بيت زمزمه کړ:

شوگيرې د خپل زنگون د پاسه خوند کا

خو د خوب لپاره ستا زنگون په کار دی

رڼا خپله لمن ټولوله. لمر هم د معصومي غوندې سرد غره پر زنگانه ايښی و. ببو او لور يې هماغسې غلې وې تر هغې چې د ملا اذان دغه چوپتيا ماته کړه.

معصومه پاخېده، له کوتېې څخه يې دوه زاړه جاي نمازونه راوړل. لمونځونه يې هماغلته وکړل. معصومې لمونځ ژر خلاص کړ او بېرته مخ دروازي خوا ته کېناسته؛ خو مور يې په ناسته لاندې نفلونه کول. تياره وار په وار سره زياته شوه. معصومې غږ وکړ: ببو بس دی، په تياره کې لمونځ نه کېږي، د سجدې ځای نه درمالومېږي. ببو سلام وگرځاوه خو دعا يې هم د لمانځه په شان اوږده شوه، لکه مزدور چې د خپلې اضافه کارۍ د پيسو په سر چنې ووهي. ځنډ وروسته يې لپه کړي لاسونه پر مخ راتېر کړل. هماغسې په ناسته راوڅښېده او ځان يې د معصومې څنگ ته ورساوه. ځان يې راغونډ کړ، متونه يې په ورغوو باندې وسولول. معصومه پاخېده، کوتېې ته لاړه. چې بېرته راغله، په لاس کې يې توره شپې وه. د ببو پر اوږو يې وغوړوله. پخپله هم د هغې څنگ ته کېناسته او پښې يې تر کمپلې لاندې پټې کړې. ببو کمپله پورته راکش کړه، ترستوني په کې ننوته.

تياره لکه وېره خوږېدلې او شپېه په شپېه زياتېدلې. ببو ځان سره لگيا وه، خوله يې ښورېدلې، لکه کومه دعا يې چې ويله. يونيم ځل يې له خولې څخه «خير کې خدايه»، «خدايه ته مهربانه يې» راوتل.

نژدې وه چې تياره لرې او نژدې هر څه ترستوني تېر کړي چې چا وروټکاوه. دواړه اوچت پاخېدې. جمال له دالانه غږ وکړ: ککۍ، زه به يې وگورم.

هغوی هماغلته ودرېدې او لارې ته یې سترگې وگنډلې. د لرگین وره غنجا پورته شوه. د بایسیکل تیر له وره راتېر شو. معصومی وویل: هغه دی لالا مې شکر په خیر راغی. ببو پر تندي باندي لاس کېښود، مخې خواته لږه کږه شوه، ویې ویل: زه خو یې نه وینم. ابراهیم په کراره له خپل بایسیکل سره انگر ته راننوت. له نری لارې راتېر شو. چوترې ته نژدې یې بایسیکل د دېواله څنگ ته ودراره.

ببو ورغږ کړ: زویه په خیر راغلي؟

یوه سترې غږ ځواب ورکړ: خیر یوسي، ببو.

جمال بایسیکل ټینګ ونيو او ابراهیم یې له کنجوغې څخه رابري پرې خلاص کړ. لوی لرگین صندوق یې په کراره راکښته کړ او پر ځمکه یې کېښود.

ببو معصومی ته کړه: هله لانتین ولگوه.

معصومی د کوټې خواته ورمنده کړه. بېرته له لگېدلي لانتین سره راووته. د زاړه لرگین صندوق له یوه سره ابراهیم او له بل سر یې جمال نیولی و او سوکه سوکه د دالان خواته روان وو. معصومه یې مخې ته رڼا کوله. جمال صندوق د دوی تر کوټې پورې ورساوه. صندوق یې په کراره په ځمکه کېښود، ویې ویل: د اکازو! څه دې په کې اچولي چې دومره دروند شوی؟

ابراهیم ستمی وکېښ: «لونښي دي. چېرته؟ کپنه ډوډی همدلته وخوره»

جمال له وره سره ودرېد، شاته يې وکتل، ويې ويل: «ته دې دمه جوړه که، زه به وروسته راشم.»

معصومې لانتين د ابراهيم مخې ته کېښود. لالا يې د صندوق له زنځيره نيلوني مزى خلاص کړ. سرپوښ يې لرې کړ او د چيني او ناشکن لوښو په راايستلو لگيا شو. معصومې ژر ژر لوښي راواخيستل او د کرکې تاخچې ته يې ورپورته کړل.

ببو هم لستونې بډ ووهل. شيان يې سره ځای په ځای کړل. ابراهيم هماغلته د غولي په منځ کې وغځېد. معصومې ورته بالښت راواخيست. هغه سر پورته کړ او په بالښت يې سر ولگاوه. ببو پوښتنه وکړه: زويه لمونځ دې کړی؟

ابراهيم سوړ اسويلى وايست: نه ببو، کالي مې بې لمانځه شوي. اواز يې ډېر ستړی و، د زگيروي په شان. ببو ورته په ځير وکتل. د خت کينه اوږه او دواړه لستونې يې په تورو وينو ککړو. اوچته پاڅېده، ورژدې شوه. پراوړې او لاسونو يې لاس ورتېر کړ. په وينستانو کې يې گوتې تېرې کړې. ابراهيم وويل: ببو! رک روغ يم.

ببو په لړزنده غږ پوښتنه وکړه: مور دې ومړه، وه زويه ژوبل خو به نه يې؟

د ابراهيم پر وچو شونډو نرۍ موسکا تېره شوه، ويې ويل: نه ببو، هېڅ بلا نه يم وهلی.

- بلا دې د سردښمن ووهي. نو دا وينې؟

- د بل چا وينې دي. بيا به يې كيسه درته وکم.

معصومي د چايو په گيلاس کې کاشوغه وخرخوله او گيلاس
يې د ابراهيم څنگ ته کېښود. ويې ويل: لادغه خوږ چاي
وڅښه، دمه به دې جوړه کي. سور نه دی.
ابراهيم لاسونه په غولي تکیه کړل، په کراره راکېناست. د
کېناستو پر وخت يې د مخ گونځې زياتې شوې.
معصومي بالښت ورته سم کړ. ده ډډه ولگوله، غاړه يې تازه کړه.
له غاړې څخه يې تور او سپين دسمال لرې کړ. د چپ لاس په گوتو
يې سترگې وموښلې. بې لاستي روسي گيلاس يې پتري نيولو
شوندو ته ونيو. د چايو يو غړپ يې چې وکړ، نور يې گېلاس په
سر پورته کړ. ټول گېلاس يې په يوه ساه وڅښل او تش گېلاس يې
معصومي ته ونيو.

- نورام درته راوړم.

- که يو بل گېلاس راکې، بده به نه وي.

پښې يې و غځولې، سترگې يې پټې کړې.

بيو څو شپې په چوپه خوله ورته وکتل، بيا يې له کړکۍ بهر ته
وکتل. هرڅه په ترږمو کې ډوب شوي وو. په نرمه غاړه يې ورغږ
کړ: زويه!

ابراهيم سترگې وغړولې. په کراره يې مخ بيو خوا ته کړ. بيو خپله
خبره و غځوله: زرميني ...

ابراهيم يې خبره ورغوځه کړه: هو ريښتيا چېرته ده؟ لا راغلي نه
ده؟

- نه، ورور يې راغلی و. ويل يې چې نن شپه به هماغلته وي. ته
يېم غوښتی يې.

معصومي وويل: لالا! په بدنۍ کې مې درته تودې اوبه اچولې
دي. جامې دې هماغلته، په تشناب کې دي.
ابراهيم په کراره پاڅېد. له کوتې څخه ووت.
معصومي وويل: ببو، وړې خو به نه يې؟
- نه، لورې. صبر وکړه چې لالا دې په خیر لار شي، بيا به يې
وخورو.

ابراهيم چې بېرته راغی، سپين خت پرتوگ يې په تن کې وو. په
لاس سره يې وينستان سم کړل. د واسکت له جيبه يې د قلم غوندي
اوږد نری لاسي څراغ راوايست. ويې لگاوه، بېرته يې مړ کړ. ويې
ويل: ببو، زه به نولاړ شم.
- همدا سې څې؟
- ولې؟

- وه زويه، بيخ دی. يا دې پتو واخله يا دې بنیان واغونډه.
معصومي ورته د کاليو له سره خر پتو راواخيست. ده ځان په کې
راونغاړه او له کوتې ووت. معصومه لانتين په لاس ورپسې رهي
شوه.

۲-۱. دلاري کيسه

څنگه چې ابراهيم د کوټې په بر سر کې پر جگې توشکې کېناست، د زرمينې وړو کي ورور بدني او چيلمچي په لاس کې راغی او لاسونو ته يې اوبه واچولې. دسترخوان وپړ شو. د زرمينې خور او وريندارې په څو شېبو کې د وريجو غورۍ او د غوښې او کچالانو د زمينې تالي پر دسترخوان کېښودل. ترکاری، او د مستو کاسې هم راوړسېدې. ابراهيم، چې نور کله به په خوراک کې ښه تکړه و، ژر شا ته شو.

خبير وويل: نيسه کنه، تا خو هېڅ شی ونه خوړ.

مور يې له هغې خوا ورغږ کړ: غوښې خو همداسې پاتې شوې، تا خو بيخي لاس ام ورنه وور.

ابراهيم په موسکا سره وويل: زړه ته مې نه کېږي. چې رښتيا شي ستړی يم.

د زرمينې پېغلې خور ته يې وکتل: گلشن خوره کې! ما ته به داسې يو ښه تريخ چای راجوړ کې. کېنه، ډوډۍ دې وخوره، وروسته به يې راوړې.

گلشن په چټکو گامونو د وره خوا ته روانه وه، ويې ويل: خیر دی لالا، چای تيار په ترموز کې لرو.

خبير ورته د مستو کاسه ورنژدې کړه: ته خو ونيسه دا مستې وڅکه. د کور مستې دي، پوډري نه دي.

ابراهيم کاسه وروپورته کړه. درې-څلور کاشو غې يې ځنې وخوړې. کاسه يې بېرته پر دسترخوان کېښوده.

گلشن یې مخې ته په چینی پیاله کې جای کېښود. په مړوند کې یې بنگرې وشرنگېدل. له غټې کریستالي شریني دانې نه یې یو چاکلېټ راواخیست. زېړ پوستکی یې چې د غوا عکس ورباندې و، ایسته کړ. چاکلېټ یې په ورغوي کې د اوبسي مخې ته ونيو. ابراهیم چاکلېټ واخیست، ویې ویل: «ښاده شې خورکې، ژوندې دې وې»

زرمینې ورغړ کړ: سرپه! مبارکي نه ورکوي؟

ابراهیم ورته وکتل: د څه شي؟

- نه یې وینې؟ بنگرې یې اخیستي دي.

د گلشن په لاس کې شپږ دانې د سرو زرو بنگرې د کتور کمیس تر لستونې لاندې د گیس رڼا ته ځلېدل.

ابراهیم وویل: او هو، مبارک، مبارک.

د گلشن خوله له خندا نه راټولېده، ویې ویل: کبیر لالامې له لنډنه رالېږلي دي.

د ستر خوان چې ټول شو، خبیر پوښتنه وکړه: خیر خو به و؟ څنگه ناوخته شوې؟

ابراهیم چې پښې یې غځولې وې، سم کېناست. د واسکت له جیبه یې د «مونډ» سگرټو دبی راوايست. یو سگرټ یې ترې راوکیښ، ویې لگاوه. غاړه یې تازه کړه. شنې سترگې یې تنگې کړې. بې له دې چې خبیر ته وروگوري، ویې ویل: وروره گله! کیسه ډېره اوږده ده. چلسیتون ته تللی وم. ها زموږ د بام لاره خو دې لیدلې وه کنه؟ هلته راکټ لگېدلی و.

خبیر وویل: ورانی خو به یې ډېر نه وي کړی؟

ابراهيم په دې منع کې له خپل سگړته لوڅرې پورته کړې، ويې ويل: نه خدای ورباندې فضل کړی. بس يو څو لاري يې مات کړي وو. کوټو ته يې داسې ډېر تاوان نه و رسولی. هغه څه کوي چې کوم ظالم غل مو پر لوبنو ورپېښ شوی، ټول مسي دېگونه يې وړي دي.

زرمينې غږ وکړ: وي خدايه! هغه زما چيني لوبني، هغه په جهيز کې...

ابراهيم يې په خبرو کې ولوېد: غم يې مه کوه، هغه يې نه وو موندلي، رامې وړل.

د چپ لاس په گوتو يې نری ږيره و موبنله او خپلې خبرې يې وغځولې: چيني او ناشکن لوبني مې کارين کې واچول. لس لس نيمې بجې به وې چې له کوره راووتم.

زرمينه يې بيا په خبرو کې ولوېده: نو تر اوسه پورې چېرته وې؟ ابراهيم ورته بد بد وکتل، خو بېرته يې کيسه شروع کړه: د چلسيتون په سرک باندې هاوانونه لگېدل نو د ويسل اباد(واصل اباد) په کوڅو راگه شوم. زه خو دا دومره وخت کې هاخواته نه وم تللی. ټول کورونه ږنگ شوي. د چا دروازه نشته، د چا دېوال نږدلی. خو مطلب روغ کور به په کې پيدا نه کې. په کوڅو کې نو بني ادم څه چې لا په نوم ژوندی ساری نه ښکاري. چوپه چوپتيا ده. يو نيم ځای کې ټوپکيان وينې چې د خلکو کړکۍ يا دروازي يې په اوږو کړې دي. خير، دغسې روان يم، د جنگلک د فابريکې شا ته رسېدلی وم چې چا راباندې غږ وکو «ودرېژه». کتل مې چې له فابريکې څخه دوه ټوپکوال رامنډې وهي. تريس داره اوږده

کندهاري ختونه يې په تن، پايڅې يې بډه وهلي، سيلور بوتونه يې پس قات په پنبو کړي، کلاشينکو فونه يې ځورند نيسولي، راورسېدل.

دې وخت کې زرمينې وارخطا غوندې وويل: پيسې خوبه يې درنه نه وي اخیستي؟

ابراهيم ورته تندي تريو کړ: بابا خبرو ته خو مې پرېږده.

بهرته يې مخ خيبرته واراوه: نو وروره گل، لستونې يې بډه وهلي دي. دا اوږدې خيړنې څنې څه وايي، دا د بلا غوندې سرې سترگې يې څه وايي، دا په لاسونو او مړوندونو باندې په شنه رنگ د مار و لړم عکسونه سم دم ځناور وو.

راته ويې ويل چې درځه چې هرڅه مې ورته زارې وکړې، پرې يې نه بنوډم. د دوی يو کس مخکې شو، زه ورپسې او دا بل يې په ما پسې روان شو. بار مې دروند دی او لاره داسې خرابه چې دڅښتو، د بنښنو ټوټې دي، د کانکرېټو ټوټې دي چې هرې خوا ته پرتې دي او داسې ډزو ډوز روان دی چې څه درته ووايم.

بس وروره گل، يوه خالي انگرته يې بوتلم. هرڅه گډوډ وو. د دروازو او د کړکيو خو بيخي درک نه و. ماشينونه يې په بېخ کې غوڅ کړي وو. دېرش - څلوېښت نور بايسيکلونه هم ولاړ وو. چا باندې د اوږو بوجی، چا باندې د غوږو ټيمونه، يوه نيم باندې بيا د کور سامان بار وو.

نو وروره گل، باسيکل مې په ستند باندې ودراره. ټوپکيانو بل انگرته بوتلم. هلته نو داسې کړنگ و کړونگ روان دي چې ته وا د علي رضا خان کوڅه ده او د بنار ټول ټيټاران همدلته راغونډ

شوي. ورننوتم چې گورم د پرش _ خلو بښت کسان لگيا دي. خوک
د ماشينونو نټونه خلاصوي، خوک د اوسپنو غټې ټوټې لاريو ته
خپڅوي، د چا په لاس کې مارتول د چا په لاس کې اړه چې هره پرزه
په رېنچ و په پلاس نه خلاصېږي نو يا يې ماتوي يا يې اړه کوي.
ټوپکي راته وويل: ماشين خلاصوی سې که يه؟

ما وې ورک کوه يې ځان ترې خلاصوه، ومې ويل: نه بابا،
ولله که مې په ټول ژوند کې رېنچ په لاس کې اخيستی وي.
دا نو خبره نه وه بلا وه. خير وروره گلله، زه يې هم د موټرو
بارولو ته ودرولم. داسې درندې پرزې يې راباندې پورته کړې چې
کولمې يې راوشکولې. ترمازديگره پورې مو دوې لاری ډکې
کړې. اوس نو موټروان چې قدرالله کوي، موټر نه چالانېږي.
پاتکيان پخپله د خير په غونډۍ کرار ناست دي، خپله سگرټي
څکوي او په مور باندې موټرې ټيبله کوي. ډک زيل موټر وگوره او
د سړي زور. نسونه مو هم وږي دي. بس په يو شواخون مولاری
چالانې کړې. د پاتک کومندان يوه ټوپکوال ته په سترگو کې څه
اشاره مشاره وکړه. هغه د باغ بابر خواته يو فشننگ والو ځاوه.
کراره کراري شوه. ډزې بندې شوې. لاری بې غمه سرک ته ووتې.
په پاخه سرک يې چاراسيا خواته کش ورکړ. مور هم بايسیکلونه
راواخيستل. سرک ته راووتلو.

خبير وويل: چای دېم څښه چې يخ نه شي.

ابراهيم پياله پورته کړه، يو غړپ يې ترې وکړ، د زرميني خواته
يې مخ وړاوه: ريښتيا هغه د صوفي کریم زوی، هغه د قاري له
دوکان سره يې چې کور و، هغه څه نومېږي؟

— کوم یو یې یادوي، د هغه خو درې زامن دي.
— هغه منځوی، د بابه نظر لور چې ورته ناسته ده.
— ښه، رحیم یادوي؟

هو هماغه هغه خوارکی هم راسره و. بس وروره گلله، همداسې سره روان یو چې څنگه د اوسپنو لاری له سترگو پنا شوې، دا زوی مړي بیا سره ونښتل. د باغ بابر د دېوالو شاته شورای نظاروالا په مورچو کې ناست وو. کلاشینکو فوننه یې له پکول خولیو او برگو د سمالونو سره ښکارېدل خو نور پټ وو. حزب اسلامي والا له فابریکې او دا نور له باغ بابه داسې سره ولي چې قیامت یې جوړ دی. خیر یو رقم ته مو ځانونه د باغ بابر د دېوال څنډې ته ورسول چې څنگه مور ووروسېدو، بیا سره غلي شول. یو دوه تنه برگ پتلانه والا له باغه راوتل. کمیسونه یې په پتلونو باندې خوشې کړې، داسې په کبراروان دي چې ته وا دیلی یې فتح کړی. نو وروره گلله، له چا د اوږو محصول اخلي، له چا د غوړیو او د بورې. ما وې څه نو تا سره خو سودا نشته خوزه یې هم ودرولم. کارتن یې راباندې خلاص کو. اوس رانه د دې زړو لوبو بل غواړي. یو څو شپې مې ورته سوالونه وکړل چې پرې مې ږدي خو داسې خپېرې یې راکړې چې ما وې هر څه به ورته پرېږدم خو چې خوشی مې کي. هماغه و چې جیبونه یې راته تش کړل. چې د ټولو شو کول خلاص شول، راته و یې ویل چې: «او مردم از آنچه اموتو گوله واری مېگر بزمین که اگه هزارگیا از خانې الم و فرنگ دید تان باز دیگه خون تان ده گردن خود تان»

ما وي، وروړه موږ خو به پېژني چې عام خلک يو؛ نو ولي به مو ولي؟ ټوپکي په زوره وخنډل، ملگري ته يې وکتل، ويې ويل: «اي لوده ره سيل کو» بيا يې ما ته مخ راواړاوه: «راستي که اوغان غول استي. برو پشت گپ نه گرد، جان بيادر! سر مردم شرت مېزین که اي نفره ده تالاقش بزمن يا ده پايش. بي ناموسه ايتو نشان مېزنه که حيران بيايي.»

موږ چې تر اوسه د ملا او د ختد درد له لاسه د خوځېدلو نه وو، داسې چابک روان شوو چې ته واد بايسیکلو مسابقه ده. د گذرگاه پله ته لا نه وو رسيدلي چې د مرميو باران راباندې جوړ شو. چيو چيو چيو، مرمی دي چې تېرېږي. کمبخت غورځېږي او بختور تېرېږي. تيار پل صراط و. د گذرگاه فارم ته چې ورسېدو، له مرميو بچ شوو. اوس چې شاوخوا ته گورم له دېرش پنځه دېرشو کسانو به اېله پنځلس کسه پاتې وو.

نو وروړه گله، چې گورم د صوفي زوی ورک دی. اوس نو هک حيران يم چې څه وکم. که همداسې ترې نه راشم خو ناځواني ده، بله ورځ به راته وايي چې د نيمې لارې ملگري وي او که پسې ورشم نو څوک د دې مرميو مخه وينی. يو څو شپې هماغلته ودرېدم. زړه مې نو داسې درزېږي چې درزا يې په خپل غوږونو اورم. ساه مې بنده بنده کېږي. خو اخر مې بايسیکل بل سړي ته وسپاره. د فارم دېواله ته جوخت روان شوم. ځان مې سيند ته واچاوه. ښه و چې اوبه په کې لږې وي، د يوې ويالې اوبه به وي، هغم د سيند په منځ کې. خنډې يې وچې وي. دغسې د سيند په خنډه کې تر پله پورې لارم. کرار کرار مې د سيند د دېواله دېرو

په چاودو کې گوتې او پښې ښخې کړې او پورته شوم. د سړک سر ته چې ورسېدم، پروت مې وکو. لږ مې سر را پورته کو. چې گورم ډېر کسان په وینو کې لت پت پراته دي. څوک د خپلو باسییکلو څنگ ته پراته دي او د ځینو خو باسییکلونه هم نه ښکاري. د باغ خوا ته گورم چې دوه وسلوال دوه دوه باسییکلونه په غبرگو لاسو کې نیولي او باغ ته ننوځي.

وروره گل، د صوفي زوی مې له سپین واسکتېه وپېژاند. ځان مې کرار کرار په پروت ورورساوه. خوله یې خلاصه وه خو سترگې یې پټې وې. ما وې مږ به وي خو چې لږ مې ورته صبر وکو نو مې لیدل چې په ځنډ سره یې له ستوني خرهار راوځي. تتر یې دوه ځایه سوری و. له خرهارو سره یې له ټپونو خوت خوت وینې راوتلې. اوس حیران یم چې څه وکم؟ که ودرېم او دی په شا کم؛ خو ټوپکیان به مې وویني، دا ځل به ما وولي. نو همداسې په پراته مې کرار کرار او ځکاوه. یاره بني ادم څومره دروند شی دی. گز یونیم گز به مې راڅکولی و چې خرهار یې بند شو. چې هر څه مې ورته صبر وکو، نور یې ساه ونه ایسته، سړی ختم شو.

دې خبرې سره د ابراهیم مخ تک سور او بنستی و. شونډې یې رپېدلې. غږ یې لږ زېده. لارې یې تېرې کړې. د سترگو په کونجونو کې یې دوه څاڅکي او ښکې په څڅید و وې. د چایو پیاله یې پورته کړه او په دې پلمه یې په گوتو سره او ښکې پاکې کړې. د سترگو لاندې یې خپلو بچیو ته وکتل. هغوی د ماما له زامنو سره سات تېرې کوله.

خو شېبې ټول غلي وو. د هر چا د ساه کښلو او از او د چايو د سرپولو غږ تر بله رسېده. ماشومان هم دې چوپتيا ته حيران شوي وو، خپله سات تيري يې بنده کړې وه.

د زرميني مور وويل: زويه ستړی به يې، که خملې نو بله کوټه او زگار ده.

ابراهيم زگيروي ته په ورته غږو نيولي او وويل: هو ولله، ستړی خو يم.

هغه روان شو. زرمينه هم ورپسې جگه شوه. بلې کوټې ته لاړل. ابراهيم په نيولي دېوال باندې راڅرېدلې د اميتا بچن لوی پوسته کاږد ته کتل. زرميني دوي نيالې سره څنگ په څنگ واچولې. ابراهيم پوښتنه وکړه: اوړکي دلته نه خملې؟

زرميني ځواب ورکړ: نه، هغوي به خپلې انا سره خملې.

وروتکېده. زرمينه ورغله، د گلشن له لاسه يې پتنوس او د چايو ترموز راواخيستل. پر ځمکه يې کېښودل او د دروازي قلف يې بند کړ. دواړه گېلا سونه يې ډک کړل. يو چاکلېټ يې سپين کړ او ابراهيم ته يې ونيو. چايونه يې يې له خبرو اترو سره وڅښل.

ابراهيم په بستر ننوت. مخ يې دېوال ته کړ او شا يې زرميني ته زرميني له اوږې راکش کړ، ويې ويل: څه کوي؟ خپل کور کې خو ستا د مور و خور له لاسه نه جوړه لرو نه پنشمبه، او سم رانه مخ اړوي.

ابراهيم وويل: هغوي نو څه ملامتې دي. د مهاجری ژوند دی. همدا يوه کوټه لرو. هغوي نو چېرته وشړم.

زرمینې د سړي د کمیس تڼۍ خلاصه کړه، گرېوان ته یې لاس ورننه ایست، په گوتو یې د سینې څیره وینسته ونازول. وموسپده په ټیټ لړزنده غږ یې وویل: هغوې مه شره خو اوس. — څه کړې، د بل کور دی. چېرته به ولامبو؟

زرمینې سر پورته کړ، شونډې یې د سړي پر شونډو کېښودې. شپبه وروسته یې سر اوچت کړ. وینستو ته یې ځنډ ورکړ. په سترگو یې د کوټې په کونج کې څرېدلې پردې ته اشاره وکړه، ویې ویل: غم یې مه کوه. هغه دی تشناب، لاره یې کوټې ته ده. د گازو ډبه، اوبه، هرڅه پکې تیار ایښي دي.

۱-۳. ناندري

دروازه خلاصه شوه. اسمعیل، ذبیح او لیمې درې وارو په منهدو
ځانونه بېو ته ورسول او دهغې غېږې ته وغورځېدل. ورپسې
ابراهیم په وره کې رابنکاره شو او بیا زرمینه راننوته. زرمینې د
معصومې په لاس کې دسمال ته وکتل چې خامک یې په کې
گنډل. بیا یې پرتاڅې باندې لوبنو ته وکتل، سوړ اسویلی یې
وکیښ. خوله یې خبرو ته جوړه کړه؛ خو څه یې ونه ویل.
بېو ابراهیم ته وویل: زویه! نوکري ته دې نه ځې؟ پروم نه وې
تللی.

ابراهیم وویل: بېو، نن خو جومه ده.

—وی، زویه د ورځو حساب رانه ورک دی. خیر ما وې زویه که د
ما یې منې، نور نو چلسیتون ته مه ځه.
—ولې بېو؟

—ته یې نه وینې؟ څه حال دی؟ پروم چې څو پورې بېرته راتلې،
زما په زړه یو خدای خبر و. ریښتیا هغه د وینو کیسه خو دې ونه
کړه؟

جمال په دالان کې وتوځېد، له هماغه ځایه یې غږ وکړ:
ابراييمه، راغلی یې؟

ابراهیم ځواب ورکړ: هو، راځه انډیواله.
یوه ډنگر لاس د وره پېړه پرده لرې کړه، جمال راننوت. ابراهیم
یې خپل څنگ ته وروباله: راشه، دلته کېنه.

له کپناستو سره سم يې پوښتنه وکړه: ښه نو په چلستون کې څه خبرې وي؟

ابراهيم ورته د تېرې ورځې کيسه په شد و مد وکړه. خودا ځل يې د بېگاه په شان رنگ ونه تښتېد او د غږ او شونډو رپېدا يې هم پرون غوندې زياته نه وه.

ببو، چې د څادر په پيڅکه يې اوبنکې وچولې، په ژر غونډې غږ وويل: زويه، خداي دې تاراته ژوندی لري. مال به بيا پيدا شي خو که خداي مکره ...

ابراهيم جمال ته سترگک وواهه، ببو ته يې وويل: ببو، څه وکم نو، د غې نړور دې خپلو چيني لوبو پسې لېرې و م.

زرميني ژر ځواب ورکړ: زه نو څه خبره وم چې داسې به کېږي. بيا په لوبو خو به تاسې ښه ښکاره شئ، يوازې ځان ته خو مې نه دي راغونښتي.

ابراهيم د هغې د نورو خبرو مخه ونيوله، ويې ويل: ببو، څه وکو؟ همدا مو د ژوند سرمايه ده. اوس وگوره هغه د مسو ديگونه يې ټول وړي دي.

ببو بيا خپله خبره تکرار کړه: مال خود سپري د لاس پيدا دی، مال سپري نه پيدا کيي.

- سمه ده، ببو. چې رينستيا ووايم نوزه يې هم ډارولی يم. بيا يې د خپل لاس ساعت ته وکتل: نه بجې دي. زه به لار شم، که د صوفي کريم د کورپته مې پيدا کړه. يو چا خو ويل چې په بيمارو (بي بي مهر و) کې اوسېږي.

جمال وويل: زه به لار شم، د سماوات د پاره به لرگي مات کم.

دوی چې لارل، زرمینې معصومی ته تندې تریو کړې: میرات دې شي دا دومره دسما لونه چا ته یې گنډې؟ ښه د رېبارانو کتار خو دې د دروازې شاته ولاړ دی. دومره دې له لاسه نه کېدل چې دا لوبني ځای په ځای کې.

معصومی بېو ته وکتل. هغې پر شونډو باندي ګوته کېښوده چې څه مه وایه.

معصومی وویل: ما خو تا ته پرېښودل چې پخپله راشې. چې بیا راته ونه وایې چې ولې دې دلته ایښي، ولې دې هلته نه دي ایښي؟ ستا خو بیا ډېرې نخرې زده دي.

ستن یې په دسما کې ښخه کړه. ولاړه شوه. دسما یې د کالیو په سر کېښود، ویې ویل: هه، وایه چېرته یې ږدې؟

زرمینې هېڅ ونه ویل. د کوټې په ګوټ کې یې د لرګین صندوق سر خلاص کړ. دوی بخڅې یې ترې راوايستې. بیا پاڅېده د تاخچې له سره یې د چيني کاسو یو درځن راکښته کړ. په کراره یې په صندوق کې کېښود.

معصومی ژر ژر د هماغه گل نورې کاسې، غوری، پیالې او نور لوبني راکښته کړل او د زرمینې څنگ ته یې کېښودل.

دغه شان لانجې هره ورځ د معصومی او زرمینې ترمنځ کېدلې. بېو هرکله معصومی ته ویل: «هغه خو خدای وهلې، ژبه یې همداسې ترخه ده؛ خو ته ورته او سیله وکه» خو معصومی به کله کله د بېو په خبرو سر نه گرځاوه او له زرمینې سره به یې ښه برابره ژبه وهله. د کابل حالات هم د دوی د کور په څېر وو، هره ورځ جگړه.

۱-۴. په میکرویانو کې جنگ

ابراهیم د صوفي کریم د کور په لټه، د دریم میکرویانو له مارکېټ سره له بایسیکله راکښته شو. د دوی بل گاوندی، اسماعیل، اوس په میکرویانو کې اوسېده او په مارکېټ کې یې د بنجاري دوکان کړی و. د کانتینرو مارکېټ ته څېرمه پر سړک باندي د دوستمیانو څو جیپ او ډاتسن موټرې ولاړې وې. د دوی موټرې د دوستم په عکسونو پېژندل کېدې. څو تنه گویچه والا له بیرو وینستانو سره، سور سپین دسمالونه پر سرونو باندي تړلي، کلاشینکوف، راکټ یا پي کا پر اوږو د یوه بل گویچه والا شاته روان وو. د هغه ږیره پاکه خریلې وه خو اوږده نري بریتونه یې د شونډو له څنگه څرېدل. د یوه سره سپین لغړزي هلک لاس یې په لاس کې و. په بل لاس کې یې د روسي ودکا شرابو یو غټ بوتل نیولی و.

له هغې خوا د شورای نظار څو ډاتسنې چې پر هېندارو یې د مسعود عکسونه سربښ وو، راغلي. د دوستمیانو تر څنگ تېرې شوې. یو بل ته یې د سلام لپاره بڼي لاسونه پورته کړل. یو دم کغها شوه. لومړی د سرکتار موټر ودرېد او ورپسې نورې وسله والو د موټرو له باډیو څخه راټوپ کړل. د اول موټر له مخکیني سیتې یو برکه دریشي والا چې پکول یې پر سراو برگ دسمال یې پر اوږه و او لایې د نورو شورای نظار والاوو غوندي ږېره نه وه لنډه کړې، راکښته شو.

د دوستمیانو پر قومندان یې غږ وکړ: «او بې ناموس، ده اې دولت اسلامي تو چطو شراب میخوري؟»

هغه وویل: «نرواړې مېخورم. نباشه، برو دثتت خلاص»

له دې خبرې سره شورای نظار والو د توپکو شپېلی دوستمي قوماندان ته سیخې کړې. هغه خپلو ملگرو باندې غږ وکړ، په خپله ژبه یې خه ورته وویل. دوو ملگرو یې د ده او لغړزني او د شورای نظار والو تر منځ لکه ډال ودرېدل او د پي کا خولې یې حریفانو ته ونيولې. قوماندان یې هلک په ځان پسې راوڅکاوه.

توپکیان سره وڅوځېدل، یو بل ته سره مخامخ وو خو هر یو کرار کرار په خت روان و. یو یو گام به شا ته تلل او یو بل ته به یې کتل. دوستمي قوماندان هم دیکتروف تمانچه را ایستلې وه. هلک یې د یوه دوکان د پوال ته پناه کړ او پخپله رامیدان ته شو. تمانچه یې د دښمن لوري ته ونيوه، لومړی ډزی وکړ. دې سره جگړه ونښته. لکه د جوارو گڼې دانې چې په سره تېرې باندې په یوه وار سره پخې شي او پرق پرق وچوي، د دوی توپکې هم همداسې په یو وار سره خلاصې شوې. دې ته یې نه کتل چې مرمی پر چالگېږي عام خلک څوک یوې خواته تښتېدل، څوک بلې خواته او په دې ځغاستو کې یې ځینې لگېدل او پر ځمکه لوېدل.

د سرک د غاړې دوکاندارانو هم په تښتې پېښه وکړه. دوکانونه یې همداسې خلاص پرېښودل. ساعت نیم وروسته ډزی اول کمې شوې او بیا کرار کرار بیخي بندې شوې. ابراهیم د میکرویانو د جومات له شا څخه په کراره غږې اوږده کړه. مخامخ په عسکري دریشي کې د دوستمیان یوه جنرال خپل هغه ملگری موټر ته

و خپڙاوه چې جنگ يې پيل کړی و. هغه ځان شا ته راڅکاوه. شور يې جوړ کړی و، گرېوان يې تر نامه پورې شکولی و. نورو يونيفورم والاوو دوستمیانو د قوماندان له نورو ملگرو وسلې واخيستي.

ابراهيم کرار کرار سرک ته راووت. د مارکېټ په بل سر کې، د هوايي ميدان سرک ته نژدې، زيات شمېر برگ پتلانه جنگيالي بنکار بدل چې خپل ملگري يې موټرو ته خپڅول. له دواړوو خواوو څخه دوو درېو موټرو حرکت وکړ. د دوستمیانو جنرال د شوراى نظار له يوه قوماندان سره له نورو لرې، څنگ په څنگ گرځېده. دوى خبرې سره کولې او باډيگاردانو يې ورته پيره کوله. نور وسله وال په موټرو کې د مړو او زخمیانو په پورته کولو لگيا وو. ابراهيم د اسماعيل دوکان ته ځان ورساوه. په دوکان کې داسې گډوډي وه چې تاويل غويانو په کې غوبل گډه کړی. دوکان پاک چور شوی و. يو خوش کار ټنونه، او په ويتيرين کې ايښي شيان سره گډوډ پراته وو.

ابراهيم چې د هغه پريشاني وليده، د صوفي د زوى كيسه يې ورته ونه کړه. د هغه د کور پته يې ورنه واخيسته او رهي شو. د چهار صد بستر شاته په چارنله کوڅه کې يې د يوه خامه دوه پوريز کور ور وټکاوه. د نهو- لسو کالو يو ډنگر وړوکی هلک په خيرن فيروزه يي خت پرتوگ کې راووت. اوږې يې دوامره نړۍ وې چې د هلک کميس ورباندې نه شو ټينگېداى. تاويل کميس دې وچ لرگي ته وراغوستى دى. هلک وويل چې صوفي په خپل زوى پسې وتلى دى، شفاخانې لټوي.

ابراهيم پوښتنه وکړه: نور نارينه مو په کور کې نشته؟
د هلک سترگې په هوا کې کاغذ باد ته ښخې وې. بې له دې چې د
ابراهيم خوا ته وگوري، سړيې وښوراوه، ويې ويل: نه.
ابراهيم ناچاره بېرته په بايسیکل باندې پښه واړوله او د
اسماعيل دوکان ته لاړ. د دوکان مخې ته يې تش کارتونه،
پلاستيکي کڅوړې او کاغذونه گډوډ پراته وو. دوکان ته يې سر
وردننه کړ. په تاقونو او ويتيرين کې ځينې شيان بېرته ځای په ځای
شوي وو؛ خو لکه د للمې غنم چې د ملخو سپل ورباندې تېر شوی
وي، يو شی دلته بل يوه لوبشت ها خوا ته د اسماعيل غږ يې
واورېد: ابراهيمه، دلته يم. دلته راشه.
شاته يې وکتل، ټول دوکانداران په يوه پيتاوي کې لکه د
چرسیانو ټولی پر دوو پښو ناست وو.
ورغی، اسماعيل ته يې د صوفي د زوی کيسه تېره کړه او ويې
ويل چې هغه بايد صوفي کریم له پېښې خبر کړي.
د دريم میکرويانو د جومات شاته بلاک کې د نجف علي کور و.
دی، نجف علي او فرید به د مکتب په وختونو کې سره يو ځای
گرځېدل. وروسته چې هر يوه يو کار و بار پيدا کړ، بيا به يې هم په
مياشت دوو کې يو د بل حال اخیست؛ خو اوس جنگونو سره بېل
کړي وو. ورغی چې خبر يې واخلي.
د بلاک دويمې زینې ته ورننوت. د دېوالونو پر فيروزه يې رنگ
باندې دوړې او لوگي ناست وو او رنگ يې توربخون کړی و.
بايسیکل يې د زینې له کتارې سره ودراره. په زنځير يې په کتارې
پورې وتاړه. قلف يې راواخیست، د زنځير د دواړه سرونو په

وروستيو کړيو کي و اچاوه او ټينگ يي کړ. قلف ته يي ټکان ورکړ، بند و.

جيب ته يي لاس کړ، کيلي په کي وه. دري څلورو پتو نه ختلي و چې بېرته را کښته شو. د بايسیکل زنځير يي بيا وښوراوه، ټينگ و. بيا يي جيب ته لاس کړ، کيلي يي وښوروله. په پوريو کي پورته خواروان شو.

دويم منزل ته چې ورسېد، له ماتې ښيښې ساړه باد د ده پر لينگيو برید وکړ. په زينه کي پرته پلاستيکي کڅورې، گرد او کاغذونه د باد په امر وخرخېدل او د او سپنيزې کتارې له منځه چې دري څلور سيخونه يي لادرکه وو، کښته، اول پور ته ولوېدل.

ده پر دېوالونو ليکلي خاطرې او نومونه لوستل چې پښه يي په کوم شي پورې ولگېده، پر ځمکه د او سپنې د څښېدو غنجا شوه. د اوبو د ايشولو سماوار په يوه زاړه پتنوس کي د سکرو او وړو لرگيو په څنگ کي ايښي و.

يوه ډنگره پېغلو ته له درېيم پوره په منډه را کښته شوه. په بدو وهلو لاسونو کي يي د غوړيو له پنځه کيلويي ټيمونو څخه جوړ د اوبو يو تش او بل ډک سطلونه راڅرېدل. ابراهيم يي له څنگه تېر شو.

نجلی سماوار لږ پورته کړ، په هوا کي يي و خوځاوه چې ايرې يي لاندې تويې شي. بيا يي په احتياط سره سرې اوبه په خالي ټيم کي واچولې. سماوار يي بېرته له يخو اوبو ډک کړ.

ابراهيم بېرته مخ د بوالونو ته کړ او د يادگارونو په لوستلو
لوستلو څلورم پوړ ته ورسېد. د مخامخ کور د دروازي پر زنگ
يې گوته ټينگه کړه خو د زنگ شرنګې پورته نه شو.

د دروازي تر څنګ د برق ميټرونو ته يې وکتل، کړې يې نه
تاوېدې، ټولې ولاړې وې. ورپې په لاس وډباوه.

د نجف علي کشري ورور دروازه خلاصه کړه. لکه هماغه هلک
چې د صوفي کريم د کور ورپې پرانيستی و، هماغسې ډنگر خو
پاک سوتره.

ابراهيم ترې د نجف علي پوښتنه وکړه. هغه لا ځواب نه و ورکړې
چې دروازه لږه خلاصه شوه.

چا د دروازي له چولې ابراهيم ته وکتل. بيا يې دروازه پوره
خلاصه کړه.

د نجف علي مور وه، د ابراهيم په ليدو يې سترګې له اوبنکو ډکې
شوې. شونډې يې ورپېدې. د سپين مخ گونځې يې زياتې شوې.
په ژړا سر شوه او همداسې په ژړا ژړا يې په هزاره گۍ لهجه وويل:
ابراهيم جو! علي ازمو...

سلگو يې خبرې ورپرې کړې.

- باچې ازمو خو.. گوم شود ...

ابراهيم ته يې داسې کيسه وکړه چې نجف علي کارته نو ته تللی و
چې د فريد خبر واخلي. چا ورته ويلې وو چې د فريد ناروغي بيا
راگرځېدلې ده. له هغې ورځې بيا تر ننه يې درک نه دی معلوم. د
فريد دوی کور ته يې سړي استولي وو خو هغوی بيخي ليدلی نه
و. فريد پخپله هم په ناروغ بدن ډېر ورپسې گرځېدلی و. د حزب

اسلامي او جنبش پاتکونه يې لتولي وو خود نجف علي پته نه وه
لگېدلې.

ابراهيم د نجف مورته تسلي ورکړه چې خدای مهربان دی، د
ژوند يو لاره خلاصه وي. را پيدا به شي. دې سره يې بېرته د خپل
کورلاره ونيوه.

دوهم خپرکی

۱-۲. شورای هماهنگی

گړز شو، کوټه ولړزېده. بېو چيغه کړه: «خیر کې خدایه، خیر!»
د زرمینې لړزانده غږ پورته شو: «خدایه، ته مو وساتې!»
ابراهیم نارې کړې: هله خراغ ولگوه.
د رنای لیکه په چت ولگېده. ابراهیم د لاسي خراغ رنای د کوټې ټولو
د بوالونو باندې وگرځوله.
معصومه وټوځېده، ویې ویل: اوف څه بلا دورې دي.
په ټوله کوټه کې د دورو معلق گردونه د خراغ په رنای کې ښکارېدل
چې لکه د انتظار شېبې ځای پر ځای ولاړ وو.
معصومې لانتین ولگاوه.
ابراهیم وویل: هله ماشومان سره واخلي چې د باندې ووځو.
بېو د بالښت له لاندې خپل جاکټ راوايست، په بېرې یې
واغوست. خادریې له ځانه تاو کړ.
ابراهیم اسماعیل وښواره: اسماعیله، وه اسماعیله!
زرمینې وویل: مه کوه، خوارکی ویده دی. بېرته ځملي، بلا وه
برکت یې نه و.

لا يبي خبره نه وه خلاصه شوې چې د بل گړ زهار له غږ سره کوټه
داسې سخته وبنورېده چې ته وا چاله بيخه پورته کړه او بېرته يې
پر ځمکه وويشته.

د «خير کي»، «خدايه خير!» نارې پورته شوې.
جمال له دالانه چيغه کړه، ابراهيمه! هلئ راووخئ.
اسماعيل وارخطا کيښاست. پلار يې ورته وويل: هله بچو، کمپله
دې واخله، ووځه دهلبز ته.
زرميني ذبيح په غږ کي ونيو.
ابراهيم ليمه واخيسته.

معصومي يې مخې ته رڼا وکړه. ټول دهلبز ته ورووتل.
د جمال اولادونه لا وختي د دهلبز په منځ کي راټول شوي وو.
ابراهيم وويل: خداي دې خير کي، لکه چې حزب اسلامي
راورسپد.

جمال ځواب ورکړ: خداي خبر.
مخکه لکه زلزله چې وي، وبنورېده. د دهلبز ورپه شدت سره
خلاص شو او له دېواله سره ولگېد. يو درون غږ واورېدل شو،
ورپسې د جت د طيارې شغها راغله چې وار په وار سره لرې کېده.
ماشومانو چيغې کړې.

ابراهيم د ليمې تندي ښکل کي: غلې شه لورې، هېڅ خبره نشته.
شباباس، دغسې سردې زما په اوږه کېږده، آفرين.
زرميني د ذبيح سر په سيني پورې ولگاوه او ببو اسماعيل په خوا
پورې ونيو.

ببو وويل: «توبه خدايه، توبه مې دې وي.»

جمال وويل: نه، گومان نه كوم. حزب اسلامي خو طياره نه لري.
ابراهيم ورغبرگه كړه: نو څه خبره به وي؟ معصومي! ته خو هغه
راډيو راوباسه، گوندي په خبرونو كې يې ووايي.
جمال په غبرگو لاسونو د دوو زمانو سر و نه، چې څنگ ته يې ولاړ
وو، په ځان پورې لگولي وو. هغه وويل: نيمه شپه ده، راډيو به څه
ووايي؟ پرېږده چې سهار شي، بيا به بي بي سي ونيسو.
زرميني په لږزانده غږ وويل: اوه خدايه، اوس څنگه وكو؟ چېرته
لاړ شو؟

چا يې ځواب ورنه كړ.

ځنډ وروسته جمال وويل: اوس خو همدغه دهليز بهترين ځای دی.
خداي مو دې له هاوان او له بمه وساتي، نور نو كه راکت له هرې
خواراشي، دلته به خوندي يو. تر سهاره به همدلته كېنو. پلوشي!
كمپلي راواخله.

بيو وويل: دا دوه خراغونه ولې لگېږي، يو يې مړ كئ كنه.

ابراهيم ورغبرگه كړه: رنستيا وايي، يو يې مړ كئ، بل يېم ټيټ كئ.
پلوشي او معصومي يو بل ته سر وكتل.
پلوشي وويل: ته خپل خراغ مړ كه. مورډا يو گېلن تېل لرو، زموږ
دې بل وي.

تر سهاره د چاودنو او د ډزو غږونه راتلل خو له لري.

ماشومان بېرته ویده شوي وو.

جمال او ابراهيم په احتمالاتو او په دې سره غږېدل چې څه وكړي
او چېرته لاړ شي.

بنسټمنو د يوې لويې برستنې لاندې ځانونه ننه ايستلي وو، په
کرار غږ يې سره مجلس کاوه خو بيو د اسماعيل سر پر خپل
زنگون لگولی، يوازې ناسته وه.

يو نيم ځل د بنسټو د خدا غږ هم پورته کېده خو بيو به ورباندې غږ
وکړ: غلې شی، خدای مو خوارې که.
بنسټو به ژر خدا بنده کړه او بيا به يې غږونه تپت کړل او سره وبه
پسېدلې.

د سهار لمونځونه يې په هماغه دهليز کې وکړل.

جمال هره شپه خپل ساعت ته کتل.

کرار د باندې رڼا زياته شوه.

ابراهيم راډيو چالانه کړه. «دا لندن دی. دا د بي بي سي پښتو
خپرونه ده چې په لنډو څپو ... خپرېږي.»

اول خبر دا و چې حزب اسلامي د دوستم له ملي جنبش او له
وحدت گوند سره لاس يو کړی او د هماهنگي شورا يې جوړه کړې.
دوی په گډه د برهان الدين رباني په مشرۍ د حکومت پر ضد
جگړه شروع کړې ده.

نطاق د خبر په پای کې وويل: «دا په داسې حال کې ده چې د حزب
اسلامي مشر گلبدین حکمتيار پخوا ويلي وو چې دوستم
کمونيسټ دی او ترڅو پورې چې دوستم د رباني د دولت په
څنگ کې وي، دی به له دولت سره سوله نه کوي.»

ابراهيم وويل: دا يې بله خوشالي.

په راډيو کې د جنبش د يوه قوماندان خبرې راغلې چې ويل يې:
«زمونږ مېرنيو پيلوتانو د کلوله پشته او بي بي مهر و پر غونډيو

باندې د شورای نظار دافع هوا توپونه ویشتلې دي. هوایي میدان زموږ په محاصره کې دی. قهرمانه جنگیالي موږ د حزب اسلامي له مجاهدینو سره یوځای د ارگ په لوري روان دي. موږ به د پرژر په افغانستان کې یو ملي اسلامي دولت جوړ کړو چې ټول سره وروڼه ملیتون به په کې برخه ولري.»

د حزب اسلامي ویاند بیا وویل: «نحمده و نصلي علی نبی الکریم و اما بعد. استاد رباني د اسلامي اصولو او شریعت غرای محمدي د احکامو خلاف، غوښتل چې واک په خپل انحصار کې وساتي او نور مسلمان وروڼه په حکومت کې شریک نه کړي. همدا و چې زموږ مجاهد ورور جنرال صاحب عبدالرشید دوستم او ایت الله مزاری هم له موږ سره اتحاد وکړ چې په وطن کې یو سوچه اسلامي حکومت ایجاد کړو، ان شاالله د هماهنگي شورا مجاهدین لله الحمد پرمخ روان دي او عنقریب به زموږ مسلمان ملت د دې فاسد حکومت له شره خلاص کړي»

خو د حکومت ویاند بیا ویل: «حزب اسلامي د آی اس آی په امر او د ځینو نورو ګاونډیو په تحریک سره له دوسمې ملیشو او حزب وحدت سره ایتلاف کړی دی او د افغانستان د اسلامي دولت پر ضد یې د بغاوت کړی، غټه کړې ده خو زموږ مېرني مجاهدین به د دغو ځایانو جزا ورکړي. موږ به هماغسې چې روسان مومات کړل، د دوستم کمونیستو ملیشو او د حزب اسلامي ګوډاګیو باغیانو ته هم ماتې ورکړو. موږ همدا اوس زاړه میکرویانونه، جاده او چمن د جنبشیانو له وجوده پاک کړي دي او مجاهدین موږ د بالاحصار په لوري د پرمختګ په حال کې دي.»

خبرونه لانه وو خلاص چې له لري داسې غبرونه راغلل لکه څوک
چې غالی وځنډي، ډب، ډب، ډب.
شبهه وروسته د شپېلکې په شان تېز اوږده غبرونه یو په بل پسې
واورېدل شول، شیووو-شیووو...
بیا هماغسې په وار سره د راکټونو د لگېدو وچ گرزهار او له هر
گرزهار سره د کوټو بنورېدل.
ابراهیم وویل: څنگه وکو؟ چېرته لاړ شو؟
جمال ځواب ورکړ: یاره، یو ځای بم امن نه وي.
- نو څه وکو؟

- ما یو چورت ورته وهلی. د دې دېوال شاته په حویلی کې یو
درې متره ځای لرو. هلته به یو بلند اژغور کو. راکټونه د جنوب او
د شرق نه راځي. که دې خواته ولگېږي، مور به په بلند اژغور کې بیچ
شو او که مو له سره تېر شي، ها خواته به لگېږي نو چرې به یې
مخې خواته تیتېږي، بیا بم په امن کې یو.
- که هاوان راشي؟ هغه خو نېغ رالوېږي.

- د بلند اژغور به په لارو وپوښو. بیا به یې په سر باندي یو څو
داني د موټرو زاړه ټیرونه واچوو، بیا به نښه پرېمانه خاوره
ورباندي واچوو. هاوان که په نرمه مځکه ولگېږي، نه چوي.
د سهار ترچایو وروسته، جمال او ابراهیم له بنځو او ماشومانو
سره په گډه په کار پیل وکړ. لکه تردویمې نړېوالې جگړې
وروسته چې د روسانو نراو بنځې، واړه او زاړه د خپل وطن په
ابادولو لگیا وو، دلته هم ابراهیم او جمال به په وار سره کولنگ
واهه، معصومې او پلوشې به په سطلونو کې کېندل شوې خاورې

ډ کولې. ماشومانو به سطلونه په دوو دوو نفرو نیول او د کندې په
څنگ کې به یې چپه کول. بېو د حویلی په بل سر کې د لرگیو او
خخلو په منځ کې اوږده بناخونه او څانگې بېلولې.

ټول به په کار بوخت وو خو چې راکتونه به راغلل، دهلیز ته به یې
منډې کړې. یو څو دقیقې به غلې شول. درزو دروز به چې غلې
شو، بېرته به یې کار پیل کړ.

بېو چې د مازدیگر لمونځ یې وکړ، پخلنځي ته لاړه. تر ماښامه
هماغلته ورکه وه.

زرمینې د دهلیز له وره څخه نارې کړې: اسماعیل، وه اسماعیله
یو وار دلته راشه.

ابراهیم بېلچه په ځمکه ودروله. د پواله ته یې تکیه وکړه، ویې
ویل: څې کوی وه بنځې! پرېږده چې راسره کومک وکړي.

زرمینې ځواب ورکړ: ما سره دې دا پلاستیک ونیسي چې په
کړکیو پورې یې ټک ووهم، شیشې ټولې ماتې دي. د یخ د لاسه به
مړه شو.

اسماعیل ورمنډه کړه.

د ماښام اذانونه چې وشول، بېوله پخلنځي د باندې راووته. د
دهلیز په وره کې لگېدلي پلاستیک باندې یې لاس تېر کړ، ویې
ویل: زرمینې لورې خیر یوسي، د یخ باد چاره دې وکړه.

ابراهیم او جمال د بلند اژ پر سرد خاورو وروستی بېلچې
واچولې او د بېلچو په څټ یې ټپ ټپ خاوره وډبوله.

د بلند اژ بام له ځمکې کم زیات یو گز پورته، د کوټې تر اورسی
پورې لوړو.

ببو وويل: زامنو ستري مه شئ.

جمال ورغبرگه کره: خير يوسې. ابراهيمه رايه چې د ننه يې وگورو
چې څنگه شوی.

ابراهيم چې بېلچه يې په ځمکه بنځه کړې او ځان يې ورباندې
تکيه کړی و، لويه ساه واخيسته. د بېل لاستی يې خوشې کړ. په
غبرگو لاسونو يې ملا و سولوله. ويې ويل: ادي! رايه، ته پيم
وگوره.

د بلنداژ خوله شمال خواته وه او لاره يې مخ په ځور کښته خوا
تللې وه، لکه کاربزه ته چې ورکوزېږي.

جمال مخکې او ابراهيم ورپسې رهي شو.

يو دوه گامه چې لاړل، ابراهيم بېرته راوگرځېد، د بيو لاس يې
ونيو.

ببو په کراره پر کم سوړو پوړيو پښه کېښوده.

پنځه شپې پټې وروسته، ببو وويل: څنگه تياره ده لکه گور.

جمال لاسي څراغ ولگاوه. ملا يې کړوپه کړه، ويې ويل: پام چې
سر مو ونه لگېږي.

د نمجنو خاورو بوی دومره تېزو چې د سړي ساه يې ډوبوله.
بلنداژ تيار و. کم زيات څلور متره اوږده، دوه نيم متره سوړ.
همدومره ژور چې بيو لاس پورته کړ، لاس يې په چت پورې
ولگېد. ابراهيم او جمال کړوپه ملا ولاړ وو.

ابراهيم وويل: څه ولله ښه وشول. که خدای کول، نن شپه به يو څه
بې غمه خوب وکو.

ببو وويل: مام درته اوگره پخه ده. ما وې سترې يئ چې د بدن
كوفت مو وباسي. لمونځونه اود سونه موزرزر وكئ چې بيا
يخېږي.

هر چاله پيتاوي خخه د اوبو يوه ډبكه راواخيسته.
جمال د حويلي يوه كونج او ابراهيم بل كونج ته لاړ چې اود سونه
وكړي.

معصومي ورباندې غږ وكړ: لالا! صابون دې وانه خيست؟
- نه، چېرته و؟

معصومي د چوترې له ژي خخه صابون داني ورپورته كړه او په
منډه د ابراهيم خوا ته ورغله.
دومره سخت گرزهار شو او ځمكه داسې ولړزېده چې ته وادنيا په
بل مخ واوښته.
انگر په دوړو ډك شو.

د جېټ شغها شوه او بيا يې د لرې تلوو غږ راغی.
ابراهيم چيغه كړه: معصومي! چېرته يې؟ لگېدلې خوبه نه يې؟
د دوړو په منځ كې د معصومي تور ټيكری ښكاره شو.
داله لښتي پورته كېدله.

په زوره يې وتوخل، ويې ويل: لالا! زه جوړه يم. ته څنگه يې؟
د گاونډي له كوره شور او بوغاري پورته شوې.
جمال وويل: هلي، خراغ واخلي بلند اژ ته ورننوځئ.
ده او ابراهيم اود سونه پرېښودل. ټول ښځينه او ماشومان يې
بلند اژ ته بوتلل او پخپله د گاونډي كور ته ورغلل.

ابراهيم لاس و غځاوه چې وروته کوي؛ خو ور له چوکاټ سره
الوتی و. له هماغه ځايه يې غږ وکړ: قمبر علي!
د بنځو او ماشومانو ژړا زور واخيست.
جمال ورنارې کړې: خوار جان خيريت اس؟
د قمبر علي مېرمنې له ژړا سره چيغه کړه: خاک ده سرې از مو شد،
واي علي جو ...
ابراهيم بېرته خپل کور ته ستون شو.
له هغې خوا ببو او خراغ هم ورسره و.
بيو زينب او ماشومان يې خپل کور ته بوتلل.
جمال نور گاونډيان خبر کړل.
پنځه شپږ تنه شول.
د قمبر علي په انگړ کې دومره لويه او ژوره کنده جوړه وه چې اوبه
په کې وتلې وې.
د قمبر علي له ملا پورته سوری سوری بدن د دهليز له وره سره
پروت و.
ترهېدلو گاونډيانو د لاسي خراغونو په رڼا کې د قمبر پاتې جسد
لټاوه.
چا غږ وکړ: هاغه ده، په کنده کې يوه پايشه بنکاري.
ورکښته شول.
پايشه يې د غوښو له ټوټو سره راپورته کړه.
په بلې پايشې چې څومره وگرځېدل، پيدا يې نه کړه.
د ټولو سلا په همدې وشوه چې قمبر دې د انگړ په کونج کې
امانت بنځ کړي، بيا چې کراري شوه، هديرې ته به يې يوسي.

يوه گاونډي وويل: بيادرا مرده ره نمې شويين؟
جمال وويل: نې بابا شهيد پاک اس. غسل کار نداره.
په مړي باندې يې خاورې وارولې.
ټول خپلو کورونو خوا ته رهي شول.
ابراهيم او جمال يو زور زمبېل پيدا کړ. د وره په ځای يې ودراره
او شا ته يې ډبرې کېنودې. يو اوږد لرگي يې ورته تمبه کړ. پخپله
په دېواله واوښتل.
د بلند او خوا ته ورغلل.
ببو ته يې نارې کړې، ورته ويې ويل: «د قمبر بنځې ته ووايه چې
که په کور کې پيسې ميسې يا طلاوې لري، راواډيې خلي چې
خلک ظالم دي د شپې څوک پرې ورپېښ نه شي.»
ابراهيم او جمال د بلند او له خولې سره ولاړ وو.
ببو بېرته راغله: «وايي هېڅ شې نه لرم. د مړي پوښتنه کوي چې څه
مو ورسره وکړل؟»
جمال وويل: بله چاره نه وه. خداى خبر چې جنگ به کله بند پري.
اوس مو امانت خاورو ته وسپاره بيا چې جنگ ختم شو، د خپلو
خپلوانو خونبه يې چې هر چېرته يې وړي.
دا شپه ابراهيم او جمال په دهلبز کې ډوډۍ وخوړه او هماغلته
ځملا ستل.
سهار د زينب ورور را پيدا شو.
ابراهيم ورته ډېر ټينگ شو چې نه دې ځي؛ ځکه هره گړۍ بمونه او
راکتونه لگېدل.
خو هغه ونه مانه.

خلور تیره کراچی یې راوړه. د قمبر په کور کې چې خومره روغ
شیان په لاس ورغلل، په کراچی کې یې واچول، خپله خور او د
هغې ماشومان یې د بار پرسر کېنول او د ډزو او چاودنو په منع
کې یې مزل پیل کړ.

هغوی لارل او ابراهیم کور ته راغی.

بلنداژ ته ورکېسته شو.

ببو سونگېده.

ټول غلي وو.

ابراهیم یې څنگ ته کېناست: ببو! ولې ژاړې؟

ببو د تور پورني په پیڅکه اوبنکې وچې کړې، ویې ویل: خدای
دې یې وبخښي. خومره بڼه سپری و.

ابراهیم ورغبرگه کړه: تېر کال منی دې په زړه دی. په خپله کراچی
کې یې لرگي راته راوړل. غریب و خو غیرتي. یوه روپی یې رانه
وانه خيسته ویل یې: «از صد خوېش یک همسایه پېش»

ببو په ژرغوني غږ وویل: د ماشومانو له خولې یې زده کړي وو، زه
یې ببو بللم. اوه خدایه، جار دې شم چې څه نورې لوبې به راباندې
وویني.

ببو پورته چت ته کتل او په گوتو باندې یې لرگینې تسبیح اړولې.
ماشومانو لکه د تعلیمي قطعو عسکرو زده کړي وو چې همدا
چې د چاودنې غږ واورې، ټول به په یوه منډه ځانونه بلنداژ ته
رسوي. دوی ټولو به اکثره وخت ټوله ورځ هماغلته تېروله.

د ابراهيم او جمال د کورنيو خرڅ خوراک سره شريک شوي وو. هر ورځ به په نوبت سره يوه بنځمنه پخلنځي ته تلله او نور ټول به په بلنداژ کې وو.

پخلی هم بې جنجاله کار و، بس څلور گېلاسه پرمل وريجي له ميو سره يو ځای په بخار ديگ کې واچوه، غوړي يوه کاشوغه، دومره چې دوه کيلو يې د مياشتې تر پايه ورسېږي. مالگه او مساله له يو ټيمگي او بو سره پرې حواله کړه، نيم ساعت وروسته شوله پخه ده. که کومه ورځ به د شولې په سر کورت، چکه يا مستې هم وي نو د ماشومانو لپاره به جشن و.

لويانو په بنکاره څه نه ويل خو له خوراکه يې بنکار بدل چې مستو يا چکې ته ډېر خوشحاله دي. نېکمرغه به هغه وو چې د ډوډۍ تر پايه پورې شگه يا ډبره يې تر غاښونو لاندې رانه شي او د خولې خوند يې ورځراب نه کړي.

بنځو به ډېره خواري کوله چې وريجي سمې پاکې کړي خو پرمل وريجي خدای وهلې وي، تکې سپينې لکه د ملا جامې او غټې پرسېدلې لکه د ملا خېټه او ډبرې يې هم همدغسې بنځو چې به هر څه کول، بيا به هم يوه نيمه وړه د وريجو په رنگ سپينه ډبره ځنې پاتې شوه او دغه ډبرې به اکثره وخت د ابراهيم په برخه شوي چې د ډوډۍ خوند به يې ځنې هېر کړ.

د ټولو کابليانو خوراک همدا و. ماشومانو ويل چې زموږ په کور کې د «اختاپوت» د سريال پر ځای د شولې سريال روان دی.

خو زرمينې ته خدای ورکړې وه. کله کله به د شپې ناوخته چې ډزې کمې شوې او نور ویده وو، ابراهيم به يې په کراره وسکونډه.

دواړه به خپلې کوتیې ته لارل او ساعت وروسته به د غلو په شان
کرار کرار له لمدو وېستو سره بېرته بلند او ته ورننوتل.
سهار به د ببو شور پورته و چې: زما د اوداسه تودې او به څه شوې.
زرمینې به په خادر خوله پټه کړه چې څوک یې پسڅېدل ونه ویني
او معصومي به ورته چې چې کتل.
هره شپه د بي بي سي د خبرونو اورېدل فرض عین غوندې و. د
هماهنگي د شورا ویاند د ارگ د کلابندی، دعوا کوله. د جمعیت
ویاند بیاد بالا حصار او ان د چاراسیا د نیولو لاپې وهلې خو
ابراهیم او جمال به ویل چې دواړه درواغ وایي. اصلاً دوی ته دا نه
وه مهمه چې څوک وروسته او څوک وړاندې کېږي، دواړه خواوې
د یوه خره غږونه. دوی؛ بلکې هر کابل مېشتي به ویل چې کافر
دې پاچا شي، هندو دې پاچا شي خو چې جنگ بند شي.

۲-۲. اوربند

د جگړې يوولسمه ورځ وه، ۱۳۷۲ د جدي ۱۷ چې بي بي سي په خپل ماښامني سرويس کې دغه خبر ورکړ: «په کابل کې نسکېلې خواوې په دې رضا شوي دي چې د ۲۴ ساعتونو په مخه په خپلو منځو کې اوربند وکړي خو خلک خوندي ځايونو ته پناه يوسي.»

پرسبا يې سهار وختي ابراهيم د پلار د لاس وروستی نښه، مزاري غالی پر بايسیکل باندې وتړله چې د درېيم ميکرويانو مارکېټ ته يې يوسي، خرڅه يې کړي او په پيسو يې د خوراک شيان واخلي.

د حويلی د وره په درشل کې و چې جمال ورباندې غږ وکړ: صبر وکه. زه به درسره لاړ شم.

لکه په پسرلي کې چې ميري له ميره تانه څخه راوځي، کابليان هم له خپلو کورونو راوتلي وو. خلکو خپلې کډې په کراچيو او موټرو بار کړې وې. څوک يوې او څوک بلې خوا ته تلل.

چا پسې د تور سرو او ماشومانو لار روان وو او ځينو بيا سپين سرې ميندې يا بوډا پلرونه په شا کړي وو. د خلکو دغه لالهاندي سرې ته د ميريانو يون ورياد اوه چې د هريوه په خوله کې د دانو

پنده وي، ځيني له بره کښته او څوک له کوزه پورته خوا ته روان وي او سړی نه پوهېږي چې د دوی منزل به چېرته وي. ابراهيم او جمال چې د ميکرويانو مارکېټ ته ورسېدل، جمال وويل: ته دې سودا کوه، زه به يو چکر هوايي بلاکونو ته ورشم. معتمد به وگورم که يې معاشونه را حواله کړي وي. ابراهيم د اسماعيل دوکان ته لاړ چې غالی ورته خرڅه کړي خو دوکان يې بند و. له څنگ دوکانداره يې د اسماعيل پوښتنه وکړه. هغه وويل په دې يوه هفته کې هېڅ څوک خپل دوکان ته نه وو راغلي، دغسې چې ته يې حال نه لري، مورم ناخبره يوو. ابراهيم د يوه کهنه فروش دوکان ته ورغی. غالی يې وربنکاره کړه: وروره، دا غالی به وانه خلې؟ دوکاندار په دسمايل باندي د چيني لوبښو له سره دوږې څنډلې، ويې ويل: وروره، د ځان کالي راباندي غمېدلي، په قالينه به څه وکم. بل ته ورغی. هغه د دوکان مالونه په کراچۍ کې بارول. ابراهيم هېڅ ونه ويل. دغسې پورته خوا د نورو دوکانونو په تمه روان شو. غالی يې ډېره وگرځوله. هېچا نه اخیستله. يوه لاری راغله، د يوه کهنه فروش د دوکان مخې ته ودرېده. دلاری له سيټه خړ پکول پر سر يو خپتور را کښته شو. سپين کميس پرتوگ يې پاک اتو کړي وو. د څرمنو تور جمپري يې پرتن و. له دوکاندار سره يې څو شېبې خبرې وکړې. بيا يې له

جېبه د کلدارو بندل راوايست او په شمېرلو يې لگيا شو. پيسې
يې دوکاندار ته ونيوي.
دوکاندار دوو پنډيانو ته ورغږ کړل. پخپله هم ورسره لگيا شو، د
دوکان مالونه يې له يوه سره په موټر کې بار کړل.
ابراهيم پکول والا ته ورنژدې شو، ويې ويل: وروره، دا د ما غالی-
به وانه خلې؟
هغه له جېبه د نسوارو وړوکی اوسپنيز ډبلی راوايست. يوه
چونډی نسوار يې له لرې خولې ته وشرله. بې له دې چې ابراهيم ته
وگوري، په ډکه خوله يې وويل: هواره يې که.
د غالی مخ وخت يې په ځير وکتل، لاس يې ورباندې تېر کړ. په
گوتو باندې يې د غالی خت مخ وډباوه، ډب ډب ډب، ويې ويل:
په خو دې بيه ده؟
- هغه بل دوکاندار رانه په لس لکه غوښته، ورمې نه کړه.
- ولې دې ورنه کړه؟ بيه يې درته ويلې ده. ورځه چې پښېمانه
نه شي.
- ته يې په خو خلې؟
- خبره به مې يوه وي، دوه زره کلدارې.
- افغانی خو جوړېږي؟
- دغه څه باندې نهه لکه اوغانی کېږي.
ابراهيم وويل: څه، سمه ده.
پيسې يې واخيستې. خريدار پر پنډيانو غږ وکړ: او بچه، بيا اي
رام ده موټر پرتو.

۳ - ۲. نجف علي چپرته و؟

ابراهيم په بايسیکل باندې پنبه واړوله. مارکېټ ته نژدې يې نجف علي په مخه ورغی. راکښته شو. بايسیکل يې په بېرته پر ستنه ودراره. نجف علي په ډکه خوله خندا ورته غېږه خلاصه کړې وه. دواړو يو بل په غېږ کې ونيول.

دواړو خندل، يوه هم څه نه ويل. ځنډ وروسته ابراهيم وويل: ظالمه چپرې وې؟

نجف علي يو گام شا ته شو. خوله يې له خندا نه راټولېده. مخامخ يې د ابراهيم سترگو ته وکتل، ويې ويل: ته پخپله يې؟ دواړو په زوره وخنډل او بيا يې سره غېږه ورکړه.

ابراهيم وويل: سړی دغسې کوي؟ چپرته ورک وې؟ نژدې مو خيرات درپسې کړی و.

نجف وويل: بد بوټی بلانه وهي. دا دی بېرته راغلم. ابراهيم يې لاس نيولی خپل کور ته بوت. په لاره کې يې د بيو، ماشومانو او د جمال حال و احوال وپوښت.

ابراهيم چې څنگه په کوټه کې کېناست بيا يې ورنه پوښتنه وکړه: بڼه نو کيسه وکه، ته چپرته ورک وې؟ موردې خوارکې څنگه درپسې ژړل.

نجف وويل: کيسه ډېره اوږده ده. د جوزا اخره هفته وه. ما وې راځه د فرید پوښتنه وکه. ته خوبم خبر يې کنه، سرطان يې بيا راگرځېدلی دی.

- خبريم؛ خو ولله كه ورغلي يم. اوس څنگه دي؟
- اوس نو خدای ته معلوم. پر بايسیكل مې پښه واړوله. د زړو
میکرویانو پر لاره همدا سې د کابل نندارې له څنگه تېر شوم او د
شاه شهید په لاره کارته نو ته لارم. رینستیا یوه پښه خو په لاره
کې راباندې وشوه. له کابل نندارې سره گیلیم جمانو ودرولم. اول
خو یې رانه پوښتنه وکړه چې چیرته ځي؟
ورته مې وویل چې کیسه داسې ده، د خپل انډیوال پوښتنې ته
ورځم.

بیایې راته وویل چې بايسیكل دي په څو اخلې؟
ما وې دا خو مې په درې زره اوغانیو اخیستی و.
هغوی راپورې وخنډل چې مور درته وایو په څو یې اخلې؟
ما وې وروره دا خو مې خپل بايسیكل دی. له چانه یې واخلم؟
یو څو څپپرې یې راکړې چې بیا دا خبره ونه کې. بايسیكل دي
اوس زموږ په لاس کې دی. وایه په څو یې اخلې؟
څه سر به دي خوږوم. چې په جیب کې مې څومره پیسې وې،
تولې یې رانه واخیستی. دومره روپی. یې راته پرې نه بنودې چې
فرید ته ورباندې میوه واخلم. بايسیكل یې بېرته راکړ.
سینما اقبال ته رسېدلې وم چې حزب اسلام والاوو و نیولم. بس
دغه خبره یې راته ټینگه کړه چې ته حزب وحدت ته جاسوسي
کوي. ته زموږ کور کي ورکوي. سل قسمونه خو به مې کړي وي
خو په چا یې منې. بویې تلم.

د سینما اقبال شاتہ درېمه کوخه کې په یوه کور کې د دوی قرارگاه وه. سینما اقبال درېه یاد دی. یوه ورځ چې له مکتبه تښتېدلې وو.

- «دهرم ویر» فلم چې مو په کې وکوت.

- هاهاها، افرین ولله، گردې دې کار کوي.

- هغه ورځ به مې څنگه هېرېږي؟ د انصاري لیسې نه چې تر چمنه په پښو لاړو.

- د برقي موټر لینونه چې مو خطا کړل. هاهاها، کلینر خومره وځغلولو. عجب وختونه وو. خیر، تکاوی کې یې واچولم. دوه په څلورو کې به وه. یو څه لوبښي موبښي، سکاره، منقل، د صندلی-مېز او څو دانې بوجی، هر څه په کې گډوډ پراته وو. بهر ته یې یوه کړکۍ درلوده چې یوه لوېشت به جگه وه خو په اوږدو کې درې څلور لوېشتې کېده.

تر یوې هفتې پورې خو هره ورځ وهل او ټکول وو. دا تندې مې وینې، دغه ټپ چې دی، دلته یې په کونداغ باندي وهلی وم. یو سات بې سده پروت وم. هره ورځ یې را نه پوښتنې گروېږنې کولې. په شواروز کې به یې نیمه دانه ډوډی راکوله هغه هم وچه کلکه تشناب ته به یې یو سهار بل سهار اجازه راکوله، بولې به مې د تکاوی په کونج کې کولې. په اولو ورځو کې د بولوله بویه سخت په عذاب وم، سترگې به مې سوځېدې خو کرار کرار ورسره روږدی شوم.

پښې او لاسونه يې په زنځيرونو راتړلي وو. په دويمه هفته لکه چې پوه شول چې زه بې گناه يم نو د ورځې به يې لږ څه ازاد پرېښودلم خو د شپې به يې بېرته تکاوي کې بندي کولم. اوله ورځ يې چې له تکاوي راوايستم، لمر سخت تېزو. سترگو مې بيخي کار نه کاوه. د لمر تېزې رڼا مې سترگې برېښولې. يو څو شپې مې سترگې پټې کړې، بيا مې نيم کښې ونيولې خو پورې چې له رڼا سره بلدې شوې.

د انگړ لويه دروازه خلاصه وه. يو ږيرور زما پر بايسیکل ناست و او پښې يې په ځمکه څښېدلې. بل يې د کنجوغې نه نيولی ورسپې روان و. دواړو سره ټوکې کولې او خندل يې.

يوه ټوپکي راته وويل: دلته راسه.

د حويلې کونج ته ورغلم.

ويې ويل: تر غرمې پورې به دغه لرگي گرده ماتوي.

ياره، نيم خروار لرگي خو به مې څېرلي وي. لرگي هم خداى وهلى، لوند خيشت، د ونې خانگې او بناخونه. يوه نيمه شنه پانه په کې څرېږي. چې په تېر يې وهې، لکه فنر پورته غورځوي.

يو څو بناخونه چې مې واړه کړل، سر را باندې وگرځېد. په سترگو باندې مې توره شپه شوه. نژدې لوبدلې وم.

ټوپکي غږ وکړ: څه بلا ووهلې؟

لاسونه مې د تېر په لاستي تکيه کړل. ورو ورو کېناستم. ومې ويل: سر مې گرځي.

له اشپزخاني يو څوک راووت. د چايو گيلاس يې په يوه لاس کې او يوه ټوټه ډوډۍ يې په بل لاس کې وه. د کميس لمن يې په

پرتاگه کې منډلې وه. کالي او لاسونه يې غوړ و. ان مخ، وينسته او
ډيره يې غوړ بنکار بدل.

توپکي ورته کړه: بسلمانۀ څه کوي؟ کومندان صاب به غوسه سي.
آشپز وويل: خوارکي وړي دي. په دې يوه هفته کې يې خوراک وچه
ډوډي ده. که دغه خوړ چای په ډوډي پورې ونه څښي، کار نه شي
کولای. که سم کار ورنه غواړې نو پرېږده چې دا يوه گوله ډوډي
وخوري.

لرگي چې مې خلاص کړل، له کوهي څخه يې راباندې اوبه
وکښلې او چې ډوډي تياره شوه، بيا نو سمه ډوډي يې راکړه. د
پسه د غوښې بنوروا يې پخه وه. ډېر خوند يې کړی و. د ماسپښين
د لمانځه په وخت کې يو تور پټکی والا تورې کړې سترگې،
خرييلي برېتونه، نری، خو اوږده ډېره، د چوترې په سر کې مخکې
شو.

نور ورسې ودرېدل.

دوه تنه پيره داران له دروازي سره ولاړ وو.

ما هم اودس وکړ او په يوه گوت کې په لمانځه ودرېدم.

هغوی چې له لمانځه خلاص شول نو امام راباندې غږ وکړ چې تا
ولې گوښی لمونځ وکو؟

بل يې ځواب ورکړ: «دی خو شيعه دی، په مورې پسې لمونځ نه
کوي»

امام وويل: «نه مو دې اورېدلي چې وايي کافر کافر، شيعه
کافر، جو نماني وه بي کافر. دا مو ولې نه دی وژلی؟»

قومندان وويل: ملا صاب، خي کيبي، يوه ورځ به مو په درد
ولگېږي.

زه د ملا په خبرو پوه نه شوم؛ خو دومره پوه شوم چې وايي
شيعه کافر دی.

لس پنځلس ورځې وروسته مې له اشپز څخه پوښتنه وکړه چې د
ملا څه مطلب و؟

هغه را ته وويل: «دغه ملا په کراچۍ کې مدرسه ويلې ده. په
اردو يې ويل چې شيعه کافر دی او څوک چې دا خبره نه مني، هغه
کافر دی. ما په کراچۍ کې وخت تېر کړی. هلته په دې خبرو باندې
ډېر جنگونه کېږي.»

د دوی مشر په لمانځه ډېر ټينگ و. هغه به چې په قرار گاه کې
و؛ نو ټولو به په جماعت لمونځونه کول.

يوه نيمه يا دوې مياشتې يې په قرار گاه کې وساتلم خو يوه
ورځ يې له دوو افرادو سره رهي کړم.

د سياه سنگ سړک ته چې ورسېدو، هلته د گيلم جمانو يو جيپ
ولاړو.

زه يې گيلم جمانو ته ورحواله کړم او خپله بېرته لاړل.

د دوی پوسته د کابل نندارې شاته وه.

په اوله ورځ د پوستې قومندان را ته وويل چې هر څه چې کوې
ويې کړه خو تنبستې به نه. چې هر چېرته لاړ شې را نه نشې
خلاصېداي.

نجف علي د خپلې کورتې له جيبه د سگرتو دبی راوايست. په
بېره يې يو سگرت ترې راو کيښ. ويې لگاوه او په ډېر خوند يې
ورنه لوخړې پورته کړې.

ابراهيم وويل: تا خو ما ته نصيحت کاوه چې سگرت مه څکوه،
اوس يې په خپله څکوي؟
نجف د سون ستار سگرتو ډبلی ابراهيم ته ونيو. هغه ورنه يو
دانه راواخيست.

نجف ورته لايتر ولگاوه او بيا يې خپلې خبرې وغځولې: دا عمل
هم د گيلم جمانو د قوماندان سوغات دی. دوی نور به چې هر څه
وو، ووبه خو ځوان طبيعته وو.

د هغوی قوماندان، داسې ښه يې نوم و، ته ودرېږه، هو، اکه
ياسين زار خور. يوه ورځ يې وليدم چې خپه ناست يم. دالام
سگرتو قوتی يې راواچاوه. په اوزبکي ډوله فارسي يې وويل:
«نباشه چې چورت مېزني. دنيا تېراث بيگي يک ټگرت بکش که
رنجسته گل کنه.»

سگرت چې مې وڅکاوه، خوند يې راکړ. سرمې سپک شو. په سر
کې مې يو رقم خوندوره گنگسي پيدا شوه. بس له هماغې ورځې
سگرت راسره ملگری دی.

ياسين زار خور په هماغه ورځ ښار ته بوتلم. په جاده کې يې د
جامو لپاره رخت راته واخيست. درزي ته يې وروستم. واسکت او
سيلور بوتونه يې هم راته واخيستل. ويل يې چې نن مې يو ډبل
قمار گتلی.

اکه یاسین یوه بله نادره خبره راته وکړه چې زه یې بیخي هک
حیران کړم. راته ویې ویل: «قمار مې د حزب اسلام له هماغه
قوماندان څخه وگاټه چې ته مې ورنه گټلی وي.»

هېڅ مې باور نه کېده چې پر لمانځه او اوداسه دومره ټینګ سړی
دې قمارباز وي. پر دې مې هم سر نه خلاصېږي چې حزب اسلام او
جنبش خو سره د بنسټیانو و نو قوماندانان به یې څنگه په یوه
میدان کې سره کېناستل.

له گیلیم جمانو سره یو څه هوسا وم. یوازې د کوراندې بنسټه راسره
وه، نور ښه وم. له اشپز سره یې درولی وم چې کومک ورسره وکم.
کرار کرار مې اشپزي زده کړه. داسې قابلې پلو به درته پوخ کم چې
له پلو سره به دې گوتې هم وخورې.

ابراهیم په خندا ورته وویل: دا دی تیار درته راغلی یم، پاڅه
کنه.

نجف وویل: دا خو اسانه خبره ده. هسې مې هم زړه ډک دی.
کېنه چې د زړه پر اس راوباسم.
خپل سگرت ته یې وکتل چې له نیمایي تر فلتیره پورې ایرې
شوی او همداسې مړ شوی و.

بل سگرت یې ولگاوه او ویې ویل: ته کېنه. زه بېرته راځم.
له کوټې ووت. څو شپې وروسته، ور لږ خلاص شو. بیا د نجف
علي پښه ښکاره شوه چې ور یې پورې وواځه او د چایو له پتنوس
سره رانوت. ور یې په اوږه پورې کړ.

پتنوس یې د ابراهیم مخې ته کېښود.

دواړه بې لاستي روسي گېلا سونه یې ډک کړل.

له گېلاس سره يې د چاکلېټو غاب هم د ابراهيم مخې ته کېښود. ويې ويل: ته دې چای څښه، زه به درته كيسه وکم. د ورځو شپو حساب رانه ورک و خو گومان کوم چې درې درې نيمې مياشتې به مې گيلم جمانو سره تېرې کړې وې چې يو ماښام اکه ياسين راته وويل: «نېاشه ده اې روزا کم خرچ شده بودم. توره سودا کدم.» زه يې د شورای نظار پر يوه قوماندان خرڅ کړی وم. د ميکرويانو له پله سره يې شورای نظار والاته وسپارلم. وروسته بيا پوه شوم چې د قوماندان اغاشيرين وراره په کوم جنگ کې د حزب وحدت لاس ته ورغلی او زه يې د جنگي اسير په نامه اخيستی وم چې له خپل وراره سره مې تبادلې کړې. د اکه ياسين کارونو ته حيران وم. خو ورځې مخکې يې راته کالي او بوټونه واخيستل. ځواني يې راسره وکړه او نن يې بيا داسې ناځواني وکړه. څه سر به دې خوږوم. د اغاشيرين انډيوالانو لاس ترلی په موټر کې واچولم. موټر د هوايي ميدان پر سرک رهي شو. موټر چې له بيمارو (بي بي مهر و) تېرېده، د خپل کور بړنډه مې وليده. مور مې په بړنډه کې ولاړه وه. سرک ته يې کتل. گومان مې وکړ چې زما لاره څاري، زما انتظار کوي. زړه مې داسې تنگ شو چې ما وې اوس به چوي. د خپلو اوښکو مخه مې نشوای نيولی. اغاشيرين ته مې زاری وکړې. د خدای ورسول وقران وسخي د ټولو په نومونو مې قسمونه ورکړل چې يو ځل، فقط يو ځل مې

پرېږدي چې خپله مور وگورم بيا که مې دار ته هم وڅېږوي،
ورسره لار به شم خو اغاشيرين په خوله باندې په سوک ووهلم.
ماد خولې وينه په اوږه پاکوله چې يوه ټوپکوال مې خوله په
دسمال باندې وتړله.

نور نو د چيغې د وهلو نه وم.
سترگې يې هم راباندې وتړلې.
نه پوهېدم چې چېرته مې بيبي خو موټر چې پر خامه سرک ورگډ
شو، پوه شوم چې خیر خانې خوا ته ځي.
خو ورځې يې په يوه وړوکي تشناب کې اچولې وم. هماغه د حزب
اسلام کيسه دلته هم وه خو دومره ښه و چې چانه وهلم.
اکه ياسين چې د ميکرويانو خوا ته رهي کولم، د سگريو دوه دبي
يې راکړي وو. دواړه مې د سبا تر ماښامه تش کړل.

اوله ورځ راباندې ډېره سخته تېره شوه. هره شپه مې مور سترگو
ته درېدلې. هره گړۍ، هره شپه راباندې کال تېرېده. د تشناب پر
ديوال له وړوکې کرکۍ څخه د لمر رڼا راپرېوتې وه. رڼاځای پر
ځای ولاړه وه. چې هر څه به مې وروکتل، هماغسې پر خپل حال به
وه. ما به څو سگريه ايرې کړل خو وخت به پښه پر ځای په ټپه ولاړ
و.

نجف د ابراهيم له گيلاسه سوړ شوی چای په کنگالي کې توی
کړ او تازه چای يې ورواچاوه. ويې ويل: چای دې څښه پنځه _
شپږ ورځې چې تېرې شوي. بيا يې لاس تړلی په موټر کې واچولم.
خپله اغاشيرين هم له څو نورو ټوپکوالو سره په موټر کې
کنښناست.

د غره په ډډه کې وو. شاوخوا د عسکري موټرو تش کالبوتونه
دلۍ وو. خو ودانۍ د عسکري قشلي په شان ولاړې وې چې
کړکۍ يې چا وړې وې.
نه پوهېدم چې دا کوم ځای دی خو موټر چې د لوی انگر له
دروازې ووت، پوه شوم چې دا د ۳۱۵ غونډه قرارگاه وه.
موټر د بادام باغ پر لاره رهي شو.
له باغ بالا تېر شو او پولې تخنيک ته ورننوت.
دوه کسان په موټر کې راسره پاتې شول او اغاشيرين له نورو سره
کنټه شو.
په مخابره کې يې چا سره خبرې وکړې. ويل يې چې ستاسو سپری
مې راوستی، راشئ ويې گورئ.
لس دقيقې به تېرې شوې وې چې د وحدتيانو څو ډاټسن موټرونه
راغلل. زه يې هغو ته وښودلم.
د وحدتيانو قوماندان له سره تر پښو پورې له نظره تېر کړم. په
خپله لهجه يې رانه پوښتنه وکړه: «او باچه! تو باچه از کي
استي؟»
ما وويل: باچه ابراهيم آرزو.
قوماندان خپلو افرادو ته مخ ورواړاوه. يوه ټوپکوال چې کالي يې
تر نورو پاک او د واسکت په جيب کې يې قلم ايښی و، وويل:
صايب هغه خلقي آرزو يادوي. هغه شاعر چې و، په مرکزي کميټه
کې و. د اغا صايب کسانو چې وواژه.
قوماندان وويل: ښه ښه، نو درځئ، لاړ به شو.

اغا شیرین وویل: چیرته خئی؟ سړی مو بوخئی. زما وراره راته راولئ.

د وحدتیانو قوماندان وویل: «او که ازما یه، با ما یه». داد خلقي زوی زموږ نه دی. تا خو ویلي وو چې د قوماندان قمبر ترور زی درسره دی. هسې دې زموږ زړه خوشاله کړې و. دا کدو دې ځان ته وساته، په کار به دې راشي. که نور څه نه کېږي اچار ځنې جوړ که خو زموږ په درد نه لگېږي.

اغا شیرین لکه بوت ولاړ و او سترگې یې د وحدتیانو موټرو ته نېولې وې.

څنگه چې د هغوی موټرونه له سترگو پناه شول، برید یې راباندې وکړ. تر لغتو یې لاندې کړم. ورځ یې راباندې توره شپه کړه. دومره یې ووهلم چې ما وې بند بند مې مات شو.

درگرده یې ویل چې ته یې د هغه بې ناموسه قوماندان د ترورزي په نامه راباندې خرڅ کړې وې. څومره پیسې مې په تا باندې ورکړې خو ته خوشی کدو راوختې.

ما ورته زاری وکړې چې زما گناه نو څه ده. زه خو یې په قمار کې گټلی وم.

خو فایده یې ونه کړه. ورځ مې بده شوه. هر وخت چې به اغاشیرین ته خپلې پیسې وریادېدلې، زه به یې ډبولم.

خو هفتې نورې همدا سې تېرې شوې.

د اغاشیرین له عذابه کرار کرار خلاص شوم.

یوه ورځ یې رانه پوښتنه وکړه چې اوس خو مې پیسې درباندي تللي دي، وایه چې څه کمال لري؟

ما وويل: اشپزي مي له گيلم جمانو زده کړې ده. بنسوروا او
قابلي بڼه پخولای شم.
پرهماغه ورځ يې راباندې د بگ پوخ کړ.
پخلی به مې ټولو ته خوند ورکړی و؛ ځکه سر له سبا يې اشپز
شوم.
بيا نو خو پورې چې له هغه ځايه راوتښتېدم، په اشپزي
باندې لگيا وم.
ابراهيم له خپل گېلاسه وروستی غورپ وکړ. خپل ساعت ته
يې وکتل، ويې ويل: بڼه نو بيا کله راوتښتېدې، څنگه؟
نجف علي وويل: دا خو شپې مخکې چې جنگ شروع شو،
هلته يوه گډوډۍ جوړه شوه، تيار محشرو. ټول ټوپکوال يې په
موټرو کې بار کړل او جنگ ته يې يوړل. په قرارگاه کې يوزه پاتې
شوم او دوه نفره پيره داران.
اغاشيرين راته وويل چې: «د ټولو برخه به پخوې. ما بنام به موټر
درولېږم. د بگونه به په کې باروې چې خط ته يې راوړي»
ما د بگونه پاخه کړل. ما بنام شو خو څوک په د بگونه پسې رانغلل.
له پخلنځي د باندې راووتم.
ومي ليدل چې دواړه پيره داران په يوه گوت کې ناست دي،
سگرټي څکوي.
يو دم مې په ذهن کې راوگرځېدل چې ياره نجف علي همدا يې
وخت دی، پښې دې سپکې کړه.

ځان مې ازاد وگاڼه. ته نه پوهېږې چې څومره خوندور حال مې و.
لکه په تروږمو کې چې روان اوسې او له هر شي وډارېږې، ناڅاپه
رڼا شي، هر څه روښانه ووينې او پوه شي چې خطر نشته.
څه درته ووايم، د ازادۍ په قدر هغه پوهېږې چې بند يې تېر کړی
وي. خو ژر مې په زړه کې اندېښنه راولوېده. وېرې اخیستی وم.
څنگه وټښتم؟

چېرته لاړ شم؟

که پیره دارانو ولېدم؟ نو بیا؟

که يې ډزې راباندې وکړې؟

زړه مې داسې درزېده لکه څوک چې د پورورې دروازه وډبوي.
ناړې مې وچې شوې وې. ژبه مې په تالو پورې نښتې وه. غوږونه
مې تېز شوي وو. د هر شي غږ ته مې د يوه خطر په سترګه کتل.
له مکتبه چې به کله کله ټښتېدو او سيمنا ته به تلو، هغه وختونه
مې راياد شول. اخر مې وويل يا تخت دی يا تابوت، نن به خامخا
ټښتم.

د پخلنځي له څنگه يوه نرۍ لاره تېره شوې وه. له هغه ځايه تر
دېواله پورې به سل گامه لار وه.

تر دېواله کرار کرار لاړم.

دېوال هم داسې دنگ چې دوه کسان سر په سر سره ودر وې، ايله
چې يې سر ته لاس ورسېږي. خو بخت راسره ملګری وو. دېواله ته
نژدې يو زور زيل مو تېر ولاړ و. سر ته يې وروختم. اوس نو له دېواله
يو گام لرې يم خو چې ودرېدم، سر مې تر دېوال پورته و. د دېوال
سر مې ليدلای شو.

يا علي مي وويل او ورتوپ مي کرل.
لاسونه او سر مي ها خواته خوړند شول، پښې مي دې خواته وچ
گېډه او ټټر مي پر دېوال لگېدلي وو.
کرار مي اول يوه پښه او بيا بله پښه ورواړوله.
خان مي بهر خواته راخوړند کر او لاسونه مي د دېوال په ژي،
ټينگ کرل.
اوس نو ډارېرم چې که خان وغورخوم، پښه مي ماته نه شي خو بله
چاره مي نه وه. بېرته ورختلی هم نه شوم.
بس خان مي خوشی کر.
غرېز پر خمکه وغورخېدم.
زنه مي پر زنگانه ولگېده. ټينگ درد يې وکر خو پسې ونه
گرخېدم.
منډې مي کرې. تر خوړونو پورې مي دمه هم ونه کره.
خوړته چې ورسېدم، شاته مي وکتل. دېوال د ما بنام په تياره کې
ورک شوی و.
يو څه ډاډه شوم چې اوس نو که راباندې پوه هم شي، ليدلی خو
مي نه شي.
خان مي يوه خوړته خطا کر.
کښته پښتۍ مي خوړېدلې. په نس مي درد و.
راياد مي شو چې کله مي پر دېوال توپ وکر، پښتۍ مي د دېواله
پر ژي لگېدلې وې.
تر هزاره بغله پورې په خوړونو کې بېخاره لارم.
د يوه کورور مي وټکاوه.

خپل هزاره مې و.
په ولاړو مې خپله كيسه ورته وكړه.
سړي كورته بوتلم.
شپه مې ورسره تېره كړه.
چې سهار شو، ما وي زه خپل كورته ځم خو هغوی پرې نه بنسودم.
ويل يې چې ته دا وضعيت وگوره. حزب وحدت له حزب اسلام او
دوستم سره يو شوی دی. پر شواری نظار باندي يې شپه درولې ده.
اوس كه همداسې لاړ شي، بيا به دې ونيسي. يو خو ورځې صبر
وكه چې حال مالوم شي.
يو درې شپې ورته تم شوم خو كتل مې چې جگړه نه بندېږي نو
راړهي شوم.
د قصبې پر لاره همداسې راغلم، چاركلاته مې ځان راوړساوه. بيا
د بيمارو (بي بي مهرو) د غونډۍ له څنگه خپل كورته راغلم.
ابراهيم په گونډو شو چې پاڅېږي.
نجف وويل: خیر خوبه وي، څه كوي؟
- بس وروره، بڼه شو چې ته په خير بېرته راغلي، د مور زړه به دې
تکيه شوی وي. زه نو ځم چې ځان كورته ورسوم.
- چېرته؟ غرمه ده؟ سات ته دې وگوره، يوولس نيمې بجې
دي.
- نه، غرمې نه دې جار شم. لاړ به شم. په دې خلکو باندي اتبار
نشته. بيا به سره نښتي وي او ستا کاني به پر ما شوې وي.

– خدای دې نه کي. وایم خدای دې په کافر باندې داسې ورځ
نه راوړي. رادیو کې خويې وویل چې تر سبا سهاره پورې به
اوربند وي.

– دوی په دې خبرو نه دي بند. د خدای په کور کې یې سره
قسمونه وکړل چې بیا به جنگ نه کوو خو هغه دي تا ولیدل چې
بیا یې څه وکړل.
په همدې وخت کې د هوايي میدان له خوا د بي ام ۴۰ د ډزو غږ
راغی.

ابراهیم وویل: ودې لیدل. بیا یې سره شروع کړل. زه نولارم چې
اوس به یې حزب اسلامي ځواب ووايي.

۴-۲. کلی که پېښور؟

د هوایي میدان سرک ته نوی ورگډ شوی و چې له لږې چا ورباندې غږ وکړ: ابراییمه! ودرېږه.

بایسیکل یې ودر او ه، شا ته یې وکتل.

جمال و چې د هوایي میدان له خوا پر بایسیکل راروان و.

هغه چې راوړسېد، ابراهیم هم خپل بایسیکل روان کړ.

جمال وویل: څه دې وکړل؟

- هېڅ، نجف علي مې ولید. یوه گڼی مې ورسره مجلس وکو.

- او هو، څومره ښه را پیدا شو.

- هو.

بایسیکل یې ودر او ه.

جمال وویل: خیر خو به وي؟

- ما خو هېڅ شی نه دی اخیستی. راځه چې بېرته مارکېټ ته لاړ شو.

- ښه ده چې سودا دې نه ده کړې. پیسې به دې نه مصرفوې. پوهېږې، دا جنگ نه ختمېږي. زه خو وایم راځه چې یو موټر ونیسو، کډه بار کړو، کلي ته ورشو.

- کلي ته؟ ته وایې په کلي کې به مو گوزاره وشي؟

- چې هر رقم وي، له دې ځایه خو به ښه وي. سر خو به مو په امن کې وي. سر څه چې دلته خو مو ناموس هم خوندي نه دی. پوهېږې، دوستمیانو په بیمارو کې څو کورونو ته وراوښتي، بې

عزتي يي وراڻولي ڏه. شوراي نظار والا بياد ميڪرويانو
شپارلسم بلاڪ کي يوه کور ته ننوتلي دي، په يوي پيغلي پسي.
هغې خان له شپڙم منزله کښته راغورځولي دي.

- دا څه وايي؟ مږه ڏه که ژوندي؟

- نه بابا، چي خلک ورر سېدل، د وخته يي ساه ورکړي وه. ما ورته
ډ پر چورت وهلي، بله لاره نه لرو. بهترينه لاره همدا ده چي خان
وباسو. په هوايي بلاکونو کي مي پيلوٽان وليدل، ويل يي چي
بالاناغه هره ورځ ان ۳۲ طيارې د تاجکستان نه روسي وسلې او
مهمات راوړي. پيسي په کانتينرونو کي راځي. وايي د ايران
طيارې بيا په باميان کي کښي، حزب وحدت ته وسلې رسوي.
دوستم ته خوله ازبکستانه نېغ په نېغه راځي. د گلبدین مخه
پاکستان ته خلاصه ده؛ نو داسي وگڼه چي جنگ نه دي، ناسور
تپ دي.

ابراهيم له جېبه د سگرتو دبي راوايست. په کراره يي يودانه
سگرت راوکښ او په شونډو يي ټينگ کړ.

له باندي نه يي د جمپر په جیبونو لاس وټپاوه.

له چپ جېبه يي د اورلگيتو کرهار پورته شو.

لاس يي ورننه ايست. د اورلگيتو قوتي يي راوکښ. يو خلی يي

له قوتي راواخيست، قوتي يي د لپي په منځ کي ونيو.

اوردو نړيو توربخونو گوتو يي اورلگيت ولگاوه.

سر يي په لپه باندي ورتپت شو.

سگرت يي بل کړ او ژريي يو لوی کش ځني وکړ.

سگرت يي په نبي لاس کي ونيو.

خوله يې خلاصه كړه چې اورلگيت مړ كړي خو اورلگيت سوړ
شمال مړ كړي.

پتو يې له اوږدې خطا كړه او بېرته يې سمه جر كړه.

- ابراييمه، څه چورت وهې؟

- د اكا زو، نه پوهېږم. د اغا مړې مې كلي ته يونه ووړ. ټول مې

پرې خپه كړل. اوس په كوم منځ كلي ته كډه يو سم؟

- هغه، هسې بهانه وه. كه دې ترونه د اغا په غم كې واى نو په ژوند

كې به يې ولې پوښتنه نه كوله. هېر دې دي چې هر څوك به وطن ته

تلل، يا به كاكا يا به د ما دادا ترونو ته د بورو او چايو گورو

بوجې لېږلې چې ودرېږه دوى خواران دي، هلته قيمتي ده خو

هغوى به څه كول؟ هم به يې چاى و بوره خوړله او هم به يې زيارې

ورته كړلې چې دا دووس خلقيان ولله كه پرېږدو. تا ته لگيا وو چې

د كاكا جنازه به كلي ته راوړې نو زما دادا چې شهيد شو، ولې

جنازې ته رانه غلل. خبر مې وركړ چې كه راځئ زه به پخپله

درېسې درشم، په طياره كې به مو راولم او بېرته به مو ورسوم خو

ځواب يې راولېږه چې د كافرو جنازه نه كېږي. راغلي دي نه واى،

تكه توره بلا ورسېږي خو چې دا مرداره خبره يې هم نه واى كړې

ځان به نه گرموي. هغوى ما و تا ته گرم دي، موږ ورته نه يوو گرم.

جمال پر بايسيكل پښه واړوله، ويې ويل: څه چې ځو! په لاره كې

دې چورت وو هه.

كورته چې ورسېدل، زرمينه يې مخې ته ورغله. ويې ويل: سرپه

چېرته وي، راځه چې لالا مې تا ته منتظر دى. جماله وروره ستړى

مه شې.

ابراهيم بايسیكل د بواله ته ودر او ه، ویې ویل: ما ویل زه به یې پوښتنه و کم خو ښه شو چې دی راغی. ټول سره ښه دي؟

- ښه دي شکر، وایې پېښور ته کډه باروي. راغلی دی چې مورم ورسره بوځي.

خبیر له دهلبزه راووت، غږ یې وکړ: ښه شو چې راغلی په خیر. وخت کم دی، زرمینې درته وویل که نه؟

ابراهيم ځواب ورکړ: راته وځو یې ویل، خو ووو، نه پوهېږم ولله چې څه ووايم.

زرمینې نېغ وروکتل: څه چورت وهې، ور به شو. لالا مې تیار موټر نیولی. زموږ کالي به په کې واچوي. کابل خو خدای که بیا کابل کې.

- ښځې، تا ته خو معلومه ده. د غالی پيسې ايله دلارې کرایه پوره کي، نورې پيسې ...

خبیر یې خبره پرې کړه: او هو ملگریه، ما ویل چې د څه شي چورت به وهې. د پیسو غم مه کوه. موټر خو مې هسې هم کرایه کړی. لویه لاری ده. په یوه کونج کې به یې تم خپل کالي واچوي. په پېښور کې به یو لوی کور ونیسم. یو دوه کوټې به یې تا ته درکم. زما زړه به درپورې ډاډه وي. پردی وطن دی، سړی چې یو خپل دوست عزیز ولري، ښه وي. زه نو لارم. کالي مو سره وتړئ، نیم ساعت کې به لاری راولم. خورې ځنډ به نه کیې چې په اور بند اېتبار نشته.

زرمینه په منډه د کور خوا ته روانه شوه.

خبیر چې روان شو، ویې ویل: جمال جانه، که تم راسره ځي، مشکل به نه وي.

جمال وويل: نه، كوردي ودان. زه به كلي ته لار شم.
خبير چې ووت، ابراهيم وويل: زه خو وايم كلي ته مه څه پېښور
كې به يو كار روزگارم پيدا كو. په كلي كې به څه وكي؟
- دهقاني. خپله مخكه به وكرم. بس يې دى، دا خوارلس كاله يې
وخوړه. چې لارم، خپل حق به ځنې واخلم. اولادونه مې كابلان خو
شول، اوس به پېښور يانم شي. تر اوسه پورې خپل پردى نه پېژني.
بنه ده چې يو خوشې په كلي كېم گوزاره وكي. زه نو لارم چې
موټر راوړم. پلوشې، كالي به ژر ژر راوتړي.

درېيم څپرکی

۱-۳. مهاجرت

څرې ما زديگر يوه هينو لاری د پل چرخي تنگي ته ورسېده. مخې ته
يې د غټو او وړو موټرو اوږد کتار ولاړ وو. پنځه لس دقيقې
وروسته يې د تلاشي وار را ورسېد. په برکه دريشي کې پکول په
سر ټوپکي له موټروانه پوښتنه وکړه: چي بار کدي؟

- خانه کوچ ازاي بيادر استن.

- خوب عيش کدين، ميرين د پشاور گرم. وابه جان ما که ده اي
خنک جان مې کنيم. بيا وطندار پايان شو.

ابراهيم تر شونډو لاندې وبونگېد: ستاسو له لاسه څو.

- چي گفتي؟

- هيچ، چيزې نه گفتم.

- نې اگه ده دلت کدام گپ اس، بگو که دلته بد کنم. زود شو که
وخت ندارم.

ابراهيم ورکښته شو.

زرميني او معصومي د موټروان شا ته په سيټ کې ځانونه غونج
کړل.

ذبيح او ليمي ځانونه په دوی پورې وښلول.

ټوپکي د موټر باډی ته وروخوت.

بيو له اسماعيل سره د کاليو په منځ کې ناسته وه، سړی يې چې ولید، منځ يې په پلو پټ کړ.
دواړه ترستوني په برستن کې پټ وو.
ټوپکي د کاليو په منځ کې خو ځايه تېره سيخ ورومنډه، بيا يې کښته راټوپ کړل: قاچاق ماچاق خو نداری؟
- نې، کل اش سامان خانه اس.
- مره بل اشه.
- چند بتم؟
- برو که چوچه دار استي، همي ده هزار بتي از زيات اش ما ره تېر.
- يک کمې مراعات کو، بېچاره مردم استيم.
- تو مثلی که به انسانيت نه مې فامي.
دې سره يې د ټوپک قنډاغ پورته کړ چې ابراهيم ووهي.
ابراهيم ژر جيب ته لاس کړ. لس دانې زرگونونه يې بېل کړل.
ټوپکي په بېره پيسې واخيستې او په سړيې اشاره وکړه چې منځ دې ورک کړه.
ابراهيم چې سيټ ته وخوت، موټر حرکت وکړ. موټروان وويل: خو يې درنه واخيستې؟
- لس زره.
- عجب کاپر خلک دي. په اوږي کې مې پلنگ کوچ و. تورخم نه مې د کابليانو مړی په کې راوړ. سړي زامنو ته وصيت کړی و چې مړی به يې خامخا شودا (شهدای صالحين) ته راوړي. چې دقه پاتک ته ورسېدو، سړی يې ټينگ کړ چې د مړي بل راکه.
- د مړي بل؟

- قسم ده که دروغ درته وایم. سرې چې خومره ورته زاری، وکړې چې مړې خرابېږي، نه یې پرېخوسته اخر ما ورته په گوتو اشاره وکه چې پیسې ورکه پیسې، شرنگ عیله سلام. پیسې یې چې ورکلي بیا یې خوشې کو. عجیبه ظالم خلک دي.

- هغه یې سه کې، لگیا و چې تاسې د پېخور په یخه هوا کې سات تېروئ مونگه دلته د گرمۍ نه مړه شو. موټروان کت و خندل خود ابراهیم پر شونډو ایله یوه نری، موسکا تېره شوه.

ماخوستن د ماهیپرله تونله ووتل او مخ په زور روان شول. وروسته هواری ته ورسم شول. نیم ساعت نور یې هم مزل وکړ، موټروان وویل: وروره، شپه به همدقلته کوو. وړاندې خطر ده. تور سرې در سره دي، خه نه ده چې په دې توره شپه کې مزل وکو. لاری د درې په یوه نسبتاً پراخ ځای کې د یوه هوټل مخې ته د اتو نهو سراجو موټرو په څنگ کې ودرېده. ابراهیم له موټره کښته شو.

د غاړې په دسمال باندې یې کالي وڅنډل. د موټر د څراغونو په تېزه رڼا کې د دوړو گردونه ښکاره شول. ژر ژر یې مخ او سر په دسمال پاک کړل. بیا راغی، د موټر مخکینی سیټ یې قات کړ. ذبیح یې د زرمینې له غېږه راواخیست. زرمینه را کښته شوه، معصومي لیمه له دواړو لاسو ونيوه او راخوړنده یې کړه.

زرميني هغه په غېږ کې واخيسته.
کليز د موټر د بادۍ تخته راخلاصه کړه.
تش بېلر يې ورته ودراره او د بېلر په څنگ کې لويه پلاستيکي
ډبکه.

بېو اسماعيل راويښ کړ. د هغه لاس يې ونيو او پخپله چې له هر
ځام سره توخېده، له موټر څخه راکنسته شوه.

کليز ابراهيم ته مخ وړاوه: وروره، وايم بيخي بې غمه او سه. زه
پخپله په بادۍ کې پرپوزم. مال به دې خداى ساتي، زه به يې ساتم.
ابراهيم په هوټل کې د ځان په شان يوه اوږده نرۍ کوټه ونيوه، دوه
په څلورو کې به وه.

اسماعيل چې ورننوت، ترنگ شو. پښه يې په چيلمچي لگېدلې
وه چې د وره په څنگ کې پر ځيگري رنگه موکېټ باندې ايښې
وه.

د گيس رڼا د خيرنو د ډوالونو او لوگي وهلي چت په تياره کې
ورکېدله.

بېو مخکې نورې ښځې ورپسې د نري زرغون دسترخوان له سره
تېرې شوې او پر سپنجي نياليو چې گلداره ځيگري پوښونه يې
وو، کېناستې.

د هرې يوې له کېناستو سره له نياليو گردونه پورته شول او د
گيس رڼا ته وځلېدل.

د اسماعيل په عمر د هوټلي شاگرد يوه غېږه لرگي په لاسونو کې
راننوت. د کوټې بر سر ته تېر شو، بخارۍ يې ولگوله.
درې واړه ماشومان بخارۍ ته جوخت کېناستل.

زرمينې او معصومي كباب وروغوښت، نورو قابلي.
زرمينې د گوتې په اندازه وړې پيالې له شنو چايو ډكې كړې،
ويې ويل: دا چاي ولې داسې خړښكاري؟
ابراهيم وويل: د سيند اوبه كله كله خړېږي.
- وي، دا د سيند اوبه دي؟
- نه، د زمزم اوبه دي، ته لا په دښته كې هم د نل اوبه غواړې؟
غوښه به ښه ژدويې چې ناروغه دې نه كي.
دوډۍ خلاصه شوه. ابراهيم سر ته بالنست كېښود، اوږد و غځېد.
هوټلي دسترخوان ورتول كړ.
له هغې خوا چې راغی، برستني ورسره وې.
په دوو واړو يې پنځه ځيگري برستني راوړې.
ببو سم له لاسه يوه برستن پر ځان وغورول له خوزرمينې د گيس رڼا
ته د برستني مخ او څټ ته په ځير سره وكتل. ويې ويل: زه خويې
ولله كه واغوندم. ته وگوره ځيگري رنگ يې د خيرو له لاسه تور
اوبنتی.
ابراهيم وويل: هلته يې كوته كئ، زه به مو خپلې له موټره راوړم.
ابراهيم په دروند خوب ويده و، چې چا ورتكاه: جگ شئ چې د
لمانځه وخت دی.
راكېناست. سترگې يې وموښلې. غږ يې وکړ: ببو! ويښه يې.
- هو، زويه د توخلي د لاسه كله ويده شوې يم.
ابراهيم لاسي خراغ ولگاوه.
د كوتې له وره سره يې بدنۍ پيدا كړه.

د بخاری په سر کې له ایښې غټې چاینکې څخه یې تودې اوبه په بدنۍ کې واچولې او د باندې ووت.

د باندې د ډیزلي موټرو د لوګیو بوی فضا ډکه کړې وه. موټرونه ټول چالان وو. د هینو په څنګ کې څو نورې لارې هم ولاړې وې.

ابراهیم ل لمونځ نه و خلاص کړې چې د موټرو انانو غږ یې واورېد: هلې حرکت وکړ چې څو، د تورخم مسافر ژر کوی، هلې.

ابراهیم لنډه دعا وکړه، په منډه کوټې ته لاړ.

له هغې خواله بنځو او ماشومانو سره بېرته راووت.

هغوی یې موټر ته وڅېړول او پخپله لاړ د هوټل له دروازې سره مېرته ودرېد. د بېګاه حساب یې خلاص کړ او په منډه موټر ته وخوت.

د درې چپ لاس ته د غرونو پر سر د لمر تته رڼا لګېدلې وه چې لارې د زرداد پاتک ته ورژدې کېده.

ابراهیم له جیبه د پیسو بندل راوايست. څو دانې زرګونونه یې بېل کړل او په بغل جیب کې یې ننه ایستل. نورې پیسې یې زرمینې ته ورکړې چې پټې یې کړي.

په پاتک کې یو ډیرور په یوه لوړه کې پر دوو پښو ناست و، په پټو یې ځان داسې پیچلی و چې یوازې یې سترګې ښکارېدې.

درې نور ټوپکيان لاندې د سړک په منځ کې ولاړ وو.

ابراهیم ورکښته شو. پیسې یې له جیبه راو کښلې. ټوپکي اول دانه دانه وګڼلې بیا یې د هر زرګون مخ او څټ ته په ځیر وکتل.

ویې ویل: کمې دي، نورې راوباسه.

- ولله كه يې لرم. څه چې راسره وي، په نورو پاتکونو کې يې رانه
واخيستي.
- لاندې به نه کوي، که نه خیر به دې نه وي.
- قسم دی که يې لرم. دا ته، دا مې جیبونه.
توپکي يې جیبونه تلاشي کړل.
خولی يې له سره ایسته کړه، د خولی گړد چاپېره يې په ځير
وکتل. بيا يې لاسونه د ابراهيم تر جمپر لاندې تېر کړل، په خټه او
ولي او ملا يې لاس ورتېر کړ.
د پرتوگانې ټوله دوره يې وپلټله.
جورابې او بوتونه يې ورباندې وکښل.
خو يوه روپۍ يې هم پيدا نه کړه.
په لوړه ناست رېرور ورغړ کړ: څنگه چل دی؟
توپکي وويل: لس زره يې راکړي، وايي نورې نشته.
سړي چيغه کړه: سپيه، ويې نيسه.
ابراهيم شاوخوا ته ترهېدلی وکتل چې سپی به له کومې خوا
ورځي. خو سپی نه ښکارېده.
د سړک له بلې غاړې په لويه بیره او اوږدو برېتونو کې يو سړی،
تکې سړې سترگې، جينگه خوله، زېر غاښونه راښکاره شو.
د ابراهيم خوا ته يې ورمندې کړه.
په وړانه باندې يې خوله ولگوله. غاښونه يې ټينگ کړل.
د ابراهيم بوغاري پورته شوې.
په لاسونو يې د سپي سر پورې وواځه خو نورو توپکوالو يې
لاسونه ټينگ کړل.

زرمینې د موټر له کړکۍ څخه لس دانې زرگونونه ورواچول، ویې ویل: د خدای روی و منی خوشی یې کئی، دغه ټولې پیسې درواخلی.

یوه ټوپکوال ورغی. پر ځمکه تیت شوي زرگونونه یې دانه دانه ورپورته کړل.

په لوړه کې ناست ډیرور سپي باندي غږ وکړ: بس یې دی، خوشې یې که.

ابراهیم گوډ گوډ روان شو او موټر ته وروخوت.

څنگه چې پر چوکۍ کېناست، په پایڅه یې لاس تېر کړ، او وویل: وویل، ورون یې وسولاوه.

پایڅه یې د سړي په داپو سوری شوې وه.

زرمینې وویل: ډېر یې ژوبل کړی یې؟

- سخت درد کوي.

د کلونیا بوی پورته شو.

زرمینې ورته په کلونیا لوند کړی دسمال ونيو: هه، په دې باندي یې وتره چې گزک ونه کي.

په سروبي، سرخکان، درونتيې او تر تورخمه پورې په هر ځای کې پاتکونه او شکول وو.

له تورخمه چې واوبنتل، موټروان وویل: نور به نو غم نه کوی. دې خوا ته ان تر پېښوره بیا سمه مسلمانې ده، پولیس خپلې پیسې

اخلې خو په سپیو سړی نه داړي. هاهاها

خو نورو ونه خندل.

د ماډیگر له اذانه سره لاری کارخانوته ورسېده.

خبیر تیار ورته ولاړ وو. هغه له خپلې کورنۍ سره په سراچه کې راغلی و او غرمه رارسېدلې و. د حیات آباد په درېیم فېز کې یې دوه پوړیز کور کرایه کړی و. درې مزدوران د کور له وره سره تیار ناست وو. دوی چې ورور سېدل، خبیر ابراهیم ته کړه: ته دې دمه جوړه کړه، زه به کالي په مزدورانو راکښته کړم. نیم ساعت وروسته چې ابراهیم لامبېدلی راووت، مزدورانو غالی څنډلې او په کوټو کې یې هواری کړې وې. نور کالي یې په دهلېز کې ایښي وو. خبیر د لاری باډي ته وروخوت. چارچاپېره یې سترگې وغړولې، هېڅ شی پاتې نه وو. راکښته شو. د موټروان کرایه او د مزدورانو اجوره یې ورکړه، رخصت یې کړل. تر ماښامه پورې ښځې سره لگیا وې. توشکې یې هواری کړې او نور سامان یې په الماریو او پخلنځي کې ځای پر ځای کړل. سرونه خوندي شوي وو او اوس یې باید د گېډې غم کړی وای. ابراهیم به هره ورځ ملابانگ د بورډ له پله سره د مزدورانو اډې ته ته. په ټوکرینه کڅوړه کې یې یوه جوړه زړې جامې او زاړه بوټونه په شا، غرمې مهال به بېرته وچې شونډې راستون شو.

په لسو ورځو کې ايله يوه ورځ کار ورته پيدا شو، هغه هم داسې چې ما بنام ټيکه دارد اتيا پر ځای شپيته کلدارې ورته ورکړې چې: کابليه، د تا کار نه دې زده. سبا له به نه رازې. په اډه کې يې له نورو مهاجرو سره سلام عليک پيدا شو. يوه رېږې والا مشوره ورکړه چې رېږه دې کرايه کړي او پيازا او آلوگان دې ورباندې خرڅ کړي. همداسې يې وکړل خو هره ورځ به پوليسو ځوراوه. نيمايي گټه به پوليسانو ځنې يووړه، وهل ټکول او سپکول هم ورسره.

غورونو يې د «مهاجره، کابليه، گيلم جمه» له اورېدو سره حساسيت پيدا کړی و. دغه حساسيت هغه مهال لازيات شو چې يوه ورځ يې په صدر کې د سرک له دې غاړې پورې غاړې ته پر هوايي پله تېرېده چې څو هلکانو دوربينونه په لاسونو نارې وهلي: «راشه کابلي وگوره، گيلم جم وگوره، په دوه دوه روپۍ.» ده ورته دوه کلدارې ورکړې. دوربين ته کېناست. که گوري چې د نجونو لوڅ عکسونه په کې بنکاري.

د نورو د هر چا خپل نومونه وو «امجد، شاهين، تسليم، سرفراز، جهانگير، سلمان...» خودی چا په نامه نه باله. پوليسو به هم مهاجريا کابلي باله، دوکاندار او خريدار هم پېښوريان خولا خير، په خپله افغان مهاجرو چې پخوا يې هجرت کړی و، هغوی به هم ځينو گيلم جمعي او ځينو سکر شصت والا مهاجر باله.

دوه مياشتې دغسې ووتې.

ابراهيم ورځ تربلې ډنگرېده.

په دې موده کې زرمینې ورته خو واره وویل: د دې وړو کارونو څه نه جوړېږي. زه خو وایم چې لالا سره مې کار وکړه چې سمه گوزاره مو پرې وشي.

خو ده هر ځل یوه خبره کوله: خپله لاسه گله لاسه. یو مازدیگر د ناصر باغ په سرک باندې سخته گڼه گوڼه وه. د یوه مهاجر خرگادی په هوا شوی و او لاره یې بنده کړې وه. خرگادی نه چې خرپخپله په هوا شوی و. بار دروند و، گادی په ځمکه لگېدلې و، خریې په هوا کې معلق درولې و. له هغې خوا پولیس راغی، چیغه یې کړه: وه مهاجره، ایسته که دا گلبدين دې. مړه، لاره خلاصه که.

دغه پولیس نیم ساعت مخکې ابراهیم ته درېدلې و چې پیسې ورکړي خو ابراهیم لا سودا نه وه کړې. د ابراهیم رېږې ته چې ورسېد، په سوتی باندې یې رېږه وډبوله: اې د گلبدين زامنو، شابه لاره خوشې کئ. ابراهیم ورو وبونگېد: گلبدين خو ستاسو سوغات دی. پولیس وروگرځېد: مهاجره، سه دې ووي؟

- هېڅ.

پولیس د لښتې وار ورباندې وکړ. د اوږې په راوتلو هډوکو یې ولگېده.

ابراهیم خپله اوږه تینگه کړه. پولیس یې لینگو ته لښته ونيوه. پر له پسې پنځه شپږ واړه یې پرې وکړل: د خره بچیه، د رنډی، زو، ...

ابراهيم يې لښتې ته لاس و اچاوه، چيغه يې كړه: بې ناموسه، څه
مې كړي دي؟ ولې مې وهې؟
د پوليس بل اندېوال را ورسېد.
ابراهيم يې د سيند غاړې ته وركش كړ.
تلاشي يې شروع كړه.
جېبونه، پايشې، لستونې، ټول ځايونه يې وكتل.
بيا هغه بل پوليس يې جېبونه تلاشي كړل.
له يوه جېبه يې د چرسو تلي راوكښ، ويې ويل: اوس مې سمگلر
پيدا كړ. ولله كه رانه خلاص شې، د چرسو سمگلنگ كوي هه؟
په ركشا كې يې كېناوه.
پوليس يې څنگ ته كېناست.
پوليس ركشا والا ته وويل: تهانې ته څو.
ركشا روانه شوه.
سپين جومات ته چې ورسېدل، ركشا والا وويل: سرپه، يو پنځه
سوه وركه چې خوشې دي كي.
پوليس وويل: ولله كه يې په زرو روپو خوشې كم. سه اسانه خبره
خو نه ده. په چرسو مې نيولي.
ابراهيم وويل: ولله كه روپۍ رانه واخلي.
ركشا بيا يو څه مزل وكړ.
بيا د سرې څنگ ته ودرېده. ركشا والا ابراهيم ته مخ وپاړاوه:
گوره، څه سرې يې، يو زرگون وركه، زان خلاص كه.
ابراهيم بيا وويل: ولله كه يوه روپۍ وركم.

- خوځه دې خپله خو که یې تهانې له د ننه کړې، ولله که بیا په لس زره ورنه خلاص شي.

- چې هر څه کېږي، ودې شي.

دی یې تهانې ته بوت. هلته چې ورسېدل، پولیس ابراهیم ته منځ واړاوه: ورکه د رکشي کرایه.

ابراهیم شل روپۍ ورکړې.

رکشا والا پولیس ته وکتل: صاحبه، دا خو کمې دي.

پولیس وویل: ورکه یو پنزوسی بلم ورکه، مړه.

تر سهاره پورې چا خوب ته پرې نه بنود. په هرو دوو ساعتونو کې به پولیسان بدلېدل.

نویو پولیسانو به هغه زړې پوښتنې بیا بیا له سره کولې: څه نو شابه، دا راله او وایه چې چرس نه به غیر نور د چې شي سمکلنگ کوي؟ پوږد چا نه الې؟ گیراکان دې سوک دي؟ گیراکان دې راله وڅییه...

ده به قسمونه کول چې په ټول ژوند کې یې لا چرس په لاس کې دی نیولی خو چا نه اورېده.

له هر انکاره سره د وهلو ډبولو یوه جوپه.

سبا غرمه مهال خبیر ورورسېد او دی یې له تهانې راوايست.

هغه په هماغه اولو ورځو په کارخانو کې دوکان جوړ کړی و او د پولیسو ژبه یې زده کړې وه. پنځه سوه کلدارې یې ورکړې چې ابراهیم خوشی کړي.

خبیر ورته وویل: نور دې بانې مانې نه منم. سر له سبا به د ما سره په دوکان کې کار کېي. که د ځان د پاره یې نه کېي، زما د پاره یې

وکه دوکان په یو کس نه چلېږي. په بل چا باندې اعتبار نه شم
کولای، ته مې خپل یې هغه تنخواه چې بل ته ورکوم، همغه به تا
ته درکم.
دا ځل ابراهیم له ضده تېر شو.

۲-۳. نوي هيله

معصومه په دې ورځو کې په ځان کې ډوبه وه. پېښور کې
گرمي ډېره وه، هره ورځ به يې لامبل خونن بيا دوه واري تر او بو
ووتله.

هېندارې ته ناسته وه د امله په تېلو يې وينستان غوړ کړل. د
وينستو هر تاري يې جلا جلا وکتل چې کومه دانه سپين وينسته خو
به پکې نه وي پاتې.
مخ يې په کریمو غوړ کړ.

د دواړو لاسونو د گوتو په سرونو يې د مخ پوستکي وسولاوه.
خو شېبې وروسته يې د مخ پوستکي نرم او تر پخوا سپين
بنکارېده.

هغه گونځې چې د ډېر ډنگروالي په وجه يې د خولې په څنډو کې
جوړې وې، ورکې شوې. ته وا چې کریم به يې مخ پر سولې وي،
ځان ته تر پخوا لږه چاغه بنکاره شوه.

د معصومي سترگو د سينگار د مېز پر سر د کریم او لب سيرين د
ډبليو خوا ته کتل.

چا يې سترگې ورپټې کړې.

معصومي يې پر لاسونو گوتې وموښلې. تر مړوندو پورې يې
خپل لاسونه وروغځول. بيا يې نسی لاس د هغې اوږه او سر ته
پورته کړ.

د زرمینې غوږ والی یې پر لاس ولگېد. ویې ویل: «ومې پېژندلې،
وربنداره یې.»

زرمینې وویل: واه واه! خومره بنایسته شوې یې. که بل څوک
دې ووينې، بیخي به پوه نه شي چې دا هماغه معصومه ده.
- رینستیا وایې؟
- خود.

- دا خو ستا له برکته دي. که نه نو ما به دومره پیسې له کومې
کولې چې داسې شیان واخلم.
- ای لیونې، زما او ستا یې لا څه مانا؟ چې هر څه دې پکار
وو بس په ما غږ وکړه.

- خیر یوسې. هسې هم زه نو څوک لرم؟ بېو خوارکی د بلې
زمانې بنځه ده. خور نه لرم. بس همدا ته مې هر څه یې.
هغه حیرانه وه چې په دې ورځو کې د زرمینې ژبه څنگه پسته
شوې ده؟ څنگه له دې سره یې گوزاره بنه شوې او مهرباني یې
زیاته شوې ده؟

کله کله به یې پر دې خبرې ډېر فکر کاوه خو کوم ځواب یې ورته نه
شو موندلای. بیا به یې ځان سره ویل: څه یې کوي هسې خدای
راباندې رحم کړی. خدای دې وکړي چې تل همدا سې پاتې شي.
نور نو یوازې بېو نه وه چې د معصومې خبرو ته غوږ ونیسي.
اوس یې له زرمینې سره هم د زړه خواله کولای شوه. زرمینه یې
ملگرې شوې وه. د دوی طبعې سره لگېدلې وې.

معصومې ته د بېو په څېره کې د یو ډول پټ خپگان نښې
بنکارېدلې. دې به اکثره وخت له زرمینې سره ناسته پاسته کوله

نو څوک نه وو چې له بېو سره مجلس وکړي. بېو ورته حال نه و
ويلى خو زرمينه پرې پوهېدلې چې خپه ده.

له هغې سره د معصومي د کيسو رنگ هم بدل شوى وو. کله کله به
د معصومي زړه پرې وسو. څنگ ته به يې ورغله. د چوترې لاندې
سيوري ته يا په کوټه کې به ورسره کپناسته، خو شېبې به يې دا
غرها غرويشته خو چې څنگه به زرمينه د پخلنځي په لور يا بله
خوا روانه شوه او دې ته يې په لاس اشاره وکړه چې پسې ورشي نو
بيا به يې ځان نه شو ټينگولای. بېو ته به يې پلمه وکړه چې پلانکې
کارمې پاتې دي، زه به لاړه شم، ژر بېرته راځم.

بېو به موسکې شوه خو څه به يې نه ويل. په کوټه کې به يې خپلې
سترگې په چت کې گنډلې. خداى خبر چې د چت او سپنيز گادرونه
به يې خوځلي شمېرلي وي.

بېو کله کله دومره په چورت کې ډوبېدلې چې ان د لمسيانو ټوپونه
يې هم نه ليدل چې په کوټه کې به پورته پورته غورځېدل. هله به
يې له خولې اخ ووت چې کوم لمسى به يې پر دې باندې ولويد او
نس يا پنبه به يې ورخوړ کړه او معصومه به راغله، ماشومان به
يې له کوټې وشړل.

څنگه چې د زرميني او معصومي زړه د بښني ورو ورو پر
دوستۍ او بښنه، د کابل جگړې هم کرار کرار سوکه کېدلې.
د طالبانو د راتلو اوازې گرمې وې. څوک چې به له کندهاره يا له
خوسته پېښور ته راتلل، د طالبانو د بڼه سلوک او گوزارې کيسې
به يې کولې. هغوى به ويل چې د طالبانو په واکمنۍ کې غلا

نشته، پاتکونه يې لرې کړې دي، ظاهر خاني امنيت يې برقراره کړې.

معصومي د طالبانو د کاميابيدو دعاوې کولې. د هغې سترگو د يوه بل زېري د راتلو لاره هم څارله. زرميني ورته ويلې وو چې کوم سپرې يې ورته موندلې دي.

د زرميني غږ هغه له چورته وايسته: څنگه داسې موسکې موسکې کېږي؟

معصومي سترگې خلاصې کړې.

لپه شوي لاسونه يې پرمخ راتېر کړل.

همداسې چې جگېدله، په دواړو لاسو يې د جاي نماز دوې څنډې هم راپورته کړې.

زرميني ته يې مخ ورواړاوه.

شونډې يې سره نه ورتلې.

جاي نماز يې قات کړ، ويې ويل: هېڅ، هسې يوه خبره مې په زړه کې گرځېده.

— بڼه گوره، ورور دې وريجې راوړې دي، راځه چې سره پاکې يې کو.

— سمه ده. چېرته کېنو؟

— هلته په چوتره کې.

— ولې په کوټه کې يې نه پاکوو؟

— دلته تياره ده کڼه.

— پروا نه لري. په چوتره کې خو بيو ناسته ده. بيا خو سره

کيسې نه شو کولای.

– خوره کې، دلته خوزما سترگې کار نه کوي.
– پروا نه لري. ته مازې راته کيسه وکله وريچې به زه پاکې کم.
– ښه؟ نو سمه ده.
د پراشوټو سپين دسترخوان يې وېر کړ. وريچې يې په منع کې
کوټه کړې.
خو شپې چوپتيا وه.
معصومه د دسترخوان څنډې ته ناسته وه. د وريجو له کوټې يې د
گوتو په سر وريچې را اخیستې، خپلې مخې ته يې شيندلې او
شگې، د ډبرو ټوټې، خس او د وريجو تورې دانې يې ترې لري
کولې.
حيرانه وه چې خبره له کومه ځايه پيل کړي. زړه کې يې ويل چې
کاشکې زرمينه پخپله په خبرو سر شي.
همدې چورت کې وه چې زرمينې وپوښتله: څنگه، وريچې خو به
ډېرې ناپاکې نه وي؟
– ناپاکې خو دي. څه وکو، ورور خو مې هروخت په پټو
سترگو سودا کيي.
– ريښتيا وايي. ها د بلې ورځې کچالان دې وليدل.
– هو ومي ليدل. نيمايي پکې خوسا وو. په دومره خواری
باندي پيسې گټي خو بيا يې داسې لگوي چې ته وا او بور اوږي
دي.
– سودا اخیستل دې څوک زما له وروره زده کي. هر چېرته چې
وي، خدای دې يې بناد لري. په بازار کې چې به تر هغه ښه شي نه
و، هغه به د ما لالا اخیستل.

— رينبتيا هم لالا دي تکره دي. خو، هغه شکر په وس کې بڼه و.
- شکر چې بڼه دی. څه غلا خو يې نه ده کړې، د چا مال خو
يې نه دی خوړلی.

معصومه پر خپلې خبرې پښېمانه شوه چې دا دي څه وکرل؟
روغ مجلس دي خراب کړ.

ويې ويل: زرواري شکر. چا ويلي دي چې غلا يې کړې ده. ټولو ته
مالومه ده چې بل ورور دي په لندن کې خواري کوله، ده دلته
پيسې يې حقې حلالې دي.

د زرميني د تندي گونځې ورکې شوې. ويې ويل: خدای دي
ستا نصيب هم په داسې ځای کې وکي چې د خواري رنگ ونه
ويني.

معصومې داسې لويه ساه واخيسته چې ته و اتر اوسه به يې
چا د ساه ايستلو مخه نيولي وه. د زرميني خبره يې له لنډې خندا
سره بدرگه کړه.

خو شپې بيا سره غلې وې.

دغه چوپتيا پر معصومې وغمېدله.

دا ځل يې پخپله پيل کړه: يو وخت کې به مو بغلاني وريجي
خوړلي. څومره خوږې وريجي وې. دغه سيله هم بده نه ده خو
خدای دي هغه پرمل ووهي چې په کابل کې مې زړه ورنه شين و،
په وچ زور به مې تر ستوني تېرولي.

زرميني وويل: زما بابا به هر منی په وريجو پسي کندوز ته
تله. يو کندو يې خاص د نیک پی وريجو ته اخیستی و. هې هې د
کنجد له تېلو سره به يې عجب خوند کاوه.

– هغه وختونه به بيا په خوب کې هم ونه وينو. ريښتيا تا ويل چې هغه سپرې د وريجو دوکان لري؟

– کوم سپرې؟

– هغه بل.

– کوم هغه بل؟

– ځه، ورک کوه يې توره بلا ورپسې.

زرمينه په خدا شوه: ښه نو هغه بل يادوي؟

معصومي د لاس وريجي بېرته په زوره د ناپاکو وريجو پر کوټې وشيندلې، تندې يې تريو کړ: زه نو دومره خواره شوم چې اوس راپورې ملنډې وهې؟

– اې ساده گلې! ولې به ملنډې وهم. هسې مې ځورولې. هو هغه د وريجو، د اوږو او غوړيو دوکان لري. وايي سم دم گوزاره يې جوړه ده.

– دوکان يې چېرته دی؟

– په ريشخورو کې. کور يېم هماغلته دی، دوکان ته يې نژدې.

– تا يې کور ليدلی؟

– نه، ما نه دی ليدلی خو شفيقه يې د کور نښې راته ويلي دي. د شفيقې دوې تر کوره سرک ته نژدې دی.

د بيو راتگ د هغوی مجلس خراب کړ خو د معصومي په ماغزو کې ټوله ورځ د هغه فکرونه گرځېدل. په خيال کې يې د هغه انځور کله يو خپل او کله بل خپل جوړاوه خو په هر تصوير کې به هغه يو دنگ، بربټور هډور سپرې و.

د معصومي په گومان د هغه عمر له دېر شو پورته او تر خلو بڼستو کم و حکه چې زرميني ورته ويلى وو چې سړى کونډ دى، بسخه يې مړه شوي ده.

معصومي به په خيال کې هر وخت هغه په سپينو کاليو کې له کندهاري غاړې او پېښوري تور واسکت سره لېده.

زرميني ويلى وو چې هغه بېسواده دى خو د معصومي په جوړ کړي تصوير کې د هغه د واسکت په برني جيب کې د يوه قلم نکلي سړپوښ ښکارېده. زېره يې خريپلې او ويښتان يې نه دو مړه زيات او نه دېر کم، پيکي يې له کينه ښي طرف ته اړولى وي. همدا د معصومي په ذهن کې د «هغه بل» خيالي تصوير و.

د معصومي او زرميني د هرې ورځې خبرې اترې همدا وې. معصومي به چې د هر څه په هکله خبرې کولې، يو ځل به يې خبره په وريجو يا د شفيقي په پلمه په ريشخورو راوستله او زرميني به هم لکه د دې په مطلب چې پوهېدل، د «هغه بل» نکلوڼه به يې ورته کول.

د معصومي په زړه کې تلوسې په څپو وې. هغه به څه رنگه وي؟ بڼايسته به وي که نه؟ مور او خور به يې په گوزاره کې څه خپل وي؟ کور، د کور چارې او لسگونه نورې پوښتنې د معصومي په ذهن کې لرې برې کېدې او پخپله به يې ورته ډول ډول ځوابونه جوړول.

خبير دوى يو نيم کال په پېښور کې پاتې شول. بيا يې دوکان خرڅ کړ او له ټولې کورنۍ سره لنډن ته لاړ.

ابراهيم د کار و بار چل يو څه زده کړی و. په کار خانو کې يې شو
کېس (ويټرين) درلود. بټوي، لاسي څراغونه، چينايي
راډيوگانې او نور واړه برقي شيان يې خرڅول.
په نوتيه کې يې يو کور کرایه کړی و چې درې کوټې او دوه
تشنا بونه يې وو.

۳-۳. د کلي حال

په هماغه ورځ چې ابراهيم دوی د پېښور خوا ته راغلل، جمال کلي ته لاړ او بيا يې حال نه شو معلوم چې څه يې وکړل. ابراهيم يوه ورځ په کار خانو کې يو کليوال وليد، د هغه په لاس يې جمال ته خط ولېږه، د کور او دوکانگي ادرسونه يې ورته وليکل خو ځواب يې رانه غی.

د خط تر لېږلو څو اوونۍ وروسته ابراهيم د خپل شو کپس شا ته ناست و چې سترگې يې د جمال پر اولادونو ولگېدې. دوی له خپلې مور او يوه ترېور سره وو، ټول سپېره مخونه، چپلکې په پښو، خيړنې جامې، بېروينستان. ابراهيم د جمال پوښتنه وکړه.

چا ځواب ورنه کړ.

د ماشومانو په سترگو کې اوښکې ورغږېدې، د مور يې سونگا شوه.

ابراهيم ژر ژر شو کپس بند کړ.

مخامخ دوکاندار ته يې وويل: ما ته مېلمان نه راغلي، زه به لاړ شم. که تکليف نه وي، بيا دغه شو کپس دننه که.

ټکسي يې ونيوه، دوی يې کور ته بوتلل.

جمال مړ و.

پلوشې د غريو او ژړاوو په منځ منځ کې كيسه وکړه: کاشکې بې د
تا منلي وای. کلی نه و، غم و. اول سر کې چې لارو، په محکمه
باندې دعوا وه. ترونو بې حق نه ورکاوه چې پلار دې خلقي و، په
میراث کې حق نه لري.

دی ورته رت شو چې که شریعت راسره کوئ که نرخ او رواج، زه
درته ولاړ یم.

په یو شواخون بې خپله محکمه وگتله.

نه بې شپه مالومه وه نه بې ورځ، درگرده به لگیا و، د محکې کار
به بې کاوه.

دوه کوتې بې جوړې کړې، په یوازې سر.

ما به ورسره خټه جوړوله، ماشومانو به په خټه باندې ختل. بیا به
دی د دېواله په سر و، ما به په بېلچه خټه بېلوله، ماشومانو به
لاس په لاس ورته رسوله.

د کابل راوړې پیسې ټولې د ټېکټر په کرایې لارې. هره غرمه مو
خوراک تروې وې. خپله غوا مونه وه، هلکانو به د بل کلي نه
راوړلې.

یو خو دانې چرگې مې ساتلې وې، هگی به مو په نوبت سره
خوړلې. غنم مو چې وربېل، د چای گوړې پیسې پیدا شوې. بل
فصل ته مو مې او جوار کرلي وو. نوې مو گوزاره یو څه سمه
شوې وه چې ظالمانو وویشته.

ژړا نورو خبرو ته پرې نه ښوده.

ببو، زرمینې او معصومي ټولو ورسره ژړل.

ابراهیم سر پر زنگانه ایښی و.

پلوشې چې زړه په ژړا تش کړ، بیا یې کیسه شروع کړه: خدای دې
یې تباہ برباد کړي. کاپر به داسې ظلم چا سره نه کي لکه دوی چې د
مور سره وکو.

دا شپږ میاشتي مو په مخکه دعوا وه. د مشر تره زوی یې د عربو
نه راغلی و، هغه گل ولي خان یې چې بولي. حاجي نه و، تیار
شیطان و.

چې څنگه راوړسېد، په دویمه ورځ یې دعوا شروع کړه. دغه شپږ
میاشتي مو د زړه وینې ورسره خوړلې. چې دا درېیمان شول، دا د
خالات پیسې شوې، چې هله ورته چرگ حلال که.
درېیمان راسره ستړي شول؛ خو دوی خدای شرمولي یوه نه منله.
یوه ورځ جمال بېلچه راواخیسته، له کوره ووت چې په پولو کې د
مړو سوږې پټې کړې. چې گوري گل ولي خان لگیا دی پوله
رنگوي چې ولې؟

ویل یې: که دومره رت یې خو منع مې کړه.

جمال پرې ورمندېه کړه، بېلچه یې ورته ونيوه. بنه یې وډباوه.

هغه بې غیرت د کور خوا ته مندېه کړه.

چې بېرته راووت ماشین یې په لاس کې و.

اخ چې زما په مخ کې خو یې نه وای ویشتلای.

بیا یې ژړا زور واخیست.

د جمال اولادونو هم دا وار په زوره وژړل.

ابراهیم د هغوی په سر باندي لاس ورتېر کړ خو خبرې یې نه شوې

کولای.

بېو د پلوشې سر په سيني پورې ولگاوه. خت يې وروسولاوه خو د خپلو اوبنکو مخه يې هم نه شوه نيولای. پلوشې اوبنکې پاكي کړې، ويې ويل: ما خان ورور ساوه. همدومره يې له خولې ووتل چې ابراهيم. دغه يې آخري خبره وه. زه پويه نه شومه چې مطلب يې شه و خوستا نوم يې ياد کړ. وروسته مې په زړه کې راتېر شول چې زړه يې ووراته ووايي چې ابراهيم ته به ځئ. ابراهيم يوه کوټه دوی ته ورکړه. د جمال ماشومان يې د مهاجرو مکتب کې شامل کړل. مشر زوی يې کور ته نژدې د آيس کریم په يوه دوکان کې شاگرد کړ چې له مکتبه وروسته کار وکړي. معصومي به په کور کې خياطي کوله. موسسي به رخت، تار او ستن او مشکې ورکولې، دې به د کتلاک له مخې د ختونو په غاړه او لستونو کې مشکې، ستوري او زرتار گنډل. دغه کار يې پلوشې ته هم ورزده کړ.

څلورم څپرکی

۱-۴. مرکه

ذبیح او لیمې کټ کټ وځنډل.

بیو شاوخوا ته وکتل.

د لمسیانو سترگې په دې پورې گنډلې وې.

منځ باندې یې لاس تېر کړ.

گوته یې پر پزې وموښله.

خپلو جامو ته یې هم وکتل.

په تندي کې یې گونځې پیدا شوې. ویې ویل: څه خبره ده؟ په ما

پورې خاندی؟

ذبیح له خندا په ډکه خوله وویل: خود.

– ولې په ما څه شوي دي؟

– بیو ته لگیا یې پخپل سر خاندې.

– زه؟

– او کنه. ها بله ورځ دېم همدا سې ځنډل. بیا مې مور عمه ته

اشاره وکړه. هغوی درپورې وځنډل خود تا هېڅ ورته پام نه شو.

د رېبارانو په راتگ سره بیو خوشحاله وه.

پرون د هلك مور او خور له شفيعي سره د دوى كور ته ورغلي وې او سبا يې وعده وه چې بيا به ورځي. زرميني معصومي ته وويل: گوره، سبا رباران ستا ليدو ته راځي خو تر هغې چې ما درته نه وي ويلى، ځان به نه ورنسكاره كوي. بيو وويل: ولې؟

- هېڅ، بس همدا سې. زه يې په چل پوهېږم.

- سمه ده، لورې. ته پوه شه او كار دې.

سبا سهار هغوى راغلل.

داځل بيو مور او لور ته ښه په ځير وكتل.

د هلك مور په ونه ټيټه او په رنگ تور بخونه وه. سترگې يې د رانجو په زور ايله د ليدلو شوې وې. لنډ تندى يې له گونځو ډك و. د پزې بره برخه يې پيټه او سپرېمې يې ارتې او غټې وې. د وړې خولې دواړو خواوو ته يې گونځې داسې پرتې وې لكه اوبو ته چې ډبره ورواچوې او شاوخوا ته يې خپې پيدا شي.

راوتلې نرۍ زنه يې هغه جادوگرې ته ورته وه چې بيو له لمسيانو سره يو ځاى په يوه كارتوني فلم كې ليدلې وه، هغه چې پر جارو به سپرېدلې او په هوا كې به گرځېدلې.

د هغې لور فاطمه هم نوره هماغه شى وه خو په ونه يو څه دنگه او مخ يې يو څه ښوى و. په عمر پخه ښكارېده.

د بيو په اټكل تر پنځه دېرشو به پورته وه.

په خبرو كې دواړه تېزې وې. د تلويزيون د هغو نطقانو په څېر چې خبرونه به يې له ياده ويل او د بيو ماغزه به يې خوړل.

دواړو په وار سره د خپل كور او ژوند صفتونه رااخيستي وو.

ډېرې خبرې فاطمې کولې. د خبرو پر وخت يې لاسونه ډېر خوځول، سترگه يې ټومبله، او يونيم ځل يې له خبرو سره خوله هم کړوله.

مجلس گرم روان و چې زرميني معصومه راوستله. د پيالو پتنوس د معصومي په لاس کې و او چاينکه زرميني اخيستي وه.

د معصومي يوازې سترگې او د پزې پورته نيمايي بنکار بدله تور څادر يې د بڼې غوړ له پاسه راغلي، خوله او پزه يې پټه کړې او بېرته د کېن غوړ له پاسه تېر شوی و.

غټې سترگې يې په رانجو او ريملو لا بنايسته شوې وې او د پيکي پېچل شوي وينسته يې د وروځو سر ته راکنسته شوي وو.

ان بېو ته هم تردې مخکې دوامه بنکلې نه وه بنکاره شوې. معصومي له فاطمې او د هغې له مور سره د لاس روغېر وکړ. پيالې يې وردکې کړې او د مېلمنو مخې ته يې کېښودې. پخپله د بېو څنگ ته کېناسته.

يو ځل به يې مېلمنو ته کتل او بل ځل تر سترگو لاندې زرميني ته. د مېلمنو څو پوښتنو ته يې لنډ ځوابونه ورکړل او کله چې زرميني ورته په سترگو کې اشاره وکړه، ولاړه شوه.

همدا چې معصومه له کوتې څخه ووت، فاطمه د مور په غوړ کې وپسېده.

مور يې هم په کراره کوم څه ورته وويل. هغه خندنۍ شوه، ويې ويل: بڼه نو زموږ خولې به کله راخوږې کئ.

د ببو زړه په درزا شو. د تندي او د مخ گونځې يې کمې شوې
خو هڅه يې وکړه چې خپله خوشحالی پټه کړي. شونډې يې په
زوره سره راټولې کړې، ويې ويل: خورې دا خود ژوند ماميله ده.
د يوې دوو ورځو خبره نه ده. مورم خپل پردي لرو. داسې ژر چپرتنه
کېږي.

زرمينه په خبرو کې ورو لوېده: ببو! دا خوار کيانې ولې
ځوروي. ان له کومه ځايه راغلي دي.
ببو په لرزانده غږ وويل: لورې، يو پوښتنه موبنسته خو به
مورم کوو.

د هلک مور په بېرته وويل: زروارې خو پوښتنه وکړ.
فاطمه يې خبره ورپوره کړه: مور ټول کلی پېژني. چې له هر چا
د سيدانو پوښتنه وکړ، درته وبه وايي چې څه رقم خلک دي.
ببو هغوی تر بلې جمعې رخصت کړې خو پخپله يې ځان سره
کرل رېبل چې د معصومي واده به څنگه وي؟ په دې پردي وطن
کې به څوک واده ته خبروي؟ جهېز به څنگه ورکوي؟ او سل خبرې
نورې.

دغه خوشحالي له سلواند پېښو سره مله وه. سړی ريښتيا بڼه
سړی دی؟ څه چې زرميني او شفيقي ويل، ريښتيا به وي؟ که هغه
صفتونه چې دوی يې کوي، ريښتيا وڅېړي خو بيا يې گټه کړې
ده.

يو ځل يې معصومي ته وويل چې وه نجلۍ ته په کې څه وايي؟
وايي چې سړی بېسواده دی.

معصومي په بيره خواب ورکړ: ورور مې چې مکتب ويلی، څه گټه
يې کړې ده؟ مکتب يې څه په درد ولگېد؟ هرڅومره خواري چې
کوي يوه يې نه دوه کېږي.

ببو هغې ته نور څه ونه ويل خو ابراهيم ته يې دومره وويل چې د
سړي سم مالومات وکړي چې څه رقم خلک دي.
ابراهيم وويل: ښه وايې خو تر کابله څنگه لار شم؟
- همدلته به څوک پيدا نه شي چې دوی وپېژني؟
- زه به يې وگورم.

بله ورځ يې بيو ته حال ته ورکړ: يو سړی مې په صدر کې پيدا کړ،
د ريشخور دی. ده وويل چې سيدان روغ خلک دي. نور نو خدای
پوهېږي او کار يې.

د دوی کور ته د شفيقې تگ راتگ ډېر شوی و. مېرېه يې هم
وخت نا وخت سرور جوتاوه. هغه د خپل کليوال په صفتونو نه
مړېده.

د ببو زړه ته د پلوشې خبرې لويه اندېښنه وراچولې وه.
هغې ويلي وو چې که دا سړی دومره ښه سړی دی نو ولې زرمينه
او شفيقه خپله پېغله خور نه ورکوي چې د معصومي کونښن ورته
کوي؟

ببو دا خبره معصومي ته هم وکړه خو هغې وويل: بيو خبره دې تا
سره وي. خپلې خور ته يې په لنډن کې يو سړی ليدلی. وايي ښې
پيسې لري.

ببو زړه نا زړه وه خو د معصومي عمر ته او دې خرابې وضعې ته
چې به يې وکتل، همدا يې خپله پرده گڼله.

بله او ونی. یې له فاطمې څخه د ورور عکس و غوښت.
هغې په خندا وویل: بېو په عکس باندې یې څه کوي؟ پخپله تیار
راغلی، په کوڅه کې ولاړ دی.

بېو ابراهیم ورپسې ولېږه چې کور ته یې راوړي.
هغوی چې راغلل، بېو او زرمینې د کوټې په پردو کې چوله جوړه
کړه او معصومې د پخلنځي له نیم کبې دروازې ورته وکتل.
سړی دومره بد نه و. د څلوښت کالو به و. دنگ، هډور سړی و.
سپینه خولی یې نیم سر پټ کړی و او د خولی له شاو خوا تک
تور ځلېدونکي وینسته راوتلي وو. د وینستانو څټ او ږیره یې
پاکه خربیلې وه. داسې ښکارېده چې همدا اوس به د نایي له
دو کانه راوتلی وي. د اوږده مخ پلنې ژامې یې له ډبلو برېتونو او
لوړې پوزې سره د نارینه هیبت کیسه کوله.
همدغه شی د بېو خوښ و.

هغې به ویل چې نارینه باید هیبت ولري.
د سید عثمان خړې سترگې یو څه وړې او په خپلو کاسو کې
ننوتلې وې او د غومبرو له راوتلو هډوکو سره یې چندانې ښې نه
برینېدې.

خو بېو په دې خبرو پسې دومره نه گرځېده او ویل به یې چې نارینه
عیب نه لري.

د ټولو سلا په همدې شوه چې دوستي به ورسره کوي.
په بله جمعه کې یې هغوی ته د شمال ورکړ.

ببو جهېز ته حيرانه وه چې څنگه يې ورپوره کړي؟ په دوی کې خو
د ولور رواج هم نه و او زوم والا هم په دسمال کې ايله پنځه زره
کلدارې ايښې وې.

هغې خپله له موده لوېدلې د سروزرو گوته ابراهيم ته ورکړه چې
خرڅه يې کړي.

په پيسو يې د معصومي د جهېز لپاره يو څه لوبښي موبښي
واخيستل.

د معصومي له کوژدې تر واده پورې درې مياشتې دومره ژر تېرې
شوې لکه درې ورځې. خو تر واده وروسته هره ورځ کال غوندې
وه.

معصومه يې ځنې بوتله.

دوی په پېښور کې پاتې شول او معصومه يې کابل ته بوتله.
ابراهيم او زرمينه ورسره لاړل. ماشومان بيو ته پاتې شول.

ابراهيم او زرمينه په درېمه ورځ بېرته راغلل.

سړی خوشحاله و خو زرمينې د زوم د کور پر صفتونه کول.

پنځم څپرکی ۱-۵. نوی ژوند

معصومه د بنکلي تخت د پاسه پر بخملي توشکه پرته وه. تخت ته مخامخ د سينگار پر مېز باندي د سره مرسل د گلانو گېډۍ او د سينگار ډول ډول سامانونه ايښي وو. هغه راپاڅېده. گلانو ته يې پزه ورنژدې کړه، لويه ساه يې واخيسته.

په هېنداره کې يې ځان ته وکتل.
پر غوښنو اننگو يې گوتې تېرې کړې.
يو څه حيرانه شوه ځکه غاښونه يې تر پخوا کوچني شوي وو او لکه په لاس چې دې پييلي وي، سره برابر وو.
شوندي يې هم تر پخوا نری شوې وې.
يو وار يې ځان سره ويل چې زه بدله شوې يم او بيا يې په زړه کې وگرځېدل چې نه زه له پخوا همدا سې ومه.
يوه لاس ورته په گيلاس کې د انارو شربت مخې ته کېښود.
دې ښي لوري ته وکتل.

گلداره ښيښه يې جگ يې د مېړه په لاس کې و.
هغه ورته موسکې شو او بيا يې د ناکو، منو، کېلو او انگورو څخه ډکه غورۍ مخې ته ورکېښوده.
ښه شېبه دواړو په ټوکو او خنداوو مېوې خوړلې.

آخر کې سید عثمان ورته یوه دانه کېله سپینه کړه.
د دې خولې ته یې ونيوه.
په مینه یې ورباندې غږونه کول: معصومی، معصومه گلې! دغه
یوه دانه بله و خوره، نوره دې نه خوروم.
خو دا مړه شوې وه.
په لاس باندې یې کېله پورې وهله.
مخ یې بلې خوا ته گرځولې و.
خښې یې پر مخ باندې خورې وې.
په نځرو یې ویل: نه، نه، بس دی. نه یې خورم.
خو مېړه یې همدا غږونه کول چې معصومی، وه معصومی!
غږونه واره واره په زوره کېدل او د چیغو بڼه یې راخپلوله.
د وره په دربارا اوینه شوه.
خو انبې یې چیغې وهلې: معصومی! تاته وایم، وه د خان صایب
لورې! ترکله به خوبونه کوي؟ پاخه تنور ولگوه. ډوډی پخه که
چې مازدیگر شو.
معصومی سترگې وموښلې.
په ښی پوښتیو او په نس باندې یې درد و.
هغه پر وچ کلک تگر باندې وېده شوې وه.
خو انبې یې توشکې ورڅخه اخیستې وې چې تا ولې په جهیز کې
درسره بستره نه ده راوړې.
کولمې یې تا وېدې، ان سهار یې یوه ټوټه وچه ډوډی خورلې وه،
بیا یې تراوسه په څه شي څکه هم نه وه کړې.

فاطمې ډوډۍ پرې درولې وه چې ولې بچي نه راوړې؟ شنډې غوا
ته چا وابنه ورکړي دي؟ د ډوډۍ صندوق ته يې قلف وراچولې و.
معصومه په سختۍ راپاڅېده.

خپل ډنگر بدن ورباندې دروند و.

د انگړ په گوټ کې يې تناره ته ځان ورساوه.

بوتې يې پکې ورواچول، خر، تراخه لوگي راپورته شول.

د معصومي له سترگو د اوبنکو څاڅکي راوبهېدل، د غومبرو له

راوتلو هډوکو يې تېر شول او په گونځې گونځې سپېره مخ کې

يې لارې جوړې کړې.

څو شېبې وروسته د دې لوگيو ځای يوبل ډول تورو غوړو

لوگيو ونيو. د رابړ د سوځېدلو بوی هوا کې خورو.

په تناره کې زاړه بوتان سوځېدل.

ډوډۍ يې چې له تناره څخه راواېستلې، فاطمه راغله.

شگوري يې ورپورته کړ او ويې ويل: وه خر مېنې! چې بيا دې

چايجوش هېر نه شي. تناره ته به يې کوزوې.

معصومي د سوالگرو په شان لاس وراوږد کړ: وړې يم.

فاطمې د يوې ډوډۍ سوځېدلي څنډه ماته کړه او داسې يې د

هغې مخې ته گوزار کړه لکه سپي ته چې يې واچوي.

د وره له خلاصېدو سره کوټې ته د لانتين ژېړه رڼا ورننوته.

معصومي پورته وکتل، لانتين د سيد عثمان په لاس کې و.

زړه يې په درزا شو.

پروني دردونه يې ورياد شول.

پښې او لاسونه يې راټول کړل.
د کوټې کونج ته يې ځان وڅکاوه.
د سړي اوږده او غښتلي لاسونه يې کمځيو ته ورو لوبدل.
د معصومې چيغه پورته شوه: د خدای لپاره، څه مې کړي دي؟
گناه خو مې راوبند.
د مېړه لغته يې پر چپ تشي برابر شوه او خبره يې ورپرې کړه.
ژړا، انگولا، زاری، او د لغتو او سوکان دربا په گډه سره کوټه په
سرواخيسته.
څو شپې وروسته د خوانسې غږ معصومه له وهلو خلاصه کړه:
زويه بس يې دی، ولې ځان پرې ستړی کوي. هسې له دې خړې سره
دې ماغزه خوري.
سید عثمان چې ساه يې بنده بنده کېده او ستمی يې خوت، له
کوټې څخه د راوتو په حال کې وويل:
وه د سپي لوري... که بيا دي... د غرمې خوبونه... کړي وو... زه به
درسره جوړ شم.
سید عثمان هر شپه په جلا کوټه کې ځملاسته.
دې ته يوازې هغه وخت ورجوتېده چې خور يا مور به يې ورته
شکایت کړی و او د دې وهل به حتمي وو.
معصومې ته بيو ورياده شوه.
په زړه کې يې وگرځېدل چې کاشکې بيو يو ځل راغلي وای.
خو ژر له خپلې هيلې پښيماڼه شوه.
ورياد يې شول چې دوي مياشتې مخکې چې بيو ورغلي وه،
خوانسې او نندروريې ورسره څنگه چلند کړی و. اول خويې

خوابنې له خپل بکس څخه دې ته صابون ورکړ چې مخ او لاس ورباندې پرې مینځي او د یوې میاشتنې خیره په یو وار صابون وهلو پاکه کړي. بیا یې بل بکس ته کونجی واچوله. د دې پاکې جامې یې ورکړې او په غوږ کې یې ورته وویل: که دې مور ته حال ویلي وو، بیا به دې گیلله له ځانه وي.

اوږده شپبه وروسته ببو پوښتنه وکړه چې معصومه چېرته ده؟ فاطمې ورته وویل چې هغه تر اوسه وپدې وه. همدا اوس راوینسه شوه. مخ لاس مینځي، رابه شي.

معصومه هغه وخت دومره خواره نه وه لکه اوس خو بیا هم ببو ورنه څو ځلي پوښتنه کړې وه چې ولې دومره ډنگره شوې یې؟ ناجوړه خو به نه یې؟

خو دې ورته ویلي وو: نه، زه بیخي جوړه یم. هسې مې تاسو ته اندېښنه وي چې څنگه به یې. نوره هېڅ خبره نشته. په هغه ورځ څو شپې د ببو په څنگ کې کېناسته. د ورور او کورنۍ د حال پوښتنه یې وکړه. خو خوابنې ورته سترگه وټومبله او دا جگه شوه.

چې د غرمې ډوډۍ یې تیاروله، د خوابنې پیغورونه یې واورېدل چې ببو ته یې ویل: زوی مې خوار کی له ملابانگه تر ماښامه خواري کوي خو ټولې پیسې ستا د لور په دواگانو ځي. بیا کاشکې کومه گټه خو وکړي. له اولاده خو یې تمه ختلې ده. بیا په ژړا سر شوه له ژړا سره یې وویل: زما قسمت خوار دی. زړه بوډۍ، مې د خوار کي زوی په نصیب شوه. نه یې اولاد کېږي، نه یې د کورکار زده، نه کومه قواره لري.

ببو هېڅ ونه ويل.

ډوډۍ ته يې لاس نه ورغځېده. لکه ډوډۍ چې دا خوري.

په دوو دريو شخوندونو مړه شوه.

پلمه يې دا وه چې فشار يې لوړ دی، ډاکترانو له ډېر خورا که منع کړې ده.

د سترخوان چې ټول شو، هغه ولاړه شوه.

چای ته نشوه تمه.

ويل يې چې دکوم چا دوعا ته ځي. د خدای پامانی. په وخت کې

يې د معصومي په غور کې وويل: لوري اوسېله وکه.

ببو چې لاړه، دا په ژړا شوه.

خوابنې ته يې وويل: زه خو مو هرڅه په چوپه خوله تېروم، اوس

مو ببو ته هم ملا تړلې ده.

خوابنې ورته هېڅ غږ ونه کړ. خو بېگانه چې يې زوی راغی، يو دم

يې په ژړا پيل وکړ: وه خدایه، زه دې همدې ورځې ته ساتلې ومه؟

په څه خواری مې زوی رالوی کو. واده مې ورته وکو چې يو څو

شپې آرام وکم خو دا.

سید عثمان يې په خبرو کې ورولوېد: څه خبره ده؟ بيا يې څه کړي

دي؟

مور يې د نيالۍ لاندې لاس تېر کړ. دوه ټوټې قات قات کاغذونه

يې راوايستل او زوی ته يې ونيول.

- دا څه شی دي؟

مور يې د خادر په پيڅکه باندې اوبنکې وچې کړې. پزه يې

پورته کش کړه، ويې ويل: ځانېت دي. ټوله خبره په همدې کې ده.

– سم مې پوی که، خبره څه ده؟

– نن یې هاغه جادوگره ببو راغلي وه. دا څانبتونه یې دې ته راوړي وو چې په تايې وځوري. چې د تا زړه له موربه تور کي. معصومه یې په خبره کې ورو لوېده: دروغ ولې وايې؟ د ځوانبې ژړا له سره زور واخيست: ودې لیدل؟ ستا په مخ کې راته دروغجن وايي، چې ته نه یې څه څه به راته وايي؟ ته څه خبرې وې وه زویه.

بیا د بېلچې لاستی و او د معصومې ولي، ملا، سرا او پنبې. د دې خاطرې په پای کې د معصومې سترگې درنې شوې او خوب یوړه.

خوب یوازینی شی و چې د معصومې هیلې یې وریوره کولې. بڼه خواړه، روغ بدن، بڼکلا او خوشحالي دا ټول یوازې په خوب کې ورته رسېدل.

۲-۵. نوې گوتمی

ابراهيم د زرميني په گوته کې د نوې گوتمی په لېدو سودايي غوندی و. دا يې له کومه کړې؟ زه څنگه پرې نه يم خبر؟ له دوکانه يې پته کړې ده؟ نقلې خو به نه وي؟ کېدای شي د سرو زرو نه وي، هسې به نورو ته ځان بښي. يا کېدای شي له خپلې وربندارې يې امانت اخيستې وي. دغو فکرونو د ابراهيم چورت خراب کړی و. په دې تمه و چې کارونه ژر سره خلاص شي. خلک خپلو کورونو ته لاړ شي او دی له کيسې خبر شي.

هغه د معصومي د واده په ورځ دغه گوتمی ولېده او ماښام چې د واده له جنجاله خلاص شو، له زرميني سره يې اوله خبره همدا وه: وه بښځې دا گوتمی دې له کومه کړې؟

زرميني د بښي لاس په غټه او بټه گوتو د کېن لاس په منځوی گوته کې گوتمی تاو راتاوه کړه، په نخره يې وويل: دا خو مې لالا له لنډنه رالېږلې وه.

ابراهيم خپل بښي لاس وراوږد کړ: ته را.

بښځې نوې گوتمی راوايسته او د مېړه په ورغوي کې يې کېښوده.

سړي د گوتې له ډنډره ونيوه. سترگوته يې پورته کړه. د ډنډر د ننه خوا کې يې ۲۱ نمبر ته وکتل. بيا يې په ورغوي باندې کېښوده. يو دوه وارې يې سوکه سوکه پورته وغورځوله او بيا يې وويل: امم، عربي ده. بښه درنه خو بښکارېږي.

— خلوړ نيم گيرامه ده؟
— ته څه پوي شوي؟
— هغه، کبير، کبير راته وويل.
— بڼه نو دا يې کله رالېږلې وه؟
— ان هغه وخت چې خبير لالا مې لا دلته و.
— بڼه، نو تر اوسه دې ولې نه وه رابڼودلې؟
— هېڅ، همداسې. ما ويل چې رانه وايې نخلې. چې خرڅه يې
نه کې.
— غلې شه! کم عقلې.
له هغې خبرې مياشتې تېرې شوې.
بله ورځ يې له خبير سره په تېلفون کې خبره ياده کړه چې لالا دې
هغه گوتې. په لنډن کې اخیستې وه که يې پيسې درلېږلې وې او
تا دلته واخیسته؟
خبير له گوتې بيخي ناخبره و. هغه وويل چې ما خو چاته
گوتې نه ده راوړې.
د ابراهيم سودا ورځ تربلې زياتېدلې خو چاته يې غږ نه کاوه.
د معصومي د واده درېيمه چې تېره شوه نو زرميني به هڅه کوله
چې خپل مېړه او خوانبې د هغې کورته له تگ څخه منع کړي.
همدا به يې ويل چې څه يې کوي؟ شکر ارامه ده.
سيد عثمان شاه هم په دې پنځو مياشتو کې يوازې يو وار پېښور
ته راغلی و، هغه هم يوازې بهانه يې دا وه چې د کور کارونه ډېر
دي، مور يې ناروغه ده او معصومه ايله د کور کارونه سمبال
کړي.

ببو هم چي يو ځل د معصومي لېدو ته ورغلي وه، ويل به يې چې شکر ارامه ده خو ابراهيم د هغې په خپره کې خپگان لېده. خو واري يې زرميني ته هم دا خبره وکړه خو هغې به ويل: د ببو خوارکي خو همدا يوه لور وه. خامخا به ورپسې خپه کېږي هغه چې به له ببو پوښتنه وکړه، د هغې ځواب هم همدا شی و. پس له پنځو مياشتو يې يوه ورځ ببو ته وويل: ډېرې شپې وشوې چې د معصومي پوښتنه دې نه ده کړې. دا خو شپې يې سر په سر په خوب کې وينم. ما وې که يو ځل تللي وای. ببو سوړ اسويلی وکيښ، ويې ويل: هو زويه، زما زړه هم ورته تنگ دی خو څه وکم مجبوري ده. _ د څه شي مجبوري؟ ته خو چا نه يې منع کړې. وایم چې هر وخت دې زړه وي، ورځه.

_ نه زويه تا خو نه يممه منع کړې. خو

ببو غلي شوه.

_ ولې خبره ژويې؟ زرميني خو به درته څه نه وي ويلي؟

_ نه بچيه. دې څه نه دي ويلي خو د معصومي خوانبې او نندروړ ډېر خراب خلک دي. زه چې ورغلي ومه، پيغوري يې راکړ چې لور ته دې سم جهيزنه وکړی، کاري يې نه زده، اولاد يې نه کېږي...

ببو خپلې اوبنکې د پورني په پيڅکه وچې کړې. په ژرغوني غږ يې وويل: وايي چې لور دې شنډه ده، زړه ده. ابراهيم وويل: دا څه وايي؟ نو ولې دې ما ته نه ويل؟ په زوره خو مو نه ده ورکړې، پخپله ورپسې راغلي وو. دلته خلک.

سبا ته ابراهيم له غټو کڅوړو سره کور ته راغی. بيو ته يې کړه:

سبا وختي به له خيره ځم.

څرې مازديگر يې د سيد عثمان د کور ورتکاوه.

د معصومي خواښې ورته دروازه خلاصه کړه.

دی چې انگرې ته ورننوت، ښي لاس ته يې يوه ډنگره خوارنجوکې

ښځه ولېده چې اور لړونې په لاس د لوگيو په منځ کې د تناره سر

ته ناسته ده.

گومان يې وکړ چې کومه پردی ده.

سريې ټيټې کړ او د کوټو خوا ته روان شو.

خوله هغې خوا يې د معصومي غږ له ژړا سره واورېد: اخ، لالا

جانہ! خوب خوبه نه وينم؟ ته په ريښتيا راغلی يې؟

هغه مخ ورواړاوه.

غږ د معصومي و خو څښتنه يې بدله ښکارېدله.

ښه ورته ځير شو.

نه، سترگې خو يې هماغه وې. خو ډېرې ننوتلې، تر سترگو يې

توره کړې راتاوه شوې وه. د مخ پر راوتلو هډوکو يې گونځې

گونځې تور پوستکي لکه يخ وهلي بانجان پروت و. ان غاښونه

يې هم د پوستکي لاندې شمېرل کېدل. د تندي گونځې يې عمر

دوه چنده زيات ښوده.

د مری دوو خواو ته يې دوې پلې لکه د ږنگې کېږدی لرگي په

ځان پورې گونځې گونځې پوستکي پورته نيولی و اوله ساه

اخيستلو سره کښته پورته کېدې. هغې ځان د ورور غېږې ته

واچاوه او ښه اوږده شپبه يې وژړل.

د ورور په سترگو کې هم اوبنکې راتولې وې خو مناسب ځای ته
يې کتلې چې راوبهېږي.
د معصومې خواښې داسې غلې ولاړه وه چې ته واهه ساپکې
نشته.

نور نو د معصومې د صبر کاسه ډکه شوې وه.

للا ته يې بڼه زړه تش کړ.

د ټولو ظلمونو کيسې يې ورته وکړې.

د هغې له هرې کيسې سره د ابراهيم د اوبنکو يوه لړۍ گرېوان ته
رهي کېدله او د هغه د تودې سينې په وينتانو کې ورکېدله.
کله چې دې راولاړ شو، معصومه يې پښو ته ورولوېدې چې زه
نوره دلته نه شم کېناستی. ما هم درسره بوځه.

ابراهيم هغه دلاسه کړه: يو دوه درې ورځې نوره هم صبر وکړه. زه به
د سپين رېږو جرگه راولم. که داسې پخپل سر کور پرېږدې نو بيا
به مو خلک گرموي.

_ لالا د خلکو په خبرو پسې مه گرځه. ما درسره بوځه که نه نو
دوی به مې ووژني. ما ته يې اخطار راکړی و چې چا ته به حال نه
وايې.

ابراهيم غږ لوړ کړ چې ټول يې واورې: کوم د نرزوی به وي چې په
تالاس پورته کي.

مخ يې د خور خواښې ته کړ: اي! تاسو ته واييم. هابهې غيرته زوی
ته به دې وايې چې که د معصومې د سړيو وينسته کم شو نو بيا به
زه ورسره جوړېږم. بس دي همدومره ظلمونه مو چې کړي دي،
همدا مو بس دي.

۳-۵. رسوايي

زرميني په زړه کې خدای خدای کول چې ابراهيم دې په هرڅه پوه شوی نه وي. ځمکې ځای نه ورکاوه. کله به پخلنځي ته تله او کله چو ترې ته.

ببو ته يې هم خپله اندېښنه نه شوه ويلاي. همدا چې د کوم بچي غږ به يې واورېد، د ليونيانو غوندې به يې چيغه کړه: غلي شئ!

ماشومان يې څو څو واري پر همدې ووهل چې ولې شور کوي. سر يې تود و. ماغزه يې کار نه کاوه. ساه کښل هم ورته گران وو. په ستوني کې يې د کومې غوتې احساس کاوه. هر ځل چې به د سراي دروازه لرې شوه، د دې زړه به په ټکان شو.

ماښام نژدې و چې مېړه يې په دروازي راننوت. رنگ يې تور او بنسټی و او شونډې يې وچې کلکې وې. زرميني ځان په پخلنځي کې پټ کړ.

هغه چې کوټې ته ورننوت، د چايو پتنوس يې واخيست او په رېږد بدلو گامونو کوټې خوا ته روانه شوه. د کوټې له دروازي سره پښه نيولې شوه.

د ذبيح او ليمې غږونه يې واورېدل چې پلار ته يې ويل: پلاره! نور چې هرچېرته ځي، مورم درسره بوځه. چې ته نه يې مور مو وهي.

زرميني د کوټې د وره پرده د بني لاس په څنگل بېرته کړه. سلام يې وچاوه خو چا ورته عليک ونه وايه.

وېره يې لا زياته شوه.
پتنوس يې د مېړه مخې ته کېښود.
پياله يې کنگاله کړه او کنگالي ته يې تشه کړه.
لا يې پياله پر نالېکۍ نه وه ايښې چې د ابراهيم لاس وروغځېد.
د دې گوتې يې ټينگې کړې.
ځان خوا ته يې وروخکوله.
نژدې پر پتنوس لوبدلې وه.
د مېړه سترگو ته يې وکتل.
په سرو سترگو کې يې غضب لمبې وهلې.
هغه په کراره خو د ريشخند په ژبه وويل: ښه نو دا گوتۍ دې لالا
درته رالېږلې وه، هه؟
د بېو او لمسيو خولې وازې پاتې وې.
يوه هم څه نه ويل.
زرمينه غلې وه.
_ تاته وايم خبرې وکړه.
زرمينې ځمکې ته کتل.
شپک شو. مخ يې تود شو.
د ابراهيم خپېره يې پر سپين مخ باندې سرې ليکې وايستې.
چيغه يې کړه: بېو! هله چې وهي مې.
د ابراهيم غږ ډډ شو: او هو، لا مې وهلې چېرته يې، ته ودره.
ورپسې جگ شو.
لغته يې ورته سيخه کړه.
يوواري يې پر تشو باندې وکړ.

ببو خان ورو رساوه.
د هغه لاس يې ټينگ ونيو.
د پوال خوا ته يې پورې ووايه: وه زويه، څه خبره ده؟ شرم دی،
خلک راباندې خبروي؟
هغه د ببو لاس په يوه ټکان پورې ووايه، ويې ويل: خبره له خلکو
تېره ده. دې راته دروغ ويلې. ستا د لور ژوند يې ورتباه کړی.
بيا يې پر زرميني د لغتو وارونه وکړل.
د هغې په چيغو د جمال مېرمن په منډه راوړسېده.
زرمينه يې دکوتې په کونج کې کپنوله او پخپله يې هم څنگ ته
کپناسته.
ببو ابراهيم خپل څنگ ته کپناوه.
ابراهيم سوړ اسويلی وکينښ. ژر ژر يې ساه کښله. پر شونډو يې
ژبه تېره کړه، ويې ويل: ببو! دې مکارې مور ټول غولولي وو. پر
معصومي سخت ظلم روان دی. مېرمن يې يو قاتل انسان دی.
ببو په خبرو کې ورو لوبده: دا څه وايې؟ څوک يې وژلي؟
ابراهيم زرميني ته مخ ورواړاوه: ووايه کله، ته خو خبره وې.
د زرميني سر کښته و. يوازې د سلگيو غږ يې راته.
مېرمن يې وويل: تا خو راته ويلې وو چې سړی کونډ دی. ولې دې
صفا خبره نه وه کړې چې بنځه يې پخپله وژلي ده؟
ببو وويل: خپله بنځه يې وژلي ده؟ دا څه وايې؟
ابراهيم زرميني ته اشاره وکړه: دا بې شرفه په هر څه خبره وه.
خو د يوې گوتې په خاطر يې له مور پټ کړي وو.
د زرميني سلگوزور واخيست.

ابراهیم بیو ته کړه: هغه گوتمی، چې دې پدرنالتې ویل وروړ
یې له لنډنه ورته رالېږلې ده، هغه ورته عثمان خان اخیستې وه.
اوف چې وایم دا گوته یې له گوتمی سره ورغوڅه کم
زرمینې د څادر له چولې نورو ته وکتل.
د ټولو سترگې د هغې خوا ته وې.
بیا یې ژړا ته زور ورکړ.
مېړه یې چیغه کړه: بس که مکارې! اوس نو ژاړه مه، داسې به
کله رانه خلاصه شي.

د بنځې ژړا بیا په سلگیو بدله شوه.
سړي خپله خبره پسې وغځوله: عثمان خپله بنځه په دې وژلې
وه چې اولاد یې نه کېده. هغې کومه ورځ ورته ویلې وو چې تاوان
په تا کې دی، ته کمزوری یې. همدې سره یې هغه تر مرگه پورې
وهلې وه. هغه وخت دی په کوم تنظیم کې و. بنځه چې له اخه ټوخه
لوېدلې وه، بیا یې په مرمی ویشتلې وه. اوس یې معصومه هم په
وهلو وهلو مرگ ته رسولې ده. ببو! د کاپرزې به پرې وسوځي. ما
خو په اول نظر بیخي ونه پېژندله. وچه کلکه، تیار لرگی ورنه جوړ
دی.

د ببو غږ له ژړا سره پورته شو: څه خوار قسمت مې دی. یوه
لورکې مې وه، هغه یې هم په ژوندون رانه بېله کړه. نه هغه راځي،
نه زه ورتلی شم.

زوی یې وویل: ژاړه مه. په دې کې خو ته هم گرمه یې. تا خو یې
حال لیدلی و. ولې دې ما ته څه نه ویل؟ ته چې تللې وې، ما درنه
پوښتنه وکړه چې خور مې څنگه وه؟ تا ویل چې بیخي شکر بڼه ده.

د ژړا په منع کې د ببو غږ واورېدل شو: څه به مې کړي وای، وه
زویه! ما ویل که ته خبر شي او بښي ته به دې څه ووایې. د
معصومي ژوند به لا پسي خراب شي. ما خو ځکه څه نه ویل.
پلوشې وویل: خیر اوس نو دا خبرې کومه گټه نه لري. د چارې
خبره وکئ چې څه وکو چې دا لاجه خلاصه شي.

ابراهیم پر تندي لاس کېښود. لویه ساه یې واخیسته، ویې
ویل: زما خو ماغزه بیخي کار نه کيي. څه وکو؟ هېڅ نه پوهېږم.
پلوشه یوه شېبه غلې وه، بیا یې وویل: زه وایم که د سپین
ډیرو جرگه راوبولو څنگه به وي؟

ابراهیم په دوو گوتو د تندي پوستکي ته گونځې ورکړې: زما
زړه هم همداسې ده. معصومي خو غوښتل چې هماغه گړی راسره
راشي خو ما وویل چې نه، دا خبره به په جرگې حل کوو. خو څوک
راوبولو؟

ببو وویل: زویه، چلستون ته خو تللی وي، گاونډیان بېرته
راغلي وو که نه؟

- راغلي وو. ځینو بېرته خپل کورونه جوړ کړي.
- نو ورشه چلستون ته، هلته خو دې خلک پېژني. د جومات
ملا، ملک، حاجي ولي مامد او هغه د شفيقي مېړه، هغوی
خوم ریشخورو ته تللي دي کنه.

ابراهیم یې په خبره کې ورو لوبد: بس، د هغه دووس نوم خو
راته مه اخله. دا ټوله دووسي هماغه کړې ده.

یوه شېبه غلې شو. بیا یې وویل: نن یک شنبه ده؟ زه خو وایم
چې تر جمعې پورې به ورشو. ریښتیا یو اندېوال مې ولید، ویل

یې چې په طالبانو کې کسان پېژني. که خبره په جرگه نه شوه چې په حکومت یې خلاصه کو.

۴-۵. له بد نه بدتره

همدا چې ابراهیم له معصومې سره مخه ښه وکړه، د هغې په زړه کې وېره خوره شوه. په لږزانو گامونو یې د کوتې لاره لندېه کړه. ټول بدن یې رېږدېده. لکه یو لوی قمار یې چې وهلی وي، د سبا په اړه یې فکر کاوه. دغه فکر له اندېښنو او امیدونو ډک و. ځان به یې په خو ورځو کې ازاد لیده. د ورور په کور کې، د بېو په خوا کې، له وهلو ټکولو، لوږې او تندې څخه بېغمه ژوند.

خو اندېښنه له دې چې خبره له بدې بتره نه شي. که مېړه یې د جرگې خبره ونه مني؟ که هغوی وغولوي چې معصومه به نوره ښه ساتو خو وروسته یې بېا همدا حال وي؟ په شریعت کې خود طلاق ورکولو حق د مېړه دی، که سید عثمان دا طلاقه نه کړي، څنگه به شي؟

په همدې فکر کې و چې د وره د ټکولو غږ یې واورېد. کړکی ته ودرېده. خوانبې یې ولیده چې د وره خوا ته روانه ده. له هغې خوا بېرته له خپل زوی سره راغله.

همدا چې دهلېز ته راننوتل، فاطمه په چیغو په ژړا شوه: وه ورور جانه ته چېرته وي؟ زما په سر کې خو یې یو تار وینسته پرې نه ښود.

معصومې د کوتې د وره له چولې وروکتل.

د فاطمې په گوتو کې د وینستو یوه غوته وه.

مور بی هم په ژړا سر شوه.
معصومه حیرانه وه چې خبره څه ده؟
خوابنې یې خادر له سره ایسته وغورځاوه. د ورمپړ په دواړو
خواوو کې یې د نوکاري خراشې وې.
په ژړا یې زوی ته وویل: نن د دې پدروالتې ورور راغلی و. مور
دواړه یې دومره ووهلو چې بیخي له پښو ولوېدو.
خپل ورمپړ ته یې گوټې یووړې: دا وگوره، نژدې یې وژلې
ومه. هسې خدای و ساتلم که نه اوس به ته بې موره وې، وه شیرینه
زویه.
له دې خبرې سره یې ژړا ته نور هم زور ورکړ. ورسره د فاطمې
ژړا هم زور واخیست.
سید عثمان له دهلبزه ووت. فاطمې مور ته سترگه ووهله.
دواړه موسکې شوې.
سید عثمان د تبرلاستی په لاس په دهلبز راننوت.
د مور او لور ژړا بیا پیل شوه.
مور یې هغه له لاسه ونيو: زویه، څه یې کوې؟ که ته دا پلپسته
ووهي، بله ورځ به بیا خپل ورور ته شکایت وکړي.
یوه شپه یې وژړل، بیا یې وویل: دا وار به مور ژوندی پرې نه
رږدي. دا وار به تام ووهي.
سید عثمان غابونه وچيچل: ته ما له هغه وچموري ډاروي؟
اوس دې راشي، خپله خور دې رانه خلاصه کړي.
معصومې د وره له شا زاری وکړې: دروغ وايي. ولله که چا گوته
ورورې وي. خدای ته وگوره، د دوی خبره مه منه.

سید عثمان پرې برچ وهل: ته ودرېره، د سپي لوري!
د کوتې دروازي ته يې لاس کړ. ځان خوا ته يې زور وکړ.
له هغې خوا د معصومې بې غوښې کوتې د وره پر زنجير ټينگې
وې.
دواړو زورونه وهل خو سید عثمان په يوه ټکان دروازه خلاصه
کړه.
معصومه پر مخې ولوېده.
لایې سر نه و پورته کړې چې د سوتې گوزارونه پرې شروع شول.
اول واريې پر ملا باندي وشو. دا شاته قات شوه او چيغه يې کړه.
ورپسې پر ولو، ورننو او پښو باندي يې سر په سر درانه ورونه
وشول.
له هروا سره د هغې چيغه اسمان ته پورته کېده. وی، الله، وخ،
وه خدایه، وه مسلمانانو، هله چې مړه يې کړم، وی الله
خو د سید عثمان سپکې سپورې د هغې تر چيغو تېزې وې.
هغې لاسونه سر ته نيولي وو چې سر له گوزاره وساتي. خو، سوتې
يې پر گوتو ولگېد. همدا چې لاس يې ايسته کړ، بل واريې پر سر
باندي وخوړ، له چيغو ولوېده، بې سده شوه.
وخت ورته نه و معلوم خو د سپورمۍ رڼا کوټه روښانه کړې وه
چې په سد شوه. سر يې څړيکې کولې.
گوتې يې پر سر وموښلې. وينان يې په سر پورې کلک نښتي وو.
اندامونه يې بند په بند خوړېدل. ولاړه شوه خو سر ورباندي
وگرځېد. بېرته راو لوېده.

ټول بدن يې رېږدېده. غاښونه يې کړس کړس سره لگېدل. يخه هوا
يې پر بدن داسې لگېده لکه مالگه چې پر زخمونو ودرېږي.
ځان يې کړکۍ خوا ته وڅکاوه. انگرې ته يې وکتل.
د سپوږمۍ سپينه رڼا د لغړو ونو څانگې روښانه کړې وې. د انگرې
په گوټ کې د منې تر زړې ونې لاندې د هغې غوڅ شوي لوی لوی
بناخونه دلی وو.
ځان ورته لکه ونې يې وسه ښکاره شو. هر بند يې جلا جلا خوږېده.
لاسونه يې د پښو په منځ کې کېښودل او په پښو باندې يې ټينگ
کړل. ورنونه يې په نس پورې لگولي وو.
د مني يخې هوا خوب ته نه پرېښوده. په کراره ولاړه شوه. په
لږزانو گوتو يې د کړکۍ پرده راخطا کړه. په پرده کې يې ځان
ونښت. لاسونه يې پر مټو وسولاوه. سريې پر زنگانه کېښود او
پرده يې په سر باندې راکش کړه.
خو شپې دغسې ناسته وه. کرار کرار يې بدن تود شو.
پاڅېده. په کړويه ملا تر وره پورې لاړه. ورو يې د وره دستگير تاو
کړ. په کراره يې ټېبله کړ. وربند و.
بېرته د کړکۍ خوا ته لاړه.
خو شپې يې انگرې ته وکتل.
الله اکبر، الله اکبر...
د آذان غږ راغی.
کېناسته.
آذان خلاص شو. د وره خوا ته لاړه. ساه يې ډوبه کړه. غوږ يې د وره
پر درې کېښود. هېڅ غږ و غوږ يې وانه وړېد.

خو شېبې د غسې ولاړه وه. د بلې کوټې د وره د لرې کېدو غږ ته منتظره پاتې شوه خو هېڅ خبره نه وه. بیا د کرکې خوا ته لاړه. کرکې یې خلاصه کړه. د چپراسونو ځیګروې پورته شو. ځای په ځای ودرېده. مخ یې وره ته نیولې و. د چا غږ یې وانه ودرېد. د باندې خوا نه کرکې ته پلاستیک ټک وهل شوی و. په نرۍ گوته یې پلاستیک سوری کړ. ساه یې ډوبه کړه. د هېڅ شي غږ نه راته. په پلاستیک کې یې گوته ومنډه. پلاستیک یې وشکاوه. یوه پنبه یې له کرکې تېره کړه، بیا بله پنبه لاسونه یې د کرکې په چوکاټ پورې ټینګ کړل. ځان یې ځوړند کړ. پنبې یې له ځمکې یوه لوبشت پورته وې. ځان یې خطا کړ. یوه شېبه غلې ودرېده. د انګرې دروازې خوا ته غلې غلې روانه شوه. په لاره کې یې خو ځله د دهلېز خوا ته وکتل. دروازې ته غټ قلف لوېدلی و. د تناره خوا ته لاړه. زینه یې راواخیسته. د پواله ته یې ودروله. شا ته یې وکتل. څوک نه و. ژر ژر وختله. پر دېوال کېناسته. زینه یې په کراره راپورته کړه. له دېواله یې واړوله. کوچې خوا ته یې ودروله. په زینو ورکېسته شوه. چې ځمکې ته ورسېده، زینه یې لرې کړه او له دېواله سره یې هواره کېښوده.

مخې ته يې تش پټې و. پر پوله روانه شوه. کوڅې ته ورسېده. يوه شېبه ځای پر ځای ودرېده. شا و خوا ته يې وکتل.

د کوڅې له کرلېچه يو سړی رابنکاره شو چې په پټو کې يې ځان پېچلی و. سړی مخامخ د دې خوا ته راته. مړ لانتين يې په لاس کې ځوړند نيولی و. قات شوی جای نماز يې پراوړه پروت و.

معصومه د بواله ته جوخته روانه وه. سړي ته چې ورورسېده، په ټيټه غږ يې وويل: وروره، د خدای لپاره ما ته پناه راکه. له کوره تښتېدلې يم. وژني مې.

سړی ودرېد. لاندې باندې وروکتل. ويې ويل: راځه.

سړي د مخامخ کور دروازې ته مخ وړاوه. له جېبه يې کيلي راوايسته. قلف يې خلاص او زنجير يې بېرته کې. ورو يې دروازه پرانيسته. معصومه ته اشاره وکړه چې راننوځه.

معصومه ورننوته. د دروازې شا ته ودرېده.

سړي ورپورې کې. دا يې ترمټ ونيوه: راځه، په کور کې څوک نشته.

معصومه زړه نازړه ورو ورو گامونه واخيستل.

سړي د دهلېز د وره قلف ته کيلي ورواچوله. وري يې خلاص کې. دواړه ورننوتل.

معصومه يې وړو کې کوتې ته ورننه ايسته.

د کوتې په منځ کې بستره غوړېدلې او بړستن يې گډه وډه پرته وه. سړي وويل: راځه، پر دې توشکې کېنه.

بړستن يې پر پښو باندې ورواچوله.

مخامخ ورته په گوندو کېناست او د دې مخ ته يې وکتل: دا

سترگه دې ولې پر سپدلې ده؟

- مېړه مې وهلې يم.

- ولې؟

- بس نو. هر وخت مې وهي.

- خدای دې يې غرق کي. دا څه رقم انسان دی؟

- پوښتنه مه کوه وروړه. ټول بدن مې شين او بنسټی. سر مې

مات دی.

سړي يې له سره پرده لرې کړه. پر وينستو يې وچه شوې تور بخونه

وينه نښتې وه.

د معصومې زني ته يې لاس وروړ.

د هغې سر ځوړند و. سترگې يې په ځمکې پورې گنډلې وې.

سړي وويل: د خدای په قهر دې اخته شي. داسې بنسکلې بنسټه د

وهلو وي. سړی بايد بنسټه ونازوي. حيوان خونه ده چې ويې وهي.

د معصومې مخ يې په ورغوو کې ونيو: حيف دی. دا دلته د بنسټو په

قدر نه پوهېږي.

معصومې يې لاسونه لرې کړل. سړي يې شا ته يووړ.

سړی لږ په خټ شو.

پاخېد. د کرکې خوا ته لاړ.

يوه شېبه ودرېد.

بيا د کرکې تاخچې ته ورکړو پ شو. ترموز يې راپورته کړ.

په گېلاس کې يې لږ چای واچاوه. ويې رغړاوه. چای يې په بل

گېلاس کې تش کړ. بيا يې گېلاس ډک کړ. بوره يې په کې واچوله.

کاشوغه یې په کې ووېله. راغی. په لږزاندو غږ یې وویل: دغه،
دغه خوږ چای و- وڅښه.
د معصومی څنگ ته کېناست. په چپ لاس یې کېلاس د هغې
خولې ته ونيو.
معصومی یو غوړپ ځنې وکړ.
سړي بنی لاس د دې پر اوږې کېښود.
معصومی ځان راغونج کړ. پرده یې پر سر سمه کړه.
سړي بیا لاس وروغځاوه.
دا یې د ځان خوا ته وروڅکوله.
معصومی یې لاس پورې وواژه. سړي ته یې وروکتل.
د سړي لمن پورته وه. چپ لاس یې تر پرتوگانښ لاندې و.
معصومی چیغه کړه: د سپي زویه، څه کوي؟
دې سره په منډه له کوتې ووت. په درنگ شېبه کې یې د انگرې وره
ته ځان ورساوه او هماغسې بیلې پښې کوڅې ته ووت.
پورته خوا وځغاسته. له پنځو- شپږو دروازو واوښته. ساه یې
وسوځېده. ودرېده.
شات ته یې وکتل.
څوک نه وو.
دېوال ته یې ډډه ولگوله.
د زړه دریا یې پخپله اورېدله. ساه یې تېزه تېزه اخیستله. مخ یې
تود و خولاسونه لاهماغسې ساړه.
د چاد منډو ترپا یې واورېده.
شات ته یې وکتل.

سید عثمان له کرلېچه راتا و شوی و.

منډه یې کړه.

د سید عثمان چیغه یې واورېده: ودرېږه، د سپی لورې وایم ودرېږه.

دې منډې وهلې خو د سید عثمان لاس یې اورې ته ورو رسېد.

چیغه یې کړه: وه مسلمانانو، د خدای لپاره.

د سید عثمان غښتلي لاس یې خوله وربنده کړه.

له دوو سره مخامخ کورونو دوه سړي راووتل.

سید عثمان وویل: ورونو، هېڅ خبره نشته دا مادر خطا تښتېدل.

ومې نیوله. ځی تاسې خپلو کورونو ته درځه، د سپی لورې.

معصومه یې هماغسې چې پر خوله یې لاس ایښی و، په ځان پسې راوڅکوله.

راوتلي سړي بېرته په چوپه خوله کورونو ته لاړل.

معصومې هڅه وکړه چې خوله خلاصه کړي. زور یې وکړ خو د

مېړه هډور لاس یې ورمېر کلک نیولی و.

پر زامو یې زور وکړ چې خوله خلاصه کړي. د مېړه گوته یې د

غابونو تر منځ راغله. غابونو یې پرې ټینګ کړل.

د سید عثمان سوک یې پر ټېک ولگېد. په سترگو یې تیاره راغله

او لکه مړی د مېړه لاسونو ته تسلیمه شوه. بیلو پښو یې د کوڅې

په خاورو کې دوې کړې وږې لیکې ایستلې.

د انگرې دروازه په شدت سره خلاصه شوه. درې یې پر دېوالونو

ولگېدې او د زنجیر شرنګها یې پورته شوه.

سید عثمان یې سر راتا وکړ او پر ځمکه یې گوزاره کړه.

فاطمې په بېړه ور پورې او زنځير يې بند کړ.
خو انبې يې پر وينستو برید وکړ. لکه د لاندي له پسه نه چې سپرې
وينسته وباسي، په دواړو منگولو يې د معصومي وينسته
وشکول.

د معصومي چيغه پورته شوه.

سيد عثمان له شان خپل تاو کړی پتو د قيضي په شان په خوله
کې ورواچاوه. پر خټ يې پښه کېښوده. سينه يې پر ځمکې
ولگېده. نور يې غږ اوچت نه شو.

پر پښو او خټ يې د لرگيو وارونه وشول. د مار غوندي تاو بده
راتاو بده خود مېړه پښه يې د پورته کېدو مجال نه ورکاوه.

سيد عثمان وويل: هله، غوجله خلاصه که.

معصومه يې د غوجلي خواته وشکوله.

پښې يې په پرې وروترلې.

معصومي زاری وکړې: بد مې کړي. غل مې خوړلي. د خدای په
خاطر. خوشې مه که.

سيد عثمان چې تېزه تېزه ساه يې اخيستله، وويل: اوس به زه غل
درباندي وخورم. کم ذاتې، د سپي لورې.

بل ډبل پرې يې د معصومي په خوله کې واچاوه. زامې يې سره
لرې شوې. پرې يې ژبه وربنده کړه. يوازي د اممممم - اممممم

تت اواز يې له خولي راوته.

سپرې ووت. ور پورې شو. غوجله په تيارو کې ډوبه شوه. د وره د
زنځير د بندولو غږ راغی.

۵-۵. جرگه

چا وروډ باوه. عاطفې په ترهېدلو سترگو وروړ ته وکتل: خدای دې خیر کي. په دې مازديگري کې به څوک وي؟
مور بې وويل: گاونډيانو خو به له بامه نه يو وليدلي؟
سيد عثمان ځواب ورکړ: نه، ما شا و خوا ته کتل. هېڅوک نه وو.
- نو دا به څوک وي؟

- و به بې گورم. فاطمې! دا ختې دلارې نه ايسته که.
سيد عثمان لاسونه سره و سولول چې نيمه و چې ختې ځنې تويې شي. د وره خوا ته روان شو. په نيمايي لاره کې ودرېده، شا ته يې وکتل. په لاس سره يې خور و مور ته اشاره وکړه چې کوټې ته دې ننوځي.

په رېږد بدلي غږ يې پوښتنه وکړه: څوک؟
- ابراهيم يم. ور خلاص که.

ور يې خلاص کړ.

ابراهيم د وره مخې ته و. بڼي لاس ته لږ څنگ ته درې سپين ږيري او يو تور پټکي ځوان ولاړ وو.

سيد عثمان بې ستړي مشي وويل: خیر - خیر خو به وي؟
- خیر و خیریت دی. يو څو دقې به سره کېنو.

سيد عثمان سپين ږيرو ته مخ و اړاوه: سلام عليكم. زه به کو - کور ته يو وار ورشم. بېرته راکم.

ابراهيم او مېلمانه يې د وره شا ته منتظر پاتې شول.

سید عثمان چې بېرته راغی د یوه سپین ږيري غږیې واورېد چې ویل یې: د مني مازدیگر بې برکته وي. چې زر زورته خپلې خبرې وکو او راووخو. تر چلستونو یو سات لاره ده.

ابراهیم وویل: ډېر وخت به مو نه نیسم. راساً به اصلي خبره ورته وکو.

ور خلاص شو. سید عثمان چې لاندې لاسونه یې په لمن وچول، وویل: راځئ.

مېلمانه یې کوټې بوتل. پخپله بېرته په وتو و چې سپین ږيري غږ وکړ: راشه، کېنه. چایو پسې مه گرځه چې ناوخته کېږي.

- یو پیاله خوبه وڅښئ؟

ابراهیم وویل: نه، آغا صاحب. کېنه.

سړی د دروازې په خوله کې کېناست.

سپین ږيري وویل: زه د چلستون وکیل گذریم. اوبنی دې شکایت کوي چې له خور سره یې بده رویه کوی. ډېر سر به دې نه خوږوم. وایي نکاح سنت ده طلاق فرض. موږ چې اورېدلي نور نو نه سره جوړېږئ او چې نه سره جوړېږئ نو شرعي لاره یې همدا ده.

سید عثمان وویل: سم - سمه ده. وکیل صاحب، څه چې تاسې ووايئ خو ما ته به وخت را کوی.

- څومره وخت؟

- دوه، دوه - درې ورځې.

- سمه ده. موږ به د جمعې لمانځه نه وروسته درته راشو.

- بیخي - بیخي سمه ده.

مېلمانه راپاڅېدل.

د انگړ له وره چې ووتل، ابراهيم وويل: کور مو ودان. تکليفونه
وبخښئ.

تور پټکي والا وويل: ته څه کوي؟ شپه به دې ما سره وي.
- ولله، هو سمه ده. ته يوه شپه راته ودرېږه، زه به مې خور په
منډه وگورم. ژر بېرته راځم.

سيد عثمان وويل: په دې خوارکي به ناوخته شي. سبا - سبا به يې
وگورې.

- نه يې ځنډوم. سليم جانه فقط يوه شپه. وکيل صاحب، په
مخه مو ښه. تکليفونه معاف کئ.

حويلي ته ورننوت. سيد عثمان ورپسې و. د دهلېز وره ته چې
ورسېد. غږ يې وکړ: معصومي!
چوپه چوپتيا وه.

بيا يې غږ وکړ: خورې! ژر کوه چې يو وار دې ووينم، بيا ځم.
عاطفه له کوتې راووته، مور يې ورپسې.
عاطفې چيغه کړه: خور دې تنبېدلې ده. مور ته يې آبرو او عزت
نه دی پرېښی.

ابراهيم وويل: دا څه بد کوي؟
سيد عثمان يې لاس ونيو: رښتيا وايي. پرون راهيسې ورکه ده.
ټول کلی مې ورپسې گز وپل کړ، درک يې نه و.
ابراهيم د سيد عثمان له گږېوانه ونيو: څه دې ورسره کړي؟ خبره
وکه. وايم چېرته دې پټه کړې ده؟
فاطمې په لور آواز وويل: مور يې څه په بلا وهو چې پټه يې کوي.
خدای چې له چا سره جوړه وه. هاغه دي و تنبېده، ورسره لاړه.

- خولې سره دې پام کوه، پليتي.
سيد عثمان يې لاسونه له خپل گروانه پورې ووهل: لا مورځه نه
وايو، ته يې وايي؟ خور د تا تبستېدلې، نوم يې زما بد کړی او
خبرېم لا ته کيې؟
ابراهيم کوچي خوا ته روان شو. ودرېد. شا ته يې مخ واراوه، ويې
ويل: داسې مو نه پرېږدم. درباندي پيدا به يې کم.
فاطمې چيغه کړه: ځه، ورځه لاس دې خلاص، توره دې تېره.
ابراهيم ووت. د کوچي وريې په شدت وواهه.

۲-۵. پلټنه

سليم پوښتنه وکړه: خيريت خو به وي؟
ابراهيم پر تندي باندي لاس ايښی و. سريې ځورند و. سره ساه يې
وايسته، ويې ويل: ته راځه، په لاره کې درته کيسه کوم.
د سليم لاس يې ونيو. دواړه روان شول.
له کرلېچه تېر شول. ابراهيم وويل: خبره وراڼه ده.

- ولي؟
- وايي خور دې تبستېدلې ده خوزره ته مې نه لوېږي. هغه ډېره
عاجزه ده. د تبستې نه ده.
- ته ودرېږه. تر کاسې لاندي به خامخا نيم کاسه وي. که داسې
واي نو په مجلس کې به يې د ټولو په مخ کې دا خبره کړې
واي. راځه چې حوزې ته خبر ورکو.
- نه، نه. په حوزه کې به څه ووايو؟

- گوره، د سړي سترگې د جنايتكارو دي. زما ورته بڼه پام و.
په کوټه کې چې ناست و، ډېر وار خطا بنسټکارېده. خدای مه
کړه څه بد يې نه وي کړي.
ابراهيم خان په دې پوله تکیه کړي.
سليم يې پراوړې باندي لاس کېښود: زړه به نه غورځوي. لاهېڅ نه
دي معلوم خو هرې خبرې ته به ځان چمتو کوي. حوزې ته به لار شو.
ته به ټوله کيسه ورته کوي او دا به هم وايي چې کېدای شي هغه
يې بندي کړي يا خدای مه کړه وژلې وي. دا کار بايد ژر وکړو چې
سړی ونه تښتي.
- او، خدايه. دا څه حال دی.
سليم يې لاس ونيو. له ځان سره يې رهي کړ.
د حوزې آمر په دفتر کې پر توشکې غځېدلې و. سپين پاچ لونگۍ
يې څنگ ته د تفدانی په خوا کې پرته وه. توري کړې يې سترگې
يې پورته کړې، په اوږده توره بیره کې يې گوتې تېرې کړې، ويې
ويل: خدای دې خير کړي؟
سليم وويل: ملا صاحب، يو عرض لرو.
سړی نېغ کېناست: کېښئ.
سليم او ابراهيم پر مخامخ نيالۍ کېناستل.
- بڼه نو وايه، څه کيسه ده؟
- ملا صاحب، يو ظالم دی، د دغه ورور اوښی. دده پر خور
باندي يې ډېر ظلمونه کړي دي. هره ورځ وهل، ټکول. اوس
وايي چې هغه تښتېدلې ده خو مور شک لرو چې وژلې به
يې وي.

- خنگه، خنگه؟ سرمې نه سو خلاص.
- صاحب، بله بنځه بېم وژلې وه. مخکې قوماندان و، په
حزب اسلامي کې و.
د حوزې آمرنارې کړې: څه سوئ، وه هلکانو!
د شل - دوه ويشتو کلونو تور پټکي ځوان راننوت.
- يو درې - څلور کسه ورسې له دغه سړي سره. سړي به لاس
ترلې راولئ.
په تور د اهنس کې کېناستل. د ما بنام له آذانه سره د کوشې په اخر
سر کې ودرېدل.
په سپېره پټي کې يې خادرونه وغورول. يو يې مخکې شو، نور
يې له ابراهيم او سليم سره شاته.
لمونځ خلاص شو. هغه چې جماعت يې ورکړې و، وويل: کوم کور
يې دئ.
ابراهيم په گوته د پټي په بل سر کې ايکي يوازې کور ته اشاره
وکړه: همدغه دى صاحب.
ورغلل. ور يې وډباوه.
څوک راونه وتل.
بيا يې وډباوه.
ابراهيم وويل: صاحب، چې تښتېدلې نه وي.
يوه طالب غږ وکړ: راتا سه د خنزير زويه
ټولو هغې خواته وکتل چې د دې طالب مخ ورته و.
د سيد عثمان سر له دېواله پورته ښکارېده.
ابراهيم وويل: ملا صاحب، چې ونه تښتي.

مشر دوه طالبان ولېرل چې د کور شا و خوا وڅاري. پخپله يې
چيغه کړه: درگاه خلاصوي که يې درماته کړو؟
ډبه، ډبه، وره ته يې لغتې ورکړې.
خو څوک راونه وتل.
د کور له بلې خوا د درب آواز راغی، لکه يوشی چې له لورې ځايه
غورځېدلی وي.
د طالب نارو او وړېدل شوه: ودرېږه، چې ونه خوځي.
ټولو د آواز خوا ته منډه واخيسته.
د چا د پښو ترپا راغله چې ځغستل يې.
ابراهيم دوی د دېوال له گوټه تاو شول.
سيد عثمان د تش پټي په منځ کې په ځغاسته و.
مشر غږ وکړ: ويې وله.
کړپا شوه.
طالب په کلاشينکوف کې مرمی تېره کړه.
سيد عثمان شا ته وکتل خو ونه درېد.
طالب ډز وکړ.
د سيد عثمان له پښو سره له ځمکې د وره پورته شوه.
ځای پر ځای ودرېد. مخ يې راواړاوه. لاسونه يې پورته نيولي وو.
ويې ويل: مه، مه کوه. ډز مه کوه.
دوه طالبان ورورسېدل.
وار له واره يوه يې د کلاشينکوف په کنډاغ هغه پر خټې وواهه.
سړی يې راځملاوه. دواړه پرې برید وکړ.

- مه، مه مې وهی. د خدای د پاره، اخ، وی، وی، وی. توبه مې کړې ده.

د سید عثمان فریادونه د طالبانو له بنکنځلو سره ګډېدل. ټول ورورسېدل.

له شا څخه د بنځو بوغاري پورته شوي: وه مسلمانانو، د خدای د پاره. وه خلکو، هله چې سړی یې مړ کو.

فاطمه او موریې سرتورې، بیلې پښې راوتلې وې. یوه طالب د هغوی خوا ته ورمنډه کړه. لښته یې پښو ته ورسیده کړه: ځغلی، بې شرمو. ژر کوئ، کورته ننوځئ. خدای مو وشموه، بې غیرته خلکو.

بنځې په چیغو چیغو ورکې شوې. سید عثمان یې له ځمکې راپورته کړ. یوه طالب خپله لونگی له سره ایسته کړه. د هغه لاسونه یې تر شا وتړل.

مشر پوښتنه وکړه: بنځه دې چېرته ده؟

- ملا صاحب، قسم دی، په خدای، په ولله باللّه که مې لیدلې وي.

- غلی سه، دووسه خوشي قسمونه مه کوه.

سید عثمان په ګوندو شو. سړیې د مشر پښو ته ورتیته کړ: ملا صاحب، په خدای قسم کوم. تنبېدلې ده. خدای خبر چې چېرته تللې ده.

د طالبانو مشر ابراهیم ته وکتل. ابراهیم وویل: ملا صاحب، باید چې کور یې تلاشي کو.

سید عثمان بی مخکې روان کړ. طالبان ورپسې شول.

لاسي خراغونه یې لگولي وو.

حویلی ته ورننوتل.

مشر وویل: گېس ولگوي.

یو طالب له ابراهیم سره په ټولو کوټو وگرځېد.

معصومه نه وه.

راووتل. ابراهیم وویل: تناره ته به ورشو.

د تناره او سپینیز سرپوښ یې لري کړ. څوک نه وو.

غوچلې ته ورننوتل.

خس، خځلې، لرگي، زړې جامې، د موټرو د تېرونه ټوټې گډوډ

پرتې وې.

مشر پوښتنه وکړه: څنگه سوه؟

ملگري یې وویل: ملا صاحب، څوک نسته.

- درځئ. سړی مو ترته واچوي.

۷-۵. بیا پلټنه

سبا سهار سلیم او ابراهیم حوزې ته ورغلل.

د اول پور په دهلیز کې ودرېدل. وره ته مخامخ کوټه کې یې سید

عثمان د او سپینیزو پنجرو شا ته ولیدل.

ابراهیم ورنژدې شو. د سړي چپه سترگه پر سپدلې، شنه او بښتې

وه. پر ټپک باندې یې توربخونې وچه شوې وینې د رېبرې تارونه

سره نښلولي وو.

سړي وروکتل: زه خو به آخر د دې ځای نه خلاصېږم خو تا به ولله که

پرېږدم.

سليم د ابراهيم لاس ونيو: راځه.

د حوزې آمرته ورغلل.

برستن يې لا غورځولې وه. دى تر تېره په كې ننوتلى و. د دوى په ليدو يې مساوك له خولې لرې كړ. تفداني يې ورپورته كړه. نارې يې تو كړې: سپرى خو مو تر سهاره وډباوه خو اقرار يې ونه كړ. كه ستاسې دعوا غلطه وخته، بيا به ستاسې هم دغه حال وي.

سليم وويل: صاحب، اجازه راکئ چې کور يې يو وار بيا وگورو.

- بېگه خو مو ټول ځايونه وکتل، شى مو پيدا نه كړ. چې بيا يې وگورئ، څه به وكړئ.

- ملا صاحب، زما مسلک جنایي دى. كه ما ورته پرېږدئ، خبره به معلومه كم.

- څه به وكړې؟ ته وايي زما انديوالان سترگې نه لري كه ستا سترگې څلور دي؟

- گوره ملا صاحب، پرون چې ورغلو، په دهليز كې يې د خټو بوى و. په دې وخت كې به يې په خټو څه كول؟
- نو؟

- ضرور به يې كوم څه پټ كړي وي. بېگه تياره وه، هر څه سم نه ښكارېدل. خير دى ملا صاحب، دغه يو وار اجازه راکه چې زه يې پخپله په رڼا كې وگورم.
دوه طالبان ورسره روان شول.

د سيد عثمان مور چې څنگه ور خلاص كړ، په ژړا يې پيل وكړ: خدای ته وگورئ، زوى مې راخوشى كئ. خواركي هېڅم نه دي كړي.

طالب وويل: لري شه، بې شرمې.
خلور واره ورنوتل.
په دهلبز کې ودرېدل.
سليم هغو زينو خوا ته ولاړ چې له دهلبزه بام ته ختلې وې. نور
هم ورپسې شول.
پر زينو د كاه گل تور بخون رنگ ويل چې لانه دى وچ شوى.
سليم شا وخوا ته وكتل.
د دهلبز له كونه يې گل مال راواخيسته.
د اولې پتې ختې يې په كراره پورته كړې، لاندې يې خطا كړې.
ويې ويل: لږ دې خوا ته ودرېږئ چې رڼا شي. دا وگورئ.
پر پتې د وينو د وچو خاڅكو ليكه پرته وه.
د بلې پتې ختې يې لري كړې. همدغه شى يې وليدل.
دغسې مخ په بره لگيا شو. خومره چې پورته تلل، هماغومره د
وچو شويو وينو ليكې ډېرې او پراخې كېدې.
بام ته لگېدلې دروازه يې خلاصه كړه.
پر بام وگرځېد. څه يې ونه موندل.
راكښته شو.
عاطفه او موريې د دهلبزه په سر كې ولاړې، په ږدو سترگو يې
ورته كتل.
سليم پوښتنه وكړه: چېرته مو ښځه كړې ده.
چا ځواب ورنه كړ. يوازې د دواړو سونگېدا او ودرېدل شوه.
سليم وويل: هېڅ مه وايئ، زه به يې پخپله پيدا كم.

د ابراهيم له سرو سترگو د اوبنکو خاڅکي په مدار مدار بې غږ
و غوږه راڅخېدل.

سليم يوي کوتي ته ورننوت. تغيروي پورته کړ. راکش يې کړ.
کوتيه يې لوڅه کړه. په کې وگرځېد. په پنبه سره يې هر ځای
وږباوه.

په د پوال کې د لگېدلې الماري پلې يې خلاصې کړې. د کاليو
پنډونو يې راوايستل. لاندې درې يې لرې کړې. تر الماري
لاندې ځمکه يې وگروله.

بلې کوتي ته لاړ. هلته يې هم همدا کارونه وکړل. څه شی نه و.

غوچلې ته لاړ. ابراهيم او طالبان ورپسې شول.

غږ يې وکړ: دا شيان به له غولي لرې کوو.

ټول سره لگيا شول.

خڅلې، زړې جامې، د تيرونو ټوتي او د ونو لنډې کړې خانگې

يې د باندې وغورځولې.

لاندې غولې تازه کاه گل شوی و.

بېلچه يې راوخيسته.

د کاه گل ټوتي د لرگيو د درو په څېر امانت جلا شوې.

تر لاندې يې پسته نم جنه خاوره وه.

سليم ورو ورو په بېلچې سره خاوره لږه لږه لرې کړه.

کړنگ شو. لکه بېلچه چې له او سپنې سره لگېدلې وي. له جيبه

يې د شمال راوايست. په لاس کې تاو کړ. لاس يې ورټيټ کړ.

د درې لوېشتو په اندازه سيخ يې راوايست.

خاورې يې ځنې وڅنډلې.

تېره خوکه يې په وينو ککره وه.
ويې ويل: په دې به لاس نه وهی.
يوڅه نوره خاوره يې ايسته کړه.
د دوو پنبو وچې، نری گوتې رابنکاره شوې.
ابراهيم ړنگ شو. شاته ولوېد.

پای
۱۳۹۳ د وري ۳۰ مه

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**